

Soudobé metody ochrany osob využívané pracovníkem Ochranné služby PČR

Bc. Jan Kolář

Diplomová práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jan Kolář**
Osobní číslo: **A16282**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Soudobé metody ochrany osob využívané pracovníkem
Ochranné služby PČR**

Téma anglicky: **Current Methods for the Protection of Persons Used by the
Members of the Czech Police's Protection Services**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se s problematikou současného stavu ochrany osob Ochranné služby PČR s důrazem na praktické dovednosti osobního strážce.
2. Specifikujte hrozby v prostředí násilné kriminality i terorizmu v České republice a s nimi související rizika.
3. Vyhodnoťte a analyzujte nezbytné technické dovednosti osobního strážce Ochranné služby PČR, směrem k ochraně klienta.
4. Charakterizujte výcvik osobních ochránců v rámci Policie České republiky.
5. Navrhněte a zdůvodněte plán základního taktického cvičení zaměřeného na osobní ochranu VIP, prováděnou pracovníky Ochranné služby PČR v podmínkách násilné kriminality.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 273/2008 Sb.: Zákon o Policii České republiky.** In: . Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, p.o., 2008, ročník 1, 91/2008, číslo 273, s. 70. ISSN 1211-1244.
2. **MÁDL, Josef. Bodyguard: Úplný manuál pro osobní strážce.** Praha: Hubertlov Bohemia, 2000, 351 s. ISBN 80-902-7553-2.
3. **KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur.** Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-807-3573-096.
4. **MALÁNÍK, Zdeněk. Profese osobního strážce v České republice. LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management III.: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti.** Zlín: VeRBuM, 2013, s. 208-228. ISBN 978-80-87500-35-4.
5. **POLÁK, Jaroslav. Lexikon osobní ochrany - 1. 1.** Praha: Nakladatelství NAGUAL 2000, 2000, 158 s. ISBN 80-901247-3-9.
6. **THOMPSON, Leroy. Manuál bodyguarda: profesionální techniky ochrany osob.** Frýdek-Místek: Alpress, 2005, 358 s. ISBN 80-736-2078-2.
7. **ENDRŠT, David. Výcvik osobních ochránců u Policie ČR.** Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 54 s. (80 457 znaků). Dostupné také z: <http://hdl.handle.net/10563/12184>. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta humanitních studií, Katedra pedagogiky. Vedoucí práce Zima, Vladimír.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Zdeněk Maláník

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

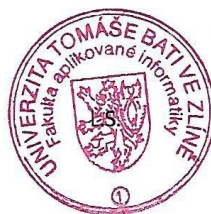
8. prosince 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

28. května 2018

Ve Zlíně dne 8. prosince 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.

ředitel ústavu

Jméno, příjmení: Jan Kolář

**Název diplomové práce: Soudobé metody ochrany osob využívané pracovníkem
Ochranné služby PČR**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne

9.5.2018

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá komplexní činností členů elitních policejních útvarů, jejichž posláním je zajištění osobní ochrany VIP osob na území České republiky. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části práce je rozebrána historie osobní ochrany, problematika ochrany osob a velmi významnou část práce tvoří také požadavky na osobní ochránce a samotné přijímací řízení na pozici osobního ochránce. V praktické části řeší problematiku taktiky ochrany osob, kde je na třech modelech vysvětlen její princip a následně pojednává o plánu taktického cvičení zaměřeného na ochranu VIP v podmínkách násilné kriminality.

Klíčová slova: VIP, osobní ochrana, osobní ochránce, elitní policejní útvar, ochrana.

ABSTRACT

Main focus of this thesis is on the complex activities of members of elite police units, whose missions is to ensure the VIP close protection within the Czech Republic territory. Thesis is dividend into two parts, theoretical and practical. The theoretical part of the thesis deals with the personal protection history, issues with peoples protection and also a very important part of the work; requirements for the close protection officer and the admission procedure itself as the close protection officer. The practical part, deals with the problematic aspects of the protection of people where its principles are explained in three models, as well as explaining a plan of tactical training aimed at protecting VIPs in conditions of violent crime.

Keywords: VIP, close protection, close protection officer, elite police unit, protection.

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu své diplomové práce, Ing. Zdeňku Maláníkovi DCv., za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi velmi pomohly při zpracování této práce. Zároveň bych chtěl poděkovat kpt. Mgr. Michalu Hricanovi za jeho cenné informace a připomínky. Současně děkuji své rodině a nejbližším za podporu poskytovanou v době studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Motto:

„Ad omnia paratus“

Ochranná služba Policie České republiky

OBSAH

ÚVOD	10
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 OSOBNÍ OCHRANA V HISTORICKÉM KONTEXTU	12
1.1 STŘEDOVĚKÝ ŘÍM - PRETORIÁNSKÁ GARDA.....	12
1.2 FEUDÁLNÍ JAPONSKO – SAMURAJOVÉ	13
1.3 TEMPLÁŘSTÍ RYTÍŘI	14
1.4 HUSKARLOVÉ.....	14
1.5 OSOBNÍ OCHRANA V ČESKÉ REPUBLICE – POVÁLEČNÁ PERIODA R. 1948.....	15
1.5.1 OBDOBÍ OD VZNIKU HSO MNB DO KONCE ROKU 1969.....	16
1.5.2 OD POČÁTKU ROKU 1970 DO DEMOKRATIZAČNÍCH ZMĚN V ROCE 1989	17
1.5.3 ROK 1989 – DEMOKRATIZAČNÍ ZMĚNY	17
1.6 ZÁVĚR KAPITOLY.....	18
2 OCHRANA OSOB POSKYTOVANÁ STÁTNÍMI ORGÁNY	19
2.1 ARMÁDA ČR – VOJENSKÁ POLICIE ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY	19
2.1.1 LEGISLATIVA.....	19
2.1.2 PŮSOBNOST VOJENSKÉ POLICIE.....	21
2.2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.....	21
2.2.1 PRÁVNÍ ÚPRAVA	22
2.3 ÚTVARY POLICIE ČR ZAJIŠŤUJÍCÍ OCHRANU OSOB.....	30
2.4 ZÁVĚR KAPITOLY.....	34
3 HROZBY A RIZIKA V ČESKÉ REPUBLICE VŮČI CHRÁNĚNÉ OSOBE	35
3.1 MOŽNÁ MÍSTA ÚTOKU	38
3.2 OBRANA PROTI ÚTOKU	39
3.3 ZÁVĚR KAPITOLY	40
4 OSOBNÍ OCHRÁNCE	41
4.1 PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ K OCHRANNÉ SLUŽBĚ.....	41
4.1.1 PEKELNÝ TÝDEN	41
4.2 VLASTNOSTI OSOBNÍHO OCHRÁNCE	43
4.2.1 KOMUNIKACE - EMPATIE	43
4.2.2 MEZILIDSKÉ VZTAHY	43
4.2.3 TVOŘIVOST	43
4.2.4 NASAZENÍ A ODHODLÁNÍ.....	44
4.2.5 ODOLNOST VŮČI STRESU.....	44
4.2.6 VYTVÁŘET KVALITNÍ INTERPERSONÁLNÍ VZTAHY	44
4.2.7 ŘEŠIT ÚKOLY A PROBLÉMY.....	44
4.2.8 SPRÁVNĚ SE ROZHODNOUT.....	45

4.3	VÝZBROJ A VÝSTROJ OSOBNÍHO OCHRÁNCE	45
4.4	UMĚNÍ KOMUNIKACE – DIPLOMACIE	46
4.4.1	ČTYŘI ZPŮSOBY KONFLIKTNÍHO ROZHOVORU	48
4.5	ZÁVĚR KAPITOLY	49
5	VÝCVIK OSOBNÍCH OCHRÁNCŮ	50
5.1	ODBORNÁ PŘÍPRAVA	50
5.1.1	SPECIÁLNÍ PŘÍPRAVA	51
5.1.2	POVINNÁ ODBORNÁ PŘÍPRAVA	53
5.2	TĚLESNÁ PŘÍPRAVA	55
5.2.1	FYZICKÁ PŘÍPRAVA	55
5.2.2	PROFESNÍ OBRANA	57
5.3	STŘELECKÁ PŘÍPRAVA	59
5.3.1	ZÁKLADNÍ VÝCVIK	59
5.3.2	SPECIÁLNÍ VÝCVIK	61
5.4	ZÁVĚR KAPITOLY	63
	PRAKTICKÁ ČÁST	64
6	TAKTIKA A FORMY OCHRANY VIP OSOB	65
6.1	PŘÍKLADY ZAJIŠTĚNÍ OCHRANY OSOBY V URČENÝCH PROSTORECH	65
6.1.1	BEZPEČNOST CHRÁNĚNÉ OSOBY V KANCELÁŘI	65
6.1.2	BEZPEČNOST CHRÁNĚNÉ OSOBY V DIVADLE	67
6.1.3	BEZPEČNOST CHRÁNĚNÉ OSOBY V HOTELU	70
6.2	DRUHY PŘESUNU S VIP OSOBOU	72
6.2.1	FORMACE S JEDNÍM ČLENEM OCHRANNÉHO TEAMU	72
6.2.2	FORMACE SE DVĚMA ČLENY OCHRANNÉHO TEAMU	73
6.2.3	FORMACE SE ČTYŘMI ČLENY OCHRANNÉHO TEAMU	74
6.2.4	FORMACE ROZŠÍŘENÝ KOSOČTVEREC	75
6.2.5	FORMACE PŘI POUŽITÍ VÝTAHU	76
6.2.6	VNÍMÁNÍ PROSTORU PŘI PĚŠÍM PŘESUNU	76
6.3	VNÍMÁNÍ PROSTORU PŘI PŘESUNU VOZIDLEM - KOLONA	78
6.3.1	TYPY A KONFIGURACE KOLON	79
6.3.2	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ SLOŽENÍ KOLONY	80
6.3.3	POKRYTÍ PROSTORU OCHRANNÝM TÝMEM V KOLONĚ	80
6.3.4	IDENTIFIKACE ZPŮSOBU A PŘESUNŮ KOLONY	84
6.4	REAKCE OSOBNÍCH OCHRÁNCŮ NA NAPADENÍ CHRÁNĚNÉ OSOBY	92
6.4.1	IDENTIFIKACE ÚTOKU A VAROVÁNÍ OSTATNÍCH ČLENŮ OCHRANNÉHO TÝMU	93
6.4.2	KRYTÍ ÚTOKU	93
6.4.3	EVAKUACE CHRÁNĚNÉ OSOBY	94
6.5	VYHODNOCENÍ	95

7	AMOK - OCHRANA VIP V NÁRODNÍ KNIHOVNĚ	96
7.1	AKTIVNÍ STŘELEC	96
7.2	POLICIE VS. AKTIVNÍ STŘELEC	96
7.3	ROZSAH CVIČENÍ	97
7.4	MÍSTO CVIČENÍ	97
7.5	FORMA CVIČENÍ	98
7.6	CÍL CVIČENÍ	99
7.7	SCÉNÁŘ CVIČENÍ	99
	ZÁVĚR	103
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	105
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	108
	SEZNAM OBRÁZKŮ	110
	SEZNAM PŘÍLOH	111

ÚVOD

Osobní ochránce je jedním z pilířů systému komplexní ochrany. Ve své podstatě je poslední možnou fyzickou překážkou proti útoku, jinému úmyslnému ohrožení chráněné osoby a proti náhodnému, neúmyslnému ohrožení.

Hlavním úkolem osobního ochránce je předejít přímému útoku na zdraví, život, majetek a důstojnost chráněné osoby. Hrozí-li již přímé nebezpečí takového útoku, je jeho hlavním úkolem přímo útoku zabránit nebo již započatý útok odvrátit. Pohybuje se v bezprostřední blízkosti chráněné osoby, je s ní v neustálém kontaktu, zná její zdravotní stav. [1] Plánuje, navrhuje opatření na zlepšení a zajištění ochrany chráněné osoby. Jeho další činnost nesmí být v rozporu s právními předpisy, interními akty řízení a zákony země, na jejímž území tuto činnost vykonává.

V dnešní době je komplexní systém ochrany mnohem složitější než kdy dříve a to z důvodu možných atentátů a teroristických útoků. Nestačí jen umět dobře střílet a vyřadit útočníka z činnosti, ale hlavně vymyslet a zajistit dané opatření tak, aby ke střelbě a útoku na chráněnou osobu vůbec nedošlo. V naší republice se osobní ochrannou zabývá jak Armáda České republiky, tak z větší míry Policie České republiky. Tato diplomová práce se zaměřuje na komplexní systém osobní ochranu z pohledu Policie České republiky. Ve své teoretické části je rozebrána problematika historie osobního ochránce, osobního ochránce jako osobnosti, výcviku, výzbroje, výstroje a také možným bezpečnostním hrozbám v České republice. Ve své praktické části řeší problematiku osobní ochrany a taktiky zákroku v divadle, kině a kanceláři. Finální část diplomové práce tvoří taktika zákroku osobního ochránce při cvičení AMOK v Národní knihovně České republiky.

Osobní ochránce není jen stroj, nemyslíci hora svalů, která přinejhorším útočníka přetlačí ve dveřích, ale především inteligentní člověk vycvičený nejen pro boj, ale i pro strategii, plánování a mnoho dalších specifických činností. Čím lepší má kvalifikaci, tím se stává pro svou "chránětku" kvalitnějším odborníkem. [2] Kvalitní osobní ochránce je pomocí svých vlastností a znalostí schopen zvládnout jakoukoliv situaci.

TEORETICKÁ ČÁST

1 OSOBNÍ OCHRANA V HISTORICKÉM KONTEXTU

Kořeny osobních ochránců sahají až do dávné historie a s nadsázkou lze konstatovat, že až do počátků lidské civilizace. Od pradávna se tvořili kmenová, rodová a také mocenská zřízení, která zapříčinila vznik kastovního systému, který tvořilo několik pater, kdy to nejvyšší patřilo vládnoucí vrstvě. [3] Vládcí si velmi dobře uvědomovali důležitost ochrany své osoby, a to jak z politických, tak vojensko-strategických důvodů. Zabitím panovníka vzniká chaos a tím pádem i převaha nepřátel. Z těch nejlepších a nejloajálnějších bojovníků jsou pečlivě vybíráni jednotlivci do osobních družin, které slouží k ochraně panovníka. Z těchto družin se staly královské a později prezidentské gardy. Sloužit v takové družině či gardě a ochraňovat svého vládce byla vždy velice privilegovaná a prestižní pozice. Vládcové, králové či panovníci, ale i jiní movití lidé velmi záhy pochopili, že potřebují ochranu nejen svých hmotných statků, ale i života. Za tímto účelem byli vybíráni jedinci tak zdatní a bojově způsobilí, jak jen to bylo možné. [2] A jelikož nikdo nebrání a neochraňuje cizího člověka jen tak z pouhé lásky k lidem, bylo logické, že se začala za tuto vykonávanou práci vyplácet odměna. Tak se zrodila profese osobních ochránců. [4]

1.1 Středověký Řím - Pretoriánská garda

Císař Augustus založil v roce 27 př. n. l. jednotku složenou z římských vojáků, kteří měli být jeho osobními tělesnými ochránci. Zprvu čítala tisíc bojovníků, později se ale rozrostla do malé armády o desítkách tisíc bojovníků. Členem této elitní jednotky se mohl stát jen římský občan. Elitní gardu tvořili nejstatečnější a nejvěrnější legionáři, případně veteráni, kteří znovu vstoupili do služby. Nejdůležitější povinností jednotky byla ochrana císaře, členů jeho rodiny a paláce. Ostatní povinnosti zahrnovaly udržování pořádku v arénách či divadlech, hlídání věznic. Z jednotky, která měla především ochraňovat císaře, se však postupně stala mocná politická síla, která mnohdy rozhodovala o tom, kdo bude stát v čele Římské říše.

Výzbroj jedné z nejlepších starověkých jednotek nebyla překvapivě nikterak vylepšená o nějaké „vychytávky“, ale byla totožná s výzbrojí běžných legionářů. Pretoriáni nosili kovové brnění, přilbu, krátký meč (známý jako gladius), dýku a oštěpy. Odlišný měli pouze štít, který nebyl oválný, ale čtvercový. Pretoriánskou gardu nakonec rozpustil ve 4. století císař Konstantin, kterého se pokusila zavraždit. [5]

1.2 Feudální Japonsko – Samurajové

V průběhu období Edo, si bohatí vlastníci půdy najímali soukromé bojovníky pro ochranu svého vlastnictví. Tito bojovníci se nazývají samurajové. Ke konci období Edo se dva vojenské klany, Minamoto a Taira, staly tak silnými, že kontrolovaly celé Japonsko a bojovaly proti komukoli, kdo je chtěl o tuto svrchovanost připravit.

V roce 1185 rod Minamoto porazil Taira a Minamoto Yoritomo založil novou vojenskou vládu v Kamakuře roku 1192. Jako shogun, nejvyšší vojenský důstojník, se stal vládcem Japonska. Během chaotické doby soupeřících států (jidai sengoku, 1467-1573) Japonsko sestávalo z tuctů nezávislých států, které stále bojovaly proti sobě navzájem. Díky tomu byla poptávka po samurajích velmi vysoká.

Když Toyotomi Hideyoshi sjednotil Japonsko, začal nastavovat přísný sociální kastovní systém, který později dokončil Ieyasu Tokugawa a jeho nástupci. Hideyoshi přinutil samuraje se rozhodnout mezi životem na farmě a životem válečníka ve městech a hradech. Dále zakázal nosit meče komukoli jinému než samurajům.

V období Edo, se vytvořila oficiální hierarchie společenských kast, kde samurajové stáli nahoře následováni farmáři, řemeslníky a obchodníky (obchodníci byli nejniž, protože nevytvářeli nic vlastního, ale jen přeprodovali produkty ostatních). Dále byla hierarchie uvnitř každé kasty. Všichni samurajové byli nuceni bydlet v městském hradu a dostávali příjem od jejich pánů ve formě rýže (koku - roční příděl rýže na osobu). Samuraj bez pána byl nazýván Ronin.

S pádem Osackého hradu roku 1615 Tokugawa porazil posledního soupeře o moc a na 250 let zavládl v Japonsku relativní klid. V důsledku toho důležitost válečných dovedností upadala a většina samurajů se stala byrokraty, učiteli nebo umělci. V roce 1868 za revoluce Meidži byla třída samurajů zrušena a bylo zakázáno nosit na veřejnosti meče - odznak samuraje. [6]

1.3 Templářští rytíři

Zřejmě nejznámějším rytířským řádem středověku je bezesporu ten templářský. Existoval přibližně 200 let a vznikl krátce po skončení první křížové výpravy v roce 1096. Důvodem jeho založení byla ochrana poutníků na cestě do Jeruzaléma a díky oblibě u katolické církve se zvětšoval nejen jeho majetek, ale i počet členů. Dá se říci, že templáři byli nejobávanějšími a nejzkušenějšími bojovníky ze všech křížáků, proto také působili jako ochránci králů a papeže.

Při pohledu na charakteristický červený kříž na bílém poli se třásli mnozí jejich nepřátelé, ale templáři nebyli jen bojovníky. Stavěli hrady a bohatli zejména díky přepravě majetku křížáků ze Svaté země do Evropy. Právě majetek ale zapříčinil jejich pád. Díky snaze francouzského krále Filipa IV. Pěkného byl řád templářů rozpuštěn, jejich majetek zkonfiskován a mnozí členové byli upáleni. [7]

Obrázek 1: Templářští rytíři.[8]

1.4 Huskarlové

Huskarlové byli v podstatě osobními ochránci skandinávských, a jistého času i britských (anglosaských), králů a velmožů. Tvořili v podstatě jedinou složku pravidelné armády, ale v době míru měli i administrativní povinnosti.

Jejich výzbroj, výstroj a výcvik byly prvotřídní. Mohli si dovolit pořídit meč (jiní gladiátoři většinou používali sekery a oštěpy) a cizí jim nebyl ani boj v brnění. Bezpochyby nejdůležitější roli sehráli během bitvy u Hastingsu v roce 1066, kdy stáli po boku anglosaského krále Harolda Godwinsona. Ten, jak zřejmě víte, v boji zahynul a na jeho místo nastoupil Wiliam Dobyvatel. [7]

1.5 Osobní ochrana v České republice – poválečná perioda r. 1948

V této době šlo v podstatě o obnovu aparátu ochrany prezidenta republiky a poté i vlády. Toto období je charakteristické především průmětem složitých politických poměrů v celé meziválečné a poválečné společnosti do aparátu ochrany, a to i díky činnosti KSČ a postojům prvního poválečného ministra vnitra Václava Noska. Velkým impulsem bylo vítěství KSČ ve volbách v roce 1946 a prohlášení předsedy vlády Klementa Gottwalda, že se vláda bude pečlivě zabývat i otázkami bezpečnostní služeb. [9]

Doslova uvedl, že „v souvislosti s reorganizací veřejné správy bude vydán zvláštní zákon o SNB.“ Velkou úlohu při tom sehráli i „osvětoví“ důstojníci a instruktoři převážně ze SSSR. To vše se nakonec ukázalo na postoji útvaru ochrany po únoru 1948.

V celé této etapě se také projevovaly ostré kompetenční rozpory mezi orgány veřejné bezpečnosti a státní bezpečností týkající se problematiky ochrany. Podařilo se však prosadit rozhodující vliv StB na vybudování útvaru ochrany prezidenta republiky a vládních činitelů.

Útoky na stranické a ústavní činitele a důležité objekty přiměly vedení KSČ k tomu, že ještě v roce 1948 byly vybudovány nové, specializované útvary SNB. Ty měly (podobně jako tomu bylo v SSSR) provádět ochranu stranických a ústavních činitelů, zahraničních představitelů při jejich návštěvách v Československu a také měly střežit řadu objektů zvláštní důležitosti. Byly to zvláštní útvary SNB nazvané „HRAD“ a „PRAHA“. Do těchto útvarů byly vybíráni jen spolehliví příslušníci SNB, kteří se osvědčili ve službě na státní hranici, v bojích proti okupantům jako partyzáni, ale hlavně (a to bylo rozhodující) stáli v únorových dnech pevně po boku KSČ. Postupně byly propracovány směrnice k výkonu služby ochrany. Vzhledem k vysokému počtu chráněných osob a objektů zvláštní důležitosti byly zpočátku stavy obou útvarů značně vysoké.

Po určité době začaly být prováděny neustálé reorganizace, docházelo ke snižování stavů, mezi vedením a částí mužstva obou útvarů zavládl nesoulad a dokonce i prvky vzájemné řevnivosti.

Přes reorganizace a neustálé snižování počtů však aparát ochrany organizačně i metodicky postupně vyvrával a nakonec v roce 1952 na přímý popud soudruha Gottwalda byla vytvořena jednotná Hlavní správa ochrany Ministerstva národní bezpečnosti se sídlem v Praze. Na Slovensku se vývoj ochrany ústavních činitelů vyvíjel paralelně. [9]

Obrázek 2: Osobní ochrana v poválečném období. [10]

1.5.1 Období od vzniku HSO MNB do konce roku 1969

Vznikem HSO MNB se práce aparátu ochrany stala systematictější, zlepšila se organizace a metodické řízení, pracovníci ochrany byli pravidelně odměňováni za svoji náročnou a namáhavou práci. Přesto se ale tendence snižování počtu správy prosazovala dále. Teprve v době, kdy se do čela správy dostal plk. Josef Čech, se podařilo zastavit tendenci poklesu významu správy, posílit její autoritu mezi stranickými a ústavními činiteli a vtisknout její práci výrazně operativní charakter.

Správa prováděla velká bezpečnostní opatření při sjezdech, spartakiádách, mezinárodních politických poradách a podobných příležitostech. [9]

Tento stav byl však pouze přechodný a po nástupu plk. Holka se opět obnovil trend úpadku autority útvaru. Zejména po roce 1964 došlo k poklesu výchovné práce, vznikaly všeobecné rozpory, správě hrozilo vystěhování z hradu, nedostávalo se technických prostředků a dokonce byl znovu nastolen požadavek, aby se správa ochrany stala součástí aparátu Veřejné bezpečnosti.

Společensko-politická krize v letech 1968 – 1969 znamenala velké vnitřní boje uvnitř správy, které nestabilizovaly její situaci a do dalších let zůstalo mnoho otázek nevyřešených.

Studujeme – li dnes služební aktivitu správy ochrany v průběhu roku 1970, pak je zvlášť pozoruhodné, s jakými nedostatky z dob minulých se musela potýkat. [9]

1.5.2 Od počátku roku 1970 do demokratizačních změn v roce 1989

Nástupem plk. Karla Kropáčka do funkce náčelníka správy se situace postupně zlepšila pro KSČ. Došlo k třídní a politické čistce, k jejímu kádrovému doplnění. Více než jindy se rozvinula součinnost se sovětskými soudruhy. Přesto i po tak velké reorganizaci a výpomoci SSSR v režimu ČSSR přežívaly některé negativní návyky z minulosti, zejména nízká úroveň organizace a řízení, nedocení operativního charakteru práce správy ochrany.

Nástupem plk. Milana Buchvaldka práce útvaru ochrany začala být důsledně organizována a řízena, a to především na bázi sovětských zkušeností na všech úrovních, a postupně byl obnoven řád. Rozvinul se úsek hygienické a operativně technické ochrany, došlo k definitivní integraci slovenské části aparátu do pražské správy a vznikla jednotná správa ochrany stranických a ústavních činitelů s federální působností. Rostlo technické zabezpečení správy a její schopnost řešit i ty nejsložitější otázky ochrany. Tento trend koncepčního rozvoje a komplexnosti přístupu k problémům ochrany se dále rozvíjel. Události kolem listopadu 1989 však vnesly do systému a principů ochrany na čas určitý chaos. [9]

1.5.3 Rok 1989 – Demokratizační změny

Důsledkem tohoto procesu byla změna společenských vztahů uvnitř společnosti, vyjádřená přechodem od totalitní formy vlády k formě vlády demokratické, což předpokládalo svobodné demokratické volby a realizaci všech principů právního státu.

K tomu, aby mohly být naplněny všechny předpoklady pro úspěšné fungování demokratické formy vlády v právním státě, vytváří stát tzv. státní mechanismus. [9]

Součástí státního mechanismu je i policie, která plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti, a to v rozsahu vymezeném ústavními zákony, zákony a obecně závaznými právními předpisy.

V nedávné totalitní minulosti byla policie mimo jiné i nástrojem uplatňování moci Komunistické strany Československa. Spolu s odmítnutím této úlohy policie, v souladu s demokratizačními změnami v celé společnosti, prošla i policie řadou změn. Jejich výsledkem je současná podoba Policie České republiky. V roce 1979 byla pod číslem 690 přijata rezoluce Rady Evropy s názvem "Deklarace o policii". K této deklaraci se připojila i naše republika. Na jejím základě byla vypracována bezpečnostní doktrína České republiky. Tím jsou dány zásady budování, organizace a činnosti Policie České republiky i jejich součástí, mezi něž patří i Ochranná služba Policie České republiky působící v oblasti ochrany osob a objektů zvláštního významu. [9]

1.6 Závěr kapitoly

Cílem kapitoly je historická osvěta v odvětví osobní ochrany, které sahá hluboko do středověku. Poukazuje na nejdůležitější historické milníky ve výše uvedeném odvětví, charakterizuje nejvýznamnější skupiny ochránců své doby až po podobu osobní ochrany, která funguje dodnes. Je zřejmé, že osobní ochrana byla vždy velmi specifická a prestižní práce těch nejelitnějších a nejoddanějších bojovníků, jejichž úkolem bylo za každou cenu chránit své pány, a to i za cenu vlastního života.

2 OCHRANA OSOB POSKYTOVANÁ STÁTNÍMI ORGÁNY

Ochranu osobu zajišťují vysoce specializované elitní útvary Policie ČR a Armády ČR. V rámci Policie ČR jsou těmito útvary: Útvar speciálních činností SKPV, Ochranná služba Policie ČR, Útvar pro ochranu prezidenta ČR a URNA. V Armádě se touto činností zabývá ochranná služba, které je dislokovaná u Vojské policie Armády ČR.

2.1 Armáda ČR – Vojská policie Armády České republiky

Činnost, působnost, pravomoci a funkce Vojské policie v rozsahu vymezeném zákonem č. 124/1992 Sb. ve znění pozdějších změn a novel, plní úkoly policejní ochrany, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany. Podkladem pro zákon č. 124/1992 Sb. byl starý zákon ČNR č. 283/1991 Sb. o Policii ČR. Vojská policie zajišťuje ochranu sídelních objektů Armády České republiky, ministři obrany a představitelům Generálního štábu Armády České republiky. Dále Vojská policie zabezpečuje ochranu osob při armádních návštěvách a stanoveným osobám v rámci konvencí NATO. Ochranná služba vojské policie se inspirovala strukturou Ochranné služby Policie České republiky. [11]

2.1.1 Legislativa

Úkoly Vojské policie jsou taxativně vyjmenovány v § 3:

(1) Vojská policie plní tyto úkoly

- a) podílí se na zabezpečování kázně a pořádku ve vojenských objektech,
- b) podílí se na zabezpečování kázně a pořádku vojáků na veřejnosti,
- c) odhaluje trestné činy a zjišťuje jejich pachatele a činí opatření k předcházení trestné činnosti,
- d) působí v řízení o trestných činech jako policejní organ, šetří přestupky vojáků,
- e) pátrá po vojácích a po vojenském materiálu, nebo po dalších věcech v majetku státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany,
- f) podílí se na ochraně vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany,
- g) podílí se na ochraně utajovaných informací, [11]

- h) dohlíží nad bezpečností provozu vozidel ozbrojených sil a nad bezpečností provozu ostatních dopravních prostředků ve vojenských objektech,
- i) řídí provoz vozidel ozbrojených sil na pozemních komunikacích,
- j) vykonává dohled nad výcvikem a zdokonalováním odborné způsobilosti řidičů vozidel ozbrojených sil,
- k) vede evidenci vozidel ozbrojených sil a schvaluje technickou způsobilost vojenských vozidel,
- l) vede evidenci a statistiky potřebné k plnění svých úkolů,
- m) zajišťuje ochranu a doprovod určených osob, ochranu vyčleněných vojenských dopravních letadel pro přepravu ústavních činitelů a vojenských objektů určených pro odbavení přepravovaných ústavních činitelů a určených osob (dále jen "chráněné osoby").

(2) Úkoly Vojenské policie při použití sil a prostředků Armády České republiky za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu stanoví Ministerstvo obrany.

(3) Vojenská policie plní další úkoly, pokud tak stanoví zvláštní zákon, nebo mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána. [11]

2.1.1.1 § 19 Oprávnění zakázat vstup na určená místa

Jestliže to vyžaduje účinné zabezpečení plnění úkolů, je podle tohoto zákona vojenský policista oprávněn přikázat každému, aby na nezbytně nutnou dobu nevstupoval na určená místa, nebo se na nich nezdržoval. [21]

2.1.1.2 § 19a Oprávnění při zajišťování bezpečnosti chráněných osob

Při zajišťování bezpečnosti chráněných osob, kterým je podle zvláštních právních předpisů a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, poskytována osobní ochrana, je vojenský policista plnicí úkoly při ochraně uvedených osob oprávněn provést prohlídku osob, zavazadel, věcí a dopravních prostředků nacházejících se v prostoru, ze kterého by bylo možno ohrozit bezpečnost chráněné osoby.

Prohlídku osob je vojenský policista oprávněn provést pouze tehdy, jestliže tyto osoby na jeho výzvu uvedený prostor ihned neopustí nebo hrozí-li nebezpečí z prodlení. Prohlídku osoby provádí osoba stejného pohlaví. [31]

- K prohlídce objektů musí mít policista svolení vlastníka nebo uživatele. Bez uvedeného svolení je vojenský policista oprávněn vykonat prohlídku jen tehdy, je-li důvodné podezření, že z objektu by měl být proveden útok na bezpečnost chráněné osoby.
- Prohlídka objektu, zavazadel, věcí a dopravních prostředků nesmí sledovat jiný zájem než zajištění bezpečnosti chráněné osoby. [41]

2.1.2 Působnost Vojenské policie

Působnost Vojenské policie je ustanovena v § 2 zákona zák. č. 124/1992 Sb. o Vojenské policii armády České republiky. [11]

Vojenská policie působí:

- vojákům v činné službě (dále jen "vojáci"),
- osobám, které se nacházejí ve vojenských objektech a v prostoru, kde probíhají vojenské akce, a dále vůči osobám, které páchají trestnou činnost či přestupky spolu s vojáky nebo proti vojenským objektům, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany. [51]

2.2 Policie České republiky

Tento ozbrojený sbor vznikl dne 15. července 1991 přeměnou české části československé Veřejné bezpečnosti a Sboru národní bezpečnosti, a to dnem vyhlášení zákona ČNR č. 283/1991Sb. o Policii České republiky. S účinností od ledna 2009 je činnost Policie České republiky upravena novým zákonem (z. č. 273/2008 Sb. O Policii České Republiky). Policie České republiky (PČR) je ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky s působností na celém území republiky. [62] Vlivem společenských, kulturních a ekonomických změn v České republice vyvstala nutnost provedení změn ve vedení a organizaci Ministerstva vnitra České republiky (dále jen „MV ČR“). [12]

Tato změna se dotkla také rezortu Policie České republiky, která zasáhla do členění tohoto rezortu MV ČR. Úkoly pro policii jsou v novém zákoně pojaty obecně, což je výhoda pro aplikační praxi. Policista tak má mnoho oprávnění, které může při zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku využívat. Na druhou stranu je zde stále množství povinností a zákonných podmínek, které policisté musejí při své práci vždy dodržovat. [12]

V některých případech nový zákon navazuje (i nově doplňuje) na osvědčené instituty starého, v jiných přináší policistům zcela nová oprávnění, například: získávání lokalizačních údajů při boji s terorismem, při pátrání po pohřešovaných osobách atd., vykazání osoby dopouštějící se domácího násilí bylo "odbyrokratizováno" a převedeno na faktický (jednoduchý) úkon policie, konec dělení donucovacích prostředků a zbraní na standardní a speciální, povinnost sdělovacích prostředků uveřejňovat za určitých podmínek informace potřebné pro řešení závažných ohrožení bezpečnosti (např. při pátrání po malých dětech, po starších nebo nemocných osobách či po uprchlých vězňích). [73]

2.2.1 Právní úprava

V České republice je zajišťováním bezpečnosti chráněných osob, kterým je podle zvláštních právních předpisů a mezinárodních dohod poskytována osobní ochrana, pověřena Policie ČR. Ta při své činnosti vychází z několika právních dokumentů: Vídeňská úmluva o diplomatických stycích byla podepsána a ratifikována Československou socialistickou republikou a byla schválena jako vyhláška ministra zahraničních věcí č. 157 ze dne 10. června 1964. Tato úmluva stanovuje čl. 22 odst. 1, že místnosti diplomatické mise jsou nedotknutelné. Podle čl. 1 písm. i) se pak místnostmi mise rozumí budovy nebo části budov a pozemky k nim přilehlé, bez ohledu na vlastnictví, jsou-li používány pro účely mise, včetně rezidence šéfa mise. Čl. 22 odst. 2 dále stanovuje, že přijímací stát má zvláštní povinnost učinit všechna vhodná opatření k ochraně místností mise před jakýmkoliv vniknutím nebo poškozením a k zabránění jakémukoliv rušení klidu mise nebo újmě na její důstojnosti. Čl. 29 dále stanovuje, že osoba diplomatického zástupce je nedotknutelná. Přijímací stát s ním bude jednat s náležitou úctou a učiní všechna vhodná opatření, aby zabránil každému útoku proti jeho osobě, svobodě nebo důstojnosti. Diplomatickým zástupcem podle čl. 1 písm. e) je šéf mise nebo člen diplomatického personálu mise. Čl. 30 stanovuje, že soukromé obydlí diplomatického zástupce požívá stejné nedotknutelnosti a stejné ochrany jako místnosti mise. Z čl. 37 vyplývá, že nedotknutelní jsou také členové rodiny diplomatického zástupce tvořící součást jeho domácnosti a nejsou-li občany přijímacího státu, členové administrativního a technického personálu, spolu se členy svých rodin, kteří tvoří součást jejich domácnosti, nejsou-li občany přijímacího státu nebo nejsou-li v něm trvale usídleni, členové služebního personálu mise, kteří nejsou občany přijímacího státu nebo zde trvale nesídlí, pokud jde o činnost vykonávanou v rámci jejich povinností. [14]

Z výše uvedených článků úmluvy plynou pro Českou republiku dvě významné povinnosti:

- učinit vhodná opatření k místnostem mise,
- učinit všechna vhodná opatření, aby stát zabránil každému útoku proti osobě diplomatického zástupce, jeho svobodě nebo důstojnosti.

Tyto povinnosti spadají plně do kompetence Policie ČR, která je realizuje při ochraně zastupitelských úřadů a rezidencí diplomatických zástupců. Úmluva o zabránění a trestání trestných činů proti osobám požívajícím mezinárodní ochrany, včetně diplomatických zástupců, byla podepsána a ratifikována Československou socialistickou republikou a jako vyhláška MZV č. 131 ze dne 4. října 1978. [14]

Tato úmluva definuje v čl. 1 osobu požívající mezinárodní ochrany takto:

- **hlava státu**, včetně kteréhokoliv kolektivního orgánu, vykonávajícího v souladu s ústavou dotyčného státu funkce hlavy státu, hlava vlády nebo ministr zahraničních věcí, kdykoliv jsou v cizím státě, jakož i členové jejich rodiny je doprovázející,
- **zástupce nebo úřední osoba státu** nebo úřední osoba či jiný zástupce mezinárodní organizace mezivládní povahy, který v době a na místě spáchání trestného činu proti němu, jeho úředním místnostem, jeho soukromému obydlí nebo dopravním prostředkům, je oprávněn požívat v souladu s mezinárodním právem zvláštní ochrany proti jakémukoliv útoku proti jeho osobnosti, svobodě nebo důstojnosti, jakož i členové jeho rodiny žijící s ním v domácnosti. [14]

2.2.1.1 Vyhláška MZV č. 157/1964 Sb. O Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích

Úmluva dále stanoví, že úmyslné spáchání:

- a) vraždy, únosu nebo jiného útoku proti osobnosti nebo svobodě osoby požívající mezinárodní ochrany,
- b) násilného útoku proti úředním místnostem, soukromému obydlí nebo dopravním prostředkům osoby požívající mezinárodní ochrany, který může ohrozit její osobnost nebo svobodu,
- c) hrozby jakéhokoliv takového útoku,
- d) pokusu o jakýkoliv takový útok,

- e) činu představujícím účastenství na jakémkoliv takovém útoku bude pokládáno každým smluvním státem za trestný čin v souladu s jeho vnitrostátním zákonodárstvím. Odst. 3 stanoví, že odst. 1, 2 tohoto článku žádným způsobem nezabavuje smluvní státy závazků učinit podle mezinárodního práva všechna vhodná opatření k zabránění jiným útokům proti osobnosti, svobodě nebo důstojnosti osob požívajících mezinárodní ochrany.

Podle čl. 4 smluvní státy spolupracují v zájmu zabránění trestních činů uvedených v čl. 2 zejména:

- a) přijímáním všech praktických opatření k tomu, aby zabránily na svém území přípravě ke spáchání takových trestních činů na svém území nebo mimo ně, [14]
- b) výměnou informací a koordinací vhodných správních i jiných opatření za účelem zabránění spáchání takových trestných činů. [14]

2.2.1.2 Zákon ČNR č. 273/2008 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon hovoří o tom, že policie zajišťuje ochranu zastupitelských úřadů, ochranu sídelních objektů Parlamentu, prezidenta republiky, Ústavního soudu, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva vnitra a dalších objektů zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, které určí vláda na návrh ministra vnitra. Rovněž zajišťuje ochranu objektů, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána.

2.2.1.3 § 2 úkoly policie

Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen "mezinárodní smlouva"). [14]

2.2.1.4 § 48 Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů

Policie zajišťuje bezpečnost chráněných objektů a prostor. Rozsah zajišťování bezpečnosti stanoví na návrh policejního prezidenta ministr v závislosti na bezpečnostní situaci a možné míře ohrožení.

(2) Chráněným objektem a prostorem se rozumí objekty a prostory zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, o nichž tak rozhodne vláda; chráněným objektem a prostorem se rovněž rozumí objekty a prostory, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodní smlouvy.

(3) Za chráněný objekt nebo prostor se považuje rovněž objekt nebo prostor, který nesplňuje podmínku podle odstavce 2, po dobu trvání jeho bezprostředního ohrožení. Policie zajišťuje ochranu takového objektu nebo prostoru po nezbytnou dobu. O zajišťování této ochrany rozhoduje policejní prezident, a pokud věc nesnese odkladu, tak policista provádějí úkon. [14]

(4) Při zajišťování bezpečnosti chráněného objektu nebo prostoru je policista oprávněn:

- a) zjišťovat důvod vstupu osoby do objektu nebo prostoru,
- b) zjišťovat totožnost vstupující nebo vycházející osoby,
- c) provést prohlídku vnášené nebo vynášené věci, zák. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky,
- d) zastavovat vjíždějící nebo vyjíždějící dopravní prostředek a provést jeho prohlídku,
- e) provést prohlídku vstupující nebo vycházející osoby,
- f) na dobu pobytu osoby v objektu nebo prostoru jí odebrat zbraň. [14]

2.2.1.5 § 49 Zajišťování bezpečnosti určených osob

(1) Policie zajišťuje v rámci plnění svých úkolů bezpečnost:

- a) ústavního činitele České republiky, stanoví-li tak vláda,
- b) osoby chráněné při jejím pobytu na území České republiky podle mezinárodních dohod.

(2) Při zajišťování bezpečnosti osoby chráněné podle odstavce 1 nebo osoby, které je poskytována krátkodobá ochrana, je policista oprávněn:

- a) provést prohlídku osoby, zavazadla, věci, dopravního prostředku nebo objektu nacházejících se v prostoru, ze kterého by bylo možno ohrozit bezpečnost chráněné osoby, a prohlídku takového prostoru,
- b) ověřit dodržení hygienických limitů ukazatelů pitné vody, potravin a pokrmů, jakož i splnění hygienických požadavků na výkon epidemiologicky závažných činností, jestliže jich má být užito pro potřeby chráněné osoby,

(3) Prohlídku osoby podle odstavce 2 písm. a) je policista oprávněn provést, jestliže tato osoba na jeho výzvu ihned neopustí prostor podle odstavce 2 písm. a) nebo hrozí-li nebezpečí z prodlení,

(4) Prohlídku objektu je policista oprávněn provést pouze se svolením vlastníka nebo uživatele. Bez uvedeného svolení je policista oprávněn provést prohlídku, je-li důvodné podezření, že z objektu hrozí útok na bezpečnost chráněné osoby, [14]

(5) Prohlídka objektu, zavazadla, věci a dopravního prostředku nesmí sledovat jiný zájem než zajištění bezpečnosti chráněné osoby zák. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky,

(6) Při ověřování zdravotní nezávadnosti a zachování hygienických požadavků podle odstavce 2 písm. b) má policista oprávnění a povinnosti kontrolního pracovníka podle zákona o státní kontrole); zákonem o státní kontrole se řídí nesení a hrazení nákladů vzniklých při tomto ověřování. [14]

2.2.1.6 § 49 Zajišťování určených osob

Zajišťování určených osob a ochranu ústavních činitelů ČR a bezpečnost chráněných osob, kterým je při jejich pobytu na území ČR poskytována osobní ochrana podle mezinárodních dohod. [14]

2.2.1.7 §50 Krátkodobá ochrana osoby

(1) Krátkodobou ochranou osoby se pro účely tohoto zákona rozumí opatření zahrnující

- a) fyzickou ochranu,
- b) dočasnou změnu pobytu osoby,
- c) použití zabezpečovací techniky nebo poradensko-preventivní činnost.

(2) Krátkodobou ochranu osob poskytne policie v odůvodněných případech osobě, které zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí, avšak nelze jí poskytnout zvláštní ochranu osob, nebo nejsou splněny podmínky zajišťování bezpečnosti osoby podle § 49 odst. 1 nebo podmínky ochrany osoby pověřené výkonem rozhodnutí podle § 21. Krátkodobá ochrana osob se v odůvodněných případech poskytne také osobám blízkým osobě, které zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí. Krátkodobou ochranu nelze poskytovat bez souhlasu osoby, které má být poskytnuta.

(3) V případě bezprostředně hrozícího útoku na život nebo zdraví osoby poskytne policista této osobě předběžně fyzickou ochranu a informuje o tom útvar policie příslušný k zajišťování krátkodobé ochrany osob zák. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Objektem osobní ochrany na našem území jsou ty osoby, u nichž je z jejich funkce nebo příslušnosti k ústředním orgánům našeho státu nebo jiných států či mezinárodních organizací, zvýšené riziko ohrožení jejich života nebo zdraví, popřípadě by u nich mohlo dojít k narušení výkonu jejich funkce. [14]

Zákon o policii rozlišuje zajištění ochrany ústavních činitelů ČR a zajištění bezpečnosti chráněných osob podle mezinárodních dohod. Pojem ústavního činitele není definován v žádném zákoně.

V obecné rovině je za ústavního činitele považována osoba, která je nositelem funkce vytvořené nebo předpokládané Ústavou České republiky. Ústavními činiteli jsou tedy např. prezident republiky, členové vlády, poslanci, senátoři, soudci Ústavního soudu, soudci a prezident Nejvyššího kontrolního úřadu.

Vláda České republiky k provedení § 49 zákona o Policii ČR vydala nařízení vlády č. 138/1998 Sb., O ochraně ústavních činitelů ČR, kterým stanovila okruh ústavních činitelů. Podle tohoto nařízení ve znění nařízení vlády č. 455/2001 Sb. se trvalá ochrana poskytuje ústavnímu činiteli ČR, který vykonává funkci:

- a) prezidenta republiky,
- b) předsedy Poslanecké sněmovny,
- c) předsedy Senátu,
- d) předsedy vlády. [14]

2.2.1.8 Trvalá ochrana se poskytuje rovněž těmto členům vlády:

- a) ministru zahraničních věcí,
- b) ministru vnitra,
- c) ministru spravedlnosti,
- d) místopředsedovi vlády pro evropské záležitosti.

Ochranou se rozumí bezpečnostní opatření prováděná policií k zajištění nerušeného výkonu funkce ústavního činitele ČR. Rozsah ochrany ústavního činitele ČR v závislosti na bezpečnostní situaci a možné míře jeho ohrožení stanoví ministr vnitra.

Ministr vnitra k provádění § 48 a § 49 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 nařízení vlády č. 138/1998 Sb., o ochraně ústavních činitelů ČR vydal nařízení ministra vnitra č. 15/2005 a č.50/2012, kterými uložil úkoly k zabezpečení ochrany ústavních činitelů.

Toto nařízení rozděluje formy ochrany na trvalou a dočasnou, rozděluje osoby do jednotlivých forem ochrany, včetně rodinných příslušníků v závislosti na hodnocení aktuální bezpečnostní situace a možného ohrožení. Dále stanoví stupně ochrany a jejich rozsah.

V případě odmítnutí ochrany nebo jednotlivých bezpečnostních opatření ústavním činitelem o tomto informuje písemně policejní prezident ministra vnitra, který o věci rozhodne.

V rámci zabezpečení ochrany chráněných osob při návštěvách Evropské unie byl vydán pokyn policejního prezidenta č. 87 ze dne 22. srpna 2005, který stanovuje stupnici pro vyhodnocení ohrožení chráněných osob.

K zajištění bezpečnosti chráněných osob dává zákon o policii policistům zařazeným ve službě (a pouze jim) zvláštní oprávnění uvedená v § 48 a § 49, zákona o policii. [14]

2.2.1.9 Oprávnění při zajišťování bezpečnosti chráněných osob

Při zajišťování bezpečnosti chráněných osob, kterým je podle zvláštních předpisů a mezinárodních dohod poskytována osobní ochrana, je policista oprávněn provést prohlídku osob, zavazadel, věcí a dopravních prostředků nacházejících se v prostoru, ze kterého by bylo možno ohrozit bezpečnost chráněné osoby, ověřit dodržení hygienických limitů ukazatelů pitné vody, potravin a pokrmů, jakož i zachování hygienických požadavků pro výkon činností epidemiologicky závažných, jestliže jich má být užito pro potřeby chráněné osoby.

Prohlídku osob je policista oprávněn provést pouze tehdy, jestliže tyto osoby na jeho výzvu uvedený prostor ihned neopustí nebo hrozí-li nebezpečí z prodlení.

K prohlídce objektu musí mít policista svolení vlastníka nebo uživatele. Bez uvedeného svolení je policista oprávněn vykonat prohlídku jen tehdy, je-li důvodné podezření, že z objektu by měl být proveden útok na bezpečnost chráněné osoby.

Prohlídka objektu, zavazadel, věcí a dopravních prostředků nesmí sledovat jiný zájem než zajištění bezpečnosti chráněné osoby.

Při ověřování zdravotní nezávadnosti a zachování hygienických požadavků podle odst. 1 má policista v ochranné službě oprávnění a povinnosti kontrolních pracovníků podle zvláštního právního předpisu; stejným zákonem se řídí nesení a hrazení nákladů vzniklých při tomto ověřování. [14]

V každodenní činnosti policisté ochranné služby často využívají kromě zvláštních oprávnění uvedených v § 48 zákona o policii i obecná oprávnění policisty, uvedená v zákoně o Policii České republiky, zejména:

- Oprávnění požadovat prokázání totožnosti osoby, která se bezdůvodně zdržuje v bezprostřední blízkosti chráněných objektů, která má na místě veřejně přístupném zbraň a je důvodné podezření, že zbraně bude použito k násilí, nebo pohrůžce násilím. Prokázání totožnosti znamená zjištění jména a příjmení, data narození a trvalého pobytu osoby. Osoba je povinna výzvě vyhovět. Míru spolehlivosti prokázání totožnosti určuje důvod, pro který se zjištění provádí,
- oprávnění k omezení možnosti volného pohybu agresivní osoby, která fyzicky napadá jinou osobu nebo policistu, připoutáním k vhodnému předmětu, nejdéle však na 2 hodiny,
- oprávnění odebrat zbraň osobě na místě veřejně přístupném po předchozí marné výzvě k vydání zbraně, je-li to nezbytné v zájmu ochrany života a zdraví osob a hrozí-li, že zbraň může být užita k násilí nebo pohrůžce násilím,
- oprávnění zakázat vstup na určitá místa, jestliže to vyžaduje účinné zabezpečení plnění úkolu policie uvedených v zákoně. Policista je oprávněn přikázat každému, aby na nezbytně nutnou dobu nevstupoval na určená místa nebo se na nich nezdržoval. Každý je povinen příkazu policisty uposlechnout. K vyznačení nebo ohraničení určeného místa může být použito technických prostředků,
- oprávnění k použití donucovacích prostředků,
- oprávnění k použití zbraně,
- oprávnění policisty zařazeného ve službě používat speciálních donucovacích prostředků a speciálních zbraní při zákrocích k ochraně životů a zdraví osob a k ochraně majetku, pokud tento zákon nestanoví jinak, [14]

- oprávnění pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též záznam o průběhu služebního úkonu nebo služebního zákroku, je-li to potřebné pro plnění úkolu policie. Oprávnění požadovat po provozovatelích a správčích evidencí vedených na základě zvláštních právních předpisů, aby za účelem zajištění evidenční ochrany chráněných osob oznamovali policii každý výdej osobních údajů.

Vláda ČR může při mimořádné situaci k plnění úkolů ochranné služby povolat vojáky v činné službě v rozsahu stanoveném zvláštním zákonem, pokud síly a prostředky policie nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti státu. Současná právní úprava ochrany důležitých osob splňuje hlavní požadavek tj. legalizaci skutečnosti, že stát poskytuje některým občanům nadstandardní ochranu vázanou na veřejné postavení těchto osob. Obsahuje stanovení úkolu bezpečnostních složek zajišťovat ochranu ústavních činitelů s přesným určením osobního, věcného a časového rozsahu ochrany. Ochranná služba Policie ČR se dále ve své činnosti řídí pokyny a nařízeními ministra vnitra ČR, rozkazy a závaznými pokyny policejního prezidenta, rozkazy ředitele útvaru a směrnicemi pro výkon služby. [14]

2.3 Útvary Policie ČR zajišťující ochranu osob

Provedenou reorganizací policie České republiky byly zajišťováním ochrany osob pověřeny tyto útvary s celorepublikovou působností.

2.3.1.1 Ochranná služba

Ochranná služba je útvar s pevně stanovenou strukturou odborů a oddělení, které konají velmi specifické činnosti. Ochranná služba (dále jen „OS“) poskytuje osobní a epizodickou ochranu a bezpečnostní dopravu trvale chráněných ústavních činitelů České republiky a osob, kterým je po dobu jejich pobytu na území České republiky poskytována ochrana podle mezinárodních dohod. Osobní a epizodická ochrana a bezpečnostní doprava jsou zajišťovány odbory ochrany a dopravy chráněných osob. Zajišťování osobní ochrany zahrnuje široký systém opatření, jehož primárním cílem je ochrana života a zdraví chráněné osoby, jejího majetku a důstojnosti.

K zajištění tohoto cíle jsou pak vybírání a školení policisté, u nichž je předpoklad, že všechny náročné úkoly, které jsou na ně kladeny, zvládnou se ctí. Práce osobního ochránce je pouze jednou ze složek systému ochrany, kdy osobní ochránce je poslední překážkou útoku na chráněnou osobu. Ochrana osob je založena na principu maximální spolupráce mezi policisty odboru ochrany chráněných osob, ostatních odborů OS i celé Policie ČR. Tedy všech, kdo se na ní jakýmkoli způsobem podílí. Nedílnou součástí osobní ochrany chráněných osob je zároveň i úzká spolupráce s tvůrci a organizátory programu chráněných osob. [15]

OS zajišťuje ochranu diplomatických objektů (zastupitelských úřadů a rezidencí velvyslanců) a ochranu chráněných objektů a prostor zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, které schválila vláda - Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Senátu Parlamentu ČR, Ústavního soudu ČR, Úřadu vlády ČR, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva vnitra a dalších (např. část mezinárodního Letiště Václava Havla Praha - Ruzyň).

Zajištění bezpečnosti chráněného objektu bývá realizováno zpravidla kombinací více opatření (např. fyzickou ochranou objektu, přijetím režimových opatření, monitorováním a regulací vjezdu a výjezdu vozidel do objektu a činnosti (pohybu) v objektu, elektronickými zabezpečovacími systémy a dalšími opatřeními). OS provádí také hygienicko-toxikologickou ochranu.

OS je garantem zajištění bezpečnosti osob a objektů při akcích velkého rozsahu nebo mezinárodního významu v činnosti s dalšími útvary policie. Opatření při návštěvách prezidenta Spojených států amerických, prezidenta Ruské federace, papeže nebo společná jednání hlav více států nebo vlád představují vrcholy činnosti útvaru a jsou chvílemi, kdy příslušníci útvaru mohou uplatnit v celém rozsahu získané dovednosti a zkušenosti. [15]

Obrázek 3: Znak
ochranné služby.[15]

2.3.1.2 Útvar pro ochranu prezidenta České republiky

Ochrana prezidenta republiky je tvořena souhrnem opatření, jejichž cílem je zajištění maximální bezpečnosti hlavy státu, a to při současném zachování nutné tolerance vůči chráněné osobě i jejímu okolí. Bezpečnostní opatření tedy zároveň nemají neopodstatněně izolovat prezidenta od veřejnosti. Představují živý, pulzující mechanismus, který aktuálně reaguje na širší i domácí bezpečnostní situaci. Vychází z obecně platných zásad, které používají všechny významné zahraniční prezidentské ochranky. Zdaleka není rutinní akcí, proměňuje se podle souhry okolností, je vysoce flexibilní. Ochrana prezidenta přitom není pouze osobní ochranou. Útvar zajišťuje i bezpečnou přepravu prezidenta služebními vozidly. [16]

2.3.1.3 V rámci výkonu služby útvar:

- Zajišťuje osobní a epizodickou ochranu a bezpečnostní ochranu a přepravu prezidenta, jeho manželky a dalších chráněných osob,
- zajišťuje osobní a epizodickou ochranu a bezpečnostní přepravu osob, kterým je po dobu jejich pobytu na území České republiky poskytována ochrana podle mezinárodních dohod,
- zajišťuje ochranu sídla prezidenta a objektů, kde pobývá,
- střeží objekty, v nichž pobývají další chráněné osoby,
- provádí hygienicko-toxikologickou, pyrotechnickou a speciální technickou ochranu,
- v souvislosti s ochranou prezidenta organizuje bezpečnostní akce,
- ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky a Vojenskou kanceláří prezidenta republiky plní úkoly v oblasti příprav činnosti útvaru za krizových situací včetně stavu ohrožení státu a válečného stavu,
- v rozsahu své působnosti vyřizuje stížnosti, oznámení a jiná podání fyzických a právnických osob,
- ve vymezeném rozsahu se podílí na vzdělávání a speciálním výcviku příslušníků Policie ČR a zaměstnanců Policie ČR. [16]

Prakticky to znamená, že ne všichni muži z útvaru ochrany mají být příliš vidět. Chcete-li, někteří nemají být na první pohled vnímáni, ale zároveň je pro ně nezbytné být vlastně všude v relativní blízkosti prezidenta, všechno mít na očích a dokázat okamžitě příznivým způsobem zasáhnout do jakýchkoliv zárodků ohrožení nejpřednější osoby státu. [16]

Obrázek 4: Znak útvaru pro ochranu prezidenta české republiky. [16]

2.3.1.4 Útvar speciálních činností SKPV

Útvar speciálních činností SKPV vznikl jako samostatný celorepublikový útvar 15. ledna 2001. Hlavním podnětem pro jeho vznik bylo přijetí zákona o zvláštní ochraně svědků a přijetí tzv. velké novely trestního řádu, která mimo jiné přesunula operativně pátrací prostředky (agent, předstíraný převod a další) ze zákona o policii do trestního řádu.

Útvar speciálních činností SKPV je profesionální servisní složkou Policie České republiky, která poskytuje své služby dvěma okruhům klientů. [17]

Osobám ohroženým v souvislosti s trestním řízením může poskytovat zvláštní ochranu a pomoc. Útvar také metodicky řídí provádění krátkodobé ochrany a ve výjimečných případech ji rovněž může poskytovat.

Útvar speciálních činností SKPV je díky charakteru poskytovaných činností zvlášť určeným útvarem ve smyslu zákona o utajovaných informacích, z čehož vyplývá povinnost utajovat téměř veškerou svou činnost.

Útvar speciálních činností SKPV je jedním z utajovaných útvarů policie. Jako takový je ve struktuře Policie ČR zařazen přímo pod náměstkem policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování. [17]

Obrázek 5: Znak útvaru speciálních činností SKPV. [17]

2.4 Závěr kapitoly

V dané kapitole je specifikováno, kterými státními složkami a danými útvary je v rámci ČR poskytována osobní ochrana. Dále byla uvedena jejich charakteristiku a zajímavosti daných útvarů, ale také právní rámec osobní ochrany. Nebezpečí na osobního ochránce číhá na každém kroku, proto je nezbytně nutné, aby dokázal okamžitě vyhodnotit danou krizovou situaci, aplikovat své znalosti z výcviku a v případě použití donucovacích prostředků nebo zbraně, vždy jednal přesně podle zákona.

3 HROZBY A RIZIKA V ČESKÉ REPUBLICE VŮČI CHRÁNĚNÉ OSOBĚ

Bezpečnostní hrozby a rizika v České republice řeší specifická dokumentace vydávaná Ministerstvem vnitra. Bezpečnostní strategie České republiky je základním dokumentem bezpečnostní politiky České republiky, na který navazují dílčí strategie a koncepce. Zohledňuje a popisuje proměny bezpečnostního prostředí, včetně klíčových hrozeb v euroatlantickém prostoru. Prostor, který ovlivňuje bezpečnost České republiky, prochází dynamickými změnami. Jeho předvídatelnost se vzhledem k rostoucí provázanosti bezpečnostních trendů a faktorů snižuje. Hrozby, jejich zdroje a nositelé mají jak státní, tak stále více i nestátní a nadnárodní charakter. [3] Vnitřní a vnější bezpečnostní hrozby se prolínají a rozdíly mezi nimi se stírají. Uvedené charakteristiky mají zásadní dopad na přístup k zajištění obrany a bezpečnosti. Roste význam komplexního přístupu, který kombinuje vojenské a civilní nástroje, včetně diplomatických a ekonomických prostředků k předcházení hrozeb a zmírnění jejich negativních vlivů. [18] Zvyšují se také nároky na připravenost včasné a efektivně reagovat na nenadálé hrozby. Na základě analýzy bezpečnostního prostředí, ve kterém se Česká republika nachází, lze identifikovat specifické hrozby pro její bezpečnost. Česká republika jako zodpovědný člen mezinárodních organizací zahrnuje mezi relevantní bezpečnostní hrozby i takové, které nemají přímý dopad na její bezpečnost, ale ohrožují její spojence. [19] Bezpečnostní hrozby jsou vyjmenovány v Bezpečnostní strategii České republiky takto:

Obrázek 6: Ochrana VIP osoby.[20]

- **Terorismus**

Hrozba terorismu jako metody násilného prosazování politických cílů je trvale vysoká. Charakteristickým rysem je existence nadnárodních sítí volně propojených skupin, které i bez jednotného velení sdílejí ideologii, cíle a plány k jejich naplnění, finanční zdroje a informace. Jsou schopny přímo ohrozit lidské životy a zdraví, ale také kritickou infrastrukturu. [19]

- **Šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů**

Někteří státní i nestátní aktéři usilují otevřeně či skrytě o získání zbraní hromadného ničení a jejich nosičů. Šíření těchto prostředků může mít závažné důsledky pro bezpečnost v euroatlantickém prostoru. [19]

Specifickou hrozbu pak představuje možné použití balistických řízených střel a řízených střel s plochou dráhou letu nesoucích konvenční nebo nekonvenční nálož. Schopnost těchto prostředků zasáhnout z velké vzdálenosti území ČR nebo jejich spojenců klade vysoké nároky na aktivní i pasivní protiopatření. [19]

- **Kybernetické útoky**

Rostoucí závislost na informačních a komunikačních technologiích zvyšuje zranitelnost státu a jeho občanů vůči kybernetickým útokům.

Tyto útoky mohou představovat nový způsob vedení války nebo mohou mít kriminální či teroristickou motivaci a mohou být použity k destabilizaci společnosti. Úniky strategicky důležitých informací, zásahy do informačních systémů státních institucí či strategických podniků a společností, které zajišťují základní funkce státu, mohou ohrozit strategické zájmy ČR. [19]

- **Nestabilita a regionální konflikty v euroatlantickém prostoru a jeho okolí**

Nevyřešené konflikty se všemi negativními důsledky mohou mít přímý i nepřímý vliv na bezpečnost ČR. Neřešené spory etnického, teritoriálního nebo politického a ekonomického charakteru mají potenciál vyústit do ozbrojených konfliktů či svádět některé státy k budování sfér vlivu a zároveň oslabovat mechanismy kooperativní bezpečnosti i politické a právní závazky v oblasti evropské bezpečnosti. [19]

- **Negativní aspekty mezinárodní migrace**

Negativním jevem je zejména nelegální migrace a její možné důsledky, například napojení na organizovaný zločin. Pozitivní přínosy legální migrace pro kulturní, politický a ekonomický rozvoj společnosti může oslabit nedostatečná integrace přistěhovalců. Ta může být zdrojem sociálního napětí, které může ústít například v nežádoucí radikalizaci členů přistěhovaleckých komunit. [19]

- **Organizovaný zločin a korupce**

Širší rozměr získává v současném bezpečnostním prostředí organizovaný zločin, který prostřednictvím obchodních i osobních vztahů překračuje hranice států. Narůstá schopnost kriminálních sítí narušovat instituce a hodnoty právního státu, infiltrovat orgány státní správy a ohrožovat bezpečnost občanů. Často se tak děje prostřednictvím korupce. Organizovaný zločin společně s korupčními praktikami může nabýt podoby vlivových, klientelistických, nebo korupčních sítí a vést k podkopání samotných základů společnosti. [19]

Výsledkem může být ztráta důvěry občana v poctivost a nestrannost fungování veřejných institucí, pokřivení tržních vazeb, ekonomický úpadek a destabilizace státu. Nejasná hranice mezi politickou a kriminální motivací živenou korupcí navíc často vede k propojování struktur organizovaného zločinu s teroristickými sítěmi. [19]

- **Ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury**

Kritická infrastruktura představuje klíčový systém prvků, jejichž narušení nebo nefunkčnost by měla závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva nebo ekonomiku státu. S ohledem na vysoký stupeň vzájemného propojení jednotlivých odvětví je kritická infrastruktura ohrožena komplexně, a to přírodními, technologickými a asymetrickými hrozbami. Zejména funkčnost energetické infrastruktury je ohrožována jak politickými tlaky, tak hrozbami s kriminální podstatou. Příkladem těchto ohrožení jsou politicky motivované manipulace s dodávkami strategických surovin, vstup cizího kapitálu s potenciálně rizikovým původem a cíli do kritické infrastruktury ČR, sabotáže či hospodářská kriminalita. [19]

- **Přerušování dodávek strategických surovin nebo energie**

V rychle se měnícím globálním světě získávají otázky zajištění energetické a surovinové bezpečnosti stále větší význam. Soutěžení o přístup ke zdrojům strategických, zejména energetických surovin, se stává nedílnou součástí mezinárodních vztahů. Prioritou je vytvářet předpoklady pro nepřerušované diverzifikované dodávky strategických surovin a v domácím prostředí pak předpoklady pro stabilní dodávky elektrické energie a pro tvorbu strategických rezerv státu. Rostoucí důležitost má i oblast potravinové bezpečnosti a zajištění přístupu ke zdrojům pitné vody. [19]

- **Pohromy přírodního a antropogenního původu a jiné mimořádné události**

Extrémní projevy počasí a pohromy přírodního a antropogenního původu mohou mít kromě ohrožení bezpečnosti, životů a zdraví obyvatel a jejich majetku a životního prostředí dopad také na ekonomiku země, zásobování surovinami, pitnou vodou či poškození kritické infrastruktury. Šíření infekčních nemocí s pandemickým potenciálem zvyšuje zranitelnost populace a klade větší nároky na ochranu veřejného zdraví a zajištění poskytování zdravotní péče. [19]

3.1 Možná místa útoku

Nastoupivší "demokracií" si stále více jedinců myslí, že je povoleno si dělat co chci a nebo co vidí v amerických filmech, kde "hrdina" může bez problémů porušovat zákony a nic se mu nestane, kde v klidu ukope, umlátí, popř. rozstřílí na kousky nepřítele. [21]

Když k tomu započítáme i agresivní počítačové hry, které hrají už i malé děti, tak nám pomalu ale jistě roste generace mladých lidí, kteří ztrácejí veškeré zábrany a bariéry, co je povolené. I společnost začíná být k násilí "otupělá" a to začíná být společensky akceptovatelné. Základním principem je tedy vyhýbat se potenciálně nebezpečným místům a společnostem, které jsou známé zvýšenou kriminalitou, místům, kde i jinak soudní lidé ztrácejí svoje zábrany. Také je velmi důležité znát program chráněnky, a to od A do Z. Je potřeba vyhodnotit potenciálně nebezpečná místa a při realizaci ochrany na těchto místech dbát zvýšené opatrnosti. Takovými místy jsou např.:

- Kluby,
- Herny,
- Bary,
- různé večírky, párty,
- noční kluby. [22]

Pokud chodíme s CHO po městě pěšky, popřípadě používáme hromadnou dopravu (což se téměř neděje), tak se snažíme vyhýbat nebezpečným místům, jako jsou průchody, podchody, temné uličky. Ideálně omezujeme chození pouze na to nezbytně nutné, a to zejména v ranních či pozdních hodinách, kdy můžeme být potenciálními cíly útoků kriminálních živelů. V hromadných dopravních prostředcích si taktéž dáváme pozor na brzké ranní nebo pozdní hodiny, kdy bychom v dopravním prostředku jeli sami popř. s útočníky, a kdy bychom se v dnešním společenském prostředí jen výjimečně dočkali pomoci od jiných občanů. [3] Při realizaci ochrany osoby na veřejném místě, resp. na veřejném otevřeném prostranství, je důležité mít toto místo ohledáno dalšími složkami ochranné služby a vytyčit si místa možného kontaktu a těmto místům věnovat zvýšenou pozornost. [22]

3.2 Obrana proti útoku

V této době je velice těžké poznat násilníka či zloděje. Dnešní oblečení je tak různorodé a extravagantní, že člověka už asi jen tak něco nepřekvapí. Klasické zloděje, kteří se pohybují po nocích venku a hledají, kde a koho by okradli, většinou poznáte. [22]

Jde o takové ty vyzývavé typy, přímo to z nich číší. Před lupem nosí většinou kapuci, čepici nebo kšiltovku, aby si zakryli obličej. U nemocných a násilných lidí je ale velice těžké odhadnout podle oblečení, jestli se jedná o psychopata.

Přepadnout vás i s klientem může mladík z diskotéky, manažer na vysokém postu ale i starší roztomilý pán. Nezbyvá nám tedy než se zaměřit na chování takového člověka. [22]

Zaměřujeme se na jeho oči, rychlost mrkání (platí, že nervózní člověk mrká daleko častěji než je obvyklé), rozhlížení se do stran, jestli někdo náhodou nejde, na jeho obličej, jestli není bledý, nepřirozený, nervózní. Také se zaměříme na rychlost dechu, protože zvýšený a zrychlený dech je známkou nervozity a zvýšené hladiny adrenalinu, což u člověka, který se nás dotáže na čas, asi normální nebude. Dále na jeho hlas jestli není nestálý, neklepe se, na rychlost řeči (zrychlená řeč je také známka nervozity). [4] Také na jeho postoj, pohyby, kde má dotyčný ruce, jestli nedrží v ruce či kapse nůž, jestli s sebou neškube, nechvěje se. Věřte, že když budete trochu pozorní, poznáte takové chování. Pozor ale! Nechte se ukolébat falešnou představou. Pokud nevidíte žádné náznaky. Dotyčný může být zkušený a otřelý násilník... Nezapomeňte na okolí kolem. [22]

Většinou pracují ve skupině. Hlídejte si vždy záda. Pokud musíte mluvit s potenciálním útočníkem, hovořte zřetelně a pomalu. Dbejte na to, aby se vám nechvěl hlas. Díky zvýšení hladiny adrenalinu se vám stáhne hrdlo, zrychlí dech, i když jste cvičený profesionál. Což má za následek nervózní a roztřepaný hlas. Tomu zabráníte, když se nadechnete a při řeči budete více používat břicho. Stáhnete bránici a pomalu začnete mluvit. Dodá to vašemu hlasu pevnost a hloubku. Mluvíme v krátkých a dobře pochopitelných větách. [22] Dáváme najevo, že nestojíte o žádné problémy, CHO chráníme tělem a snažíme se ji dostat z blízkosti daného člověka. Pokud tento člověk bude pokračovat v daném jednání, bude jakýmkoliv způsobem omezovat a ohrožovat chráněnou osobu, dáme hlásnou službu a necháme člověka zajistit nebo zadržet tzv. episodickou skupinou. [18] Pokud je na místě jenom osobní ochránce a CHO, tak se za každou cenu snaží dostat do bezpečí.

3.3 Závěr kapitoly

Doba míru rozhodně není zaručena a v případě možného útoku na CHO to platí dvojnásob. Daná kapitola definuje hrozby a rizika, jež hrozí CHO na území České republiky, uvádí možná místa útoku, také druhy a specifikuje obranu proti nim.

4 OSOBNÍ OCHRÁNCE

Jak již bylo zmíněno v předchozích řádcích, osobní ochránce je fakticky poslední možnou překážkou v útoku na chráněnou osobu. Z tohoto důvodu je na služební místo - osobní ochránce kladen značný důraz na fyzickou a psychologickou připravenost jedince. Jedná se o velmi rozmanitý komplex činností a dovedností, kterými musí osobní ochránce disponovat a které musí bravurně ovládat.

4.1 Podmínky pro přijetí k Ochranné službě

Prvotní podmínkou pro zahájení výběrového řízení je splnění základních předpokladů. Uchazeč musí mít vysokoškolské – bakalářské vzdělání, být úspěšným absolventem odborného vzdělání a výcviku a být policistou s tříletou službou u policie.

Další podmínky jsou: dobrý zdravotní stav, fyzická kondice (prověřuje se v souladu se závaznými předpisy), minimální tělesná výška 178 cm, plavec. Dále musí být uchazeč držitelem řidičského oprávnění skupiny B. Jedním z nejdůležitějších ukazatelů je psychologické vyšetření. Zde jsou sledovány čtyři základní aspekty:

- **Výkonové předpoklady** – informují o tom, jaké jsou schopnosti uchazečovy psychiky a jakých výkonů je schopen dosáhnout v klidu, a zejména při zátěži.
- **Osobnostní předpoklady** – tyto charakteristiky vykreslují osobnost uchazeče. Ne každý je takovým člověkem, jakým se jeví navenek. Zjistit negativní skutečnost v tomto směru například až při napadení chráněné osoby může být velmi nebezpečné.
- **Interpersonální předpoklady**

Práce u Útvaru pro ochranu ústavních činitelů je týmového charakteru. Je důležité vědět, zda je uchazeč schopen pracovat ve skupině. Samozřejmě musí být také schopen plnit složité úkoly samostatně. Psychologické vyšetření trvá kolem šesti hodin a je jedním z nejdůležitějších kroků v přijímacím řízení. Jinými slovy - u správně vybraných uchazečů může dobrý výcvik dále rozvíjet jejich vlastnosti, schopnosti a dovednosti. U jedinců bez odpovídajících kvalit není co rozvíjet. [23]

4.1.1 Pekelný týden

Pokud uchazeč projde prvním kolem přijímacího řízení úspěšně, postupuje na výběrové soustředění zaměřené na odolnost.

Jeho cílem je hloubková prověrka fyzického a psychického stavu uchazečů. Sledováno je jejich chování v náročných podmínkách během únavy a vyčerpání – jejich fyzická odolnost vůči stresu, schopnost rozhodování v kritických situacích a v časovém stresu, všímavost, motivace a odhodlání. [23]

Náplní výběrového soustředění jsou z velké části fyzická cvičení, ověření znalostí ze sebeobrany, střelby a bezpečné manipulace se zbraní a úkoly zaměřené na vytrvalost, speciální dovednosti, sílu a manuální zručnost. Spánková deprivace přitom umocňuje stresový faktor. Fyzická zátěž a nedostatek spánku zde slouží jako nástroj k tomu, aby se uchazeč co nejvíce „odhalil“, byl přirozený a nic nepředstíral. Výsledkem výběrového řízení by měl být klidný, vyrovnaný policista s nadprůměrnou inteligencí, se schopností učit se. Vyžaduje se pružnost a přizpůsobivost, zralost, psychosomatická a emocionální stabilita, sociální přizpůsobivost, schopnost samostatného řešení problémů a týmový duch.

Uchazeč by měl mít vysoce vyvinutý smysl pro povinnost, spravedlnost, poctivost, svědomitost a pozitivní motivaci k práci. Také by měl umět nejen velet, ale i pracovat v podřízeném postavení.

Dále útvar vyhledává jedince, kteří dokážou splynout s prostředím, ve kterém se pohybuje chráněná osoba a neupoutávají na sebe nežádoucí pozornost (vystupování, komunikace – zvláště schopnost umění vyjednávat, pohyb, vzhled, chování atd.). [23]

Obrázek 7: Ochranná služba.[24]

4.2 Vlastnosti osobního ochránce

Osobní ochránce je všestranně vycvičený policista s adekvátními schopnostmi pro výkon tohoto úřadu. Mezi nejdůležitější vlastnosti patří komunikace, mezilidské vztahy, tvořivost, nasazení, odhodlání, odolnost vůči stresu atd. [23]

4.2.1 Komunikace - Empatie

Komunikace je jedna z nejdůležitějších vlastností osobního ochránce. Jak již bylo dříve zmíněno, osobní ochránce není jenom bojovníkem, ale především dobrým psychologem. Své komunikační schopnosti musí dnes a denně využívat k ochraně života a zdraví chráněné osoby. Kvalitní osobní ochránce dokáže být podle situace jak tolerantní a empatický, tak neústupný. Osobní ochrana je z velké části o komunikaci, a to jak s chráněnou osobou, kdy je třeba získat potřebné informace o programu a předat je dál (z důvodu vytváření bezpečnostních opatření), tak s ostatními lidmi pohybujícími se kolem (různé sociální skupiny – mítink s občany, besedy atd.).

K tomu je třeba využívat:

- Jasně a srozumitelné vyjadřování,
- Tolerance, empatie
- Vhodná slovní zásoba při jednání. [23]

4.2.2 Mezilidské vztahy

Osobní ochránce musí být především týmový hráč. Požaduje se, aby:

- Projevoval takt a diplomacii při jednání s lidmi,
- Spolupracoval s ostatními členy ochranného týmu. [23]

4.2.3 Tvořivost

Útok na chráněnou osobu se do značné míry rovná zmatku. Osobní ochránce musí být kreativní, aby vzniklou situaci dokázal v co nejkratší době vyřešit. Vše má naučené podle určitých taktických zásad, ale každá situace je jiná. Od ochránce je vyžadováno:

- Projevovat ochotu přijímat myšlenky jiných,
- Prokazovat, že je schopen reagovat na vzniklé situace a tyto situace řešit,
- Iniciovat další možná řešení. [9]

4.2.4 Nasazení a odhodlání

Každý ochránce by si v den nástupu do služby měl rozvrhnout své síly. Je jasné, že udržet maximální pozornost cca 18 hodin není možné. Je třeba se v programu chráněné osoby zorientovat a vybrat akce, kde je nutná maximální pozornost, a kde lze trochu si ulevit. Měl by:

- Efektivně využívat pracovní čas,
- Být na služební den řádně odpočínutý, jak fyzicky, tak psychicky,
- Být schopen si rozplánovat pracovní den. [23]

4.2.5 Odolnost vůči Stresu

Po osobním ochránci se vyžaduje, aby dokázal ovládnout své emoce. Musí umět ve stresových situacích konstruktivně jednat a nesmí dělat ukvapená rozhodnutí, která by vedla k ohrožení chráněné osoby. [23] Svým vystupováním by měl reprezentovat nejen Policii ČR, ale na zahraničních cestách celou Českou republiku. Osobní ochránce má zvládat:

- Řešit několik problémů současně (i pod stresem).
- V napjatých situacích být klidný a jednat konstruktivně. [9]
- Přijímat adekvátní kritiku.

4.2.6 Vytvářet kvalitní interpersonální vztahy

Po osobním ochránci se požaduje, aby projevoval takt a diplomacii při jednání s lidmi, rozvíjel pracovní spolupráci s ostatními členy skupiny (jak ve formálních, tak neformálních vztazích) a vyhýbal se předsudkům a dogmatickým závěrům na základě úsudků hostilních nebo vyvolaných „halo - efektem“. [23]

4.2.7 Řešit úkoly a problémy

Osobní ochránce musí prokázat v každé situaci svou profesionalitu, která se od něj očekává. Zejména projevoval samostatnost, dobré analytické schopnosti, zdravý úsudek a patřičně zvažovat všechny podstatné okolnosti důležité při řešení úkolu. Jasně dávat najevo pochopení úkolu a s ním souvisejících otázek. Analyzovat úkol přesně s patřičným zdůvodněním a projevit plánovitý a logický přístup k řešení úkolu.

4.2.8 Správně se rozhodnout

Osobní ochránce by dále měl činit jasná rozhodnutí na základě uložených úkolů. Prokazovat předvídatost a zvažovat důsledky svých rozhodnutí. Stanovit si priority zadávaných úkolů a nést odpovědnost za své rozhodnutí a jednání. [23]

4.3 Výzbroj a výstroj osobního ochránce

Osobní ochránce disponuje škálou technických prostředků, které slouží k efektivní ochraně dané osoby. [2] Policista ochranné služby je vyzbrojen teleskopickým obuškem, pouty, svítilnou, nožem, radiostanicí, slzotvorným prostředkem a krátkou kulovou zbraní. Zbraň osobního ochránce musí splňovat specifické požadavky, které jsou na ni kladeny:

- možnost skrytého nošení,
- zbraň musí být funkčně a konstrukčně jednoduchá,
- při pádu musí být zajištěna proti výstřelu,
- hmotnost zbraně musí být přiměřená,
- tvar zbraně nesmí bránit jejímu rychlému vytažení a uchopení.

Do výstroje tělesného ochránce neodmyslitelně patří sluneční brýle. Slouží jako ochranná pomůcka proti oslnění osobního ochránce.

Je vhodné volit kvalitní výrobky s polarizačními skly, poněvadž tyto zamezují oslnění slunečními paprsky přicházejícími ze šikmých směrů (odraz slunce od silnice po dešti, odraz vodní hladiny při západu slunce apod.). Záslouhou polarizačních skel existuje též možnost zahlédnout i osoby uvnitř vozidla opatřeného tonovanými skly a v neposlední řadě brýle slouží jako primární ochrana před zasažením očí různými slzotvornými prostředky a částicemi, které by mohly narušit pozornost a ostrážitost. [2]

Jak jsem již uvedl, výzbroj a výstroj si může osobní ochránce volit z nepřehledného množství produktů. Každý ochránce praxí postupně zjistí, které z těchto produktů jsou pro výkon jeho povolání nepostradatelné a které naopak překáží. [9]

Převážná většina osobních ochránců používá pro výkon povolání krátkou kulovou zbraň a to Glock 19, ráže 9mm luger. Tato pistole se stala součástí výzbroje mnoha útvarů speciálních sil po celém světě a u nás tomu není jinak. Využívá jí především zásahové jednotky, URNA, NCOZ a další speciální útvary Policie České republiky. Osobní ochránci si tuto zbraň volí pro její kompaktnost, spolehlivost a jednoduchou ovladatelnost.

Oblečení je třeba volit co nejvhodnější vzhledem k okolí. Oděv osobního ochránce nemá poutat pozornost a nesmí se lišit od oděvu klienta, případně skupiny, kterou doprovází. Oblečení musí padnout a zároveň být pohodlné a bezpečné. Je třeba vyvarovat se chyb jako je použití klasických vázanek a zvolit takovou, která znemožní případné škrcení osobního ochránce při konfrontaci s útočníkem. Pohodlnost spodního prádla, košil, ponožek a zejména obuvi je třeba volit se zřetelem na dlouhodobé nošení. [23]

4.4 Umění komunikace – diplomacie

Pod pojmem „diplomatický“ si většina z nás vybaví určitý druh neupřímně přátelského chování. Francouzský básník Beaumarchais ve svém úspěšném díle „Figarova svatba“ již v 18. století formuloval stejnou myšlenku: „Předstírat neznalost tam, kde všichni znají přesnou odpověď, předstírat vědomost tam, kde všichni tápou ve tmě; předstírat, že jsme nezaslechli to, co všichni jasně slyšeli, především ale vzbuzovat dojem, že zvládneme i nemožné; působit sečtěle a hlubokomyslně, i když jsme prázdná a nepopsaná kniha.“ Komunikace je nedílnou součástí práce osobního ochránce, a to v různých sociálních skupinách. Jedná se buď o formu vyjednávání (např. dojednávání podmínek návštěvy chráněné osoby v určitém regionu, skloubení protokolárních záležitostí s bezpečnostním opatřením) nebo o formu komunikace s chráněnou osobou. [23]

Při těchto jednáních je vhodné využívat některé zásady diplomatického jednání:

- **„Nikoho nepřerušujte uprostřed věty“**

Připouštím, že někteří lidé, kteří se rádi poslouchají, jsou pro vás těžkou zkouškou trpělivosti. Ale vyplatí se vydržet. Vaše naslouchání bude oceněno jako projev respektu a zájmu. Na oplátku můžete počítat s tím, že vás ten druhý bude také poslouchat. Pokud máte co do činění s někým, kdo jiného vůbec nepustí ke slovu, pak zasáhněte do hovoru otázkou, které stočí téma jinam. Řekněte třeba: „To je zajímavý bod. K tomu by mě ještě zajímalo...“ Tím se můžete do rozhovoru vmístit a elegantně změnit téma, aniž byste řečníkovi prostě vzali slovo. [23]

- **„Pravidlo tří vteřin“**

Pokud vás protějšek v rozhovoru provokuje k odporu, naučte se nikdy nevybuchovat a nereagovat na verbální útok poznámkou, kterou jste si nepromysleli. Zvykněte si na dobu tří vteřin vydechnout, čímž se vám stabilizuje krevní tlak, a teprve potom reagovat.

Když budete později o rozhovoru přemýšlet, budete rádi, že jste si nechali pro sebe to, co jste měli právě v tu chvíli na jazyku. [23]

- **„Technika rozbité gramofonové desky“**

Jeleni se přetlačují hlavami, aby zjistili, kdo má větší výdrž. Diplomaté místo toho používají techniku „přeskakující gramodesky“. Jak většinou probíhá rozhovor dvou lidí s odlišným názorem? Předpokládejme, že diskutujeme o tom, do kdy má být proveden určitý pracovní úkol. Vy zastáváte jeden názor, váš protivník druhý. On se bude pokoušet zviklat vaše rozhodnutí svými argumenty. Pokud se začnete obhajovat, nepřímou připouštěte, že vaše pozice vyžaduje obranu, čímž naznačujete, že si nejste stoprocentně jist. Tomuto slabému místu se vyhnete, jestliže místo argumentace stále jen říkáte: „Rozumím. Přesto trvám na tom, že na dokončení tohoto projektu budeme potřebovat celý rok.“ Potom nastoupí další argumenty, které se budou snažit vaši pozici otrást. Vy to ale zvládnete tím, že se budete chovat jako rozbitá gramofonová deska. Vždy znovu zopakujete své stanovisko: „Myslím, že budeme potřebovat celý rok.“ Nic jiného. Neodporujete, neobhajujete se, nepřinášíte žádná další zdůvodnění. Tato technika je zvláště účinná v případě, kdy se vás protivník snaží odradit od vašeho záměru nebo přesvědčení. [23]

Trváte na svém postoji, aniž protivníka napadáte nebo kritizujete. Tím si získáte respekt, aniž byste si udělali nepřátele.

- **„Rušivé prvky na prvním místě“**

Jestliže váš monolog při vysvětlování něčeho důležitého (např. instruktáž podřízeným) neprobíhá podle vašich představ a je rušen podřízenými či posluchači, máte několik možností řešení. Většina lidí na nepozornost svých posluchačů reaguje slovy: „Můžete s tím už konečně přestat?“ Tato reakce není příliš ideální.

Mnohem lepší reakce na vzniklou situaci je: „Vy si mezi sebou povídáte, zatímco já se snažím vám něco vysvětlit. Ruší mě to.“ Nebo „Proč se mezi sebou bavíte, když vám něco vysvětluji?“. Ovšem jsou také situace, kdy za rušení posluchači řečník nemůže: Před mnoha lety v Berlíně měl jeden řečník přednášku. Přestože přednáška byla výborná, v sále se ozývalo stále hlasitější a vzrušenější šeptání. Řečník se neodvážil publika zeptat, co se děje, raději svou přednášku s narůstající nejistotou v hlase dokončil. Měl se zeptat, neboť onen neklid nijak nesouvisel s jeho přednáškou. Bylo 9. listopadu 1989, asi 19.30 a do sálu se právě dostala zpráva o pádu berlínské zdi. [23]

- **Nebojte se říci „ne“**

Ten, kdo žije ve střední Evropě a neumí říkat „ne“, se brzy dostane do nesnáží. V našich podmínkách je „ano“ závazné. Jakmile váš nadřízený, kolegové, přátelé nebo rodina poznají, že nedokážete nikoho zklamat, budou na vaše bedra vkládat stále nepříjemnější úkoly. Ti, kteří pořád říkají „ano“, jsou sice oblíbení, ale nikdo je nerespektuje.

Je několik důvodů, proč se snažíme vyhnout přímému „ne“:

- strach, že někomu ublížíme,
- strach z odmítnutí,
- strach, že nás ostatní nebudou považovat za vstřícné, velkorysé a pilné,
- strach ze ztráty lásky,
- strach z napětí a z konfliktů. [23]

Diplomatické pravidlo zní: Pokud je to nutné, řekněte důrazné „ne“ bez jakýchkoli výmluv nebo zdůvodnění, ale zároveň nezapomeňte zdůrazňovat, jak vás mrzí, že dotyčnému nemůžete vyhovět. [23]

4.4.1 Čtyři způsoby konfliktního rozhovoru

Diplomaté jsou realisté. Vědí, že nejsou na světě dva lidé, kteří by byli naprosto stejní. Vrozené vlohy, životní události, zkušenosti, schopnosti, záliby a slabosti – to všechno způsobuje, že každý z nás je jedinečný. Lišíme se také v náhledu na nejrůznější věci, máme rozdílná mínění a zájmy. Bylo by nerealistické očekávat, že dva lidé budou mít vždy stejný názor. Shoda je výjimkou, rozdíly jsou pravidlem. Reakce na jiný názor druhého člověka může být různá.

Zde jsou čtyři základní způsoby reakcí na rozpor v rozhovoru seřazené podle účinnosti a schopnosti řešit diplomatickým jednáním konflikt:

- **Nesouhlas** – „Ne, celá věc se má zcela jinak, a to...“ Tím začne boj argumentů, který zpravidla končí bezvýsledně.
- **Tolerance** – „Akceptuji, že máte na danou věc tento názor. Já to nicméně vidím jinak.“ Tímto postojem na soupeře neútočíte, ale také mu nevycházíte vstříc.
- **Vstřícnost** – „To, co říkáte, stojí za úvahu. V bodech A a B s vámi souhlasím, ale měl bych k tomu poznámku...“ Toto je diplomacie na jednoduché úrovni.

- **Partnerství** – Diplomacie na vysoké úrovni považuje rozpory za výzvu a šanci. Souhlasíte, protože v názoru druhého najdete záchytný bod, který vám pomůže zajistit si podporu vašich vlastních cílů. [23]

4.5 Závěr kapitoly

Aby mohl policista vykonávat práci osobního ochránce, musí mít určité vlohy a předpoklady. Tyto a mnohé další specifické vlastnosti jsou popsány ve výše uvedené kapitole. Také jsou zde důsledně popsány podmínky pro přijetí na pozici osobního ochránce a pekelný týden, který opravdu není procházka růžovou zahradou.

5 VÝCVIK OSOBNÍCH OCHRÁNCŮ

Profese osobního ochránce je velmi specifická a jsou v ní kladeny důrazy na různé okruhy činností a dovedností. Aby se policista stal plnohodnotným osobním ochráncem, musí splnit velkou škálu kurzů, školení a musí mít také dovednosti pro tento typ činností. Osobní ochránce zraje jako víno a to se netýká jenom zkušeností, ale také neustálého sebevzdělávání.

Obrázek 8: Osobní strážce.[25]

5.1 Odborná příprava

Osobní ochránce se potřebuje neustále vzdělávat a zdokonalovat ve spoustě odvětví. Je to způsobeno různorodostí chráněných osob (zájmy, koníčky atd.), jejich vystupováním v různém sociálním prostředí (nejdražší restaurace) a v krizových situacích, kdy se musí spolehnout jen sám na sebe. Při výkonu služby se může stát, že nebude mít možnost si na konkrétní problém přivolat konkrétního odborníka a bude muset problém vyřešit sám. Tato příprava je prováděna formou soustředění nebo školení příslušnými odborníky a zaměření je dané dle potřeby a vyskytujících se problémů.

Základní kostru odborné přípravy, která se školí v průběhu celého roku, tvoří:

1. Speciální příprava,
2. Povinná odborná příprava. [23]

5.1.1 Speciální příprava

Do této přípravy spadají obory nepřímou souvislostí s výkonem služby osobního ochránce. Jde o obory, které by měl znát, ale jejich znalost není nijak zákonem stanovená. Jedná se o odbornosti přímo souvisící s konkrétní chráněnou osobou (zájmy, koníčky chráněných osob) a zejména o základy společenského chování. [23]

- **Zájmová činnost chráněných osob** – je to velice různorodá a kreativní příprava, protože se vztahuje vždy na konkrétní osobní ochránce, kteří se musí rozvíjet v aktivitách přidělených chráněných osob. Samozřejmě to neznamená, že když například chráněná osoba hraje tenis, tak osobní ochránce musí hrát také tenis. Je ale spousta sportů, ve kterých se chráněná osoba přesouvá z bodu A do bodu B různými způsoby. Takovému způsobu by se měl umět přizpůsobit i osobní ochránce – běh, jízda na kole, vodáctví, seskoky padákem apod. Způsob výcviku je většinou formou týdenního soustředění s příslušnými odborníky na danou problematiku.
- **Základy společenského chování** – školí se formou půldenního zaměstnání a je zaměřeno na etiku všedního dne; vhodný oděv do společnosti, společenské stolování, etiketa ve světě a chování podle protokolu. Osobní ochránci se při výkonu svého zaměstnání pohybují také na akcích nejvyšší úrovně v České republice i v zahraničí. Návštěvy slavnostních večeří, rautů a recepcí nejsou výjimkou. [23] Proto je nutné, aby znal nejenom základy etikety, ale také musí znát, jak se do určité společnosti obléknout a také umět zásady společenského stolování. Osobní ochránce ve společnosti není chápán jako individuální jedinec, ale jako obraz Policie ČR. Když udělá nějaký společenský skandál, tak nikdo neřekne „Josef se neumí chovat“, ale „policista se neumí chovat“. Proto je dobré a podstatné, aby osobní ochránce znal základy společenského chování při různých situacích.
- **Základní pravidla při komunikaci** - nejedná se o diplomatické jednání, ale o základy společenské komunikace, které by měl znát každý člověk. Osobní ochránce by měl především vědět, že když se představuje, tak celým jménem v pořadí křestní jméno, pak příjmení.

V případě, že přichází ke skupině lidí, se kterou musí navázat komunikaci (skupina, ve které je chráněná osoba a musí jí sdělit nějaké informace nebo např. skupina, kde je člověk, od něhož informace naopak potřebuje), tak zdraví jako první. Dále při komunikaci neukazuje prstem na lidi (ukazuje očima), respektuje osobní zónu každého, s kým jedná (není vhodné se při komunikaci přibližovat blíže než na 70 cm, pokud to není nutné), vhodně a konstruktivně se vyjadřuje (jasně, zřetelně a efektivně používá svoji slovní zásobu). A samozřejmě tykání lidem, které nezná, je nepřijatelné! [23]

- **Základy společenského oblékání** - základním oblečením osobního ochránce je oblek. Hlavním důvodem není, aby vypadal důležitě a byl vždy rozpoznán od ostatních, ale právě naopak. Chráněná osoba se po většinu svého pracovního dne pohybuje ve společnosti, kde je oblek běžným oděvem, a proto osobní ochránce volí oblek, aby byl součástí prostředí a nijak se neodlišoval. Jak jsem již napsal, osobní ochránce by se měl oblékat tak, aby splynul s prostředím. Vypadá to jako maličkost, ale volba správného oblečení je velice důležitá. Osobnímu ochránci může práci zjednodušit, ale také znepríjemnit. Špatnou volbou oblečení můžete i ohrozit chráněnou osobu. Například chráněná osoba při svém soukromém programu (nákupy, procházky s rodinou) je oblečena tak, že splývá s prostředím a osobní ochránce je v tmavém obleku. Svým oblečením upozorňuje na přítomnost někoho důležitého. Tím zruší anonymitu chráněné osoby, což je jeden z prvků prevence ochrany. Na druhou stranu osobní ochránce to má s volbou oblečení velice složité, protože často v průběhu pracovního dne chráněné osoby nemá možnost a čas se převlékat. [23]

V takových případech by měl osobní ochránce zvolit do služby oblečení dle důležitosti akcí v programu chráněné osoby (jestliže má chráněná osoba v programu večerní společenskou akci, kde je nutnost tmavého obleku, musí zvolit tmavý oblek). Při volbě oděvu by měl osobní ochránce vědět z programu chráněné osoby, jaká akce ho během služebního dne čeká (není oblek jako oblek). Kde je třeba tmavý oblek (slavnostní večere, rauty atd.), kde je třeba bílé, nebo alespoň světlé, košile. Volba kravaty je také velmi důležitá (pohřby atd.). [23]

- **Základy správného stolování** - jak jsem již uvedl, návštěvy slavnostních večerí a recepcí jsou u osobního ochránce skoro na denním pořádku.

Na tyto akce nestačí pouze vhodná volba oblečení, ale je třeba ovládat základy správného stolování a vhodně je skloubit s výkonem služebních povinností. Někdy to musí být určitá volba vhodných kompromisů.

Například když chráněná osoba navštíví recepci nebo raut, je při vstupu do sálu nabízen „welcome drink“. Osobní ochránce si ho vezme, přestože ve službě je zakázáno požívat alkoholické nápoje.

Pití drinku pouze imituje, aby nevybočoval ze společnosti, ve které se vyskytuje (byl by v sále bez sklenky patrně sám). Často na začátku takové akce bývá přípitek. Dále musí osobní ochránce minimálně vědět i takové věci, že látkový ubrousek na talíři při slavnostní večeři slouží k ochraně oblečení (neslouží k otírání příborů nebo sklenek), příbory na slavnostním stole jsou kladeny tak, že se odebírají zvenčí (podle chodů). Talíř na pečivo je po levé ruce a sklenice na nápoje po pravé. Pečivo se neukusuje, ale láme na malé kousky a vkládá se do úst. To vše je jen velmi minimální souhrn znalostí osobního ochránce ze společenského chování, jehož dodržování ho nepostaví před „trapné situace“ ve společnosti, kde se nachází chráněná osoba. [23]

5.1.2 Povinná odborná příprava

Příprava je zaměřena na dovednosti, které se přímo vztahují k výkonu služby. Jde hlavně o dovednosti, které osobní ochránce musí znát dle zákona, o činnosti vzájemné zastupitelnosti a o znalost odborností, se kterými se setkává při výkonu své služby. Jde především o tyto přípravy:

- **Řidičský výcvik** – mezi řidičem a osobním ochráncem funguje vzájemná zastupitelnost. Je to z toho důvodu, že v případě selhání jednoho (zranění, smrt apod.) ho musí druhý nahradit a nejlépe vykonávat obě činnosti najednou. [26]

Výcvik probíhá formou půldenního zaměstnání a je zaměřen na zvládnutí jízdy ve služební limuzíně (automatické převodovky). Základní výcvik probíhá na letišti, kde je postavena z kuželů „jízda zručnosti“, kterou musí ochránce zvládnout v daném časovém horizontu. Po úspěšném zvládnutí se začíná cvičit v běžném městském provozu (aby si zvykl na velikost vozidla, najíždějí se reálné trasy, budovy apod.). V rámci tohoto výcviku se také prověřuje znalost Prahy a okolí. [26]

- **Pyrotechnická příprava** – je zaměřena především na prevenci. To je hlavně prohlídka objektů, automobilů a vyhledávání nástražných systémů (zejména listové zásilky a balíčky). V praxi samozřejmě tuto činnost dělají příslušní odborníci.

- Veškerá místa návštěv chráněných osob a jejich pošta prochází pyrotechnickou kontrolou, ale může nastat situace, kdy to musí osobní ochránce zkontrolovat sám. [26]
- **Spojovací příprava** – jedná se o proškolení z ovládání radiostanice MATRA, zásady provozní kázně, novinky ve spojovací technice. Dále se proškoluje správné používání příslušenství (příposlechy apod.) [26]
- **Sledování a kontrasledování** – školí se cca ve čtrnáctidenních intenzivních blocích. Podstatou je pochopit způsob profesionálního sledování a na základě těchto znalostí dokázat sledování odhalit – kontrasledování. To vyžaduje od osobního ochránce maximální pozornost a vnímavost. Při sebemenším podezření, že chráněnou osobu někdo sleduje, nahlásí své poznatky a vzniklou situaci začne řešit tým odborníků. [26]
- **Zdravotní příprava** – školí se formou půldenního zaměstnání a je zaměřeno především na první pomoc, jak co nejrychleji a nejefektivněji ošetřit zdravotní újmu. V případě zdravotní indispozice chráněné osoby musí osobní ochránce dokázat poskytnout první pomoc a současně zajišťovat transport do příslušného zdravotnického zařízení. [26]
- **Právní příprava** – školí se formou půldenního zaměstnání, jde především o proškolení a opakování Zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (použití zbraně, použití donucovacích prostředků, oprávnění prokázání totožnosti atd.). [26]

Obrázek 9: Osobní strážce při vystupování z auta.[26]

5.2 Tělesná příprava

Tělesná příprava je další nedílnou součástí výcviku osobních ochránců. Cílem je připravit ochránce na fyzickou zátěž při výkonu služby a umět reagovat na útoky na krátkou vzdálenost; odvrátit útok a dále pokračovat dle taktických zásad v ochraně chráněné osoby.

Tělesnou přípravu osobních ochránců tvoří:

1. Fyzická příprava,
2. Profesní obrana. [23]

Tělesná příprava u Útvaru pro ochranu ústavních činitelů Policie ČR probíhá formou jak půldenního, tak celodenního zaměstnání. Tato příprava je dále součástí týdenních soustředění, která jsou hlavně zaměřena na taktickou přípravu. [23]

5.2.1 Fyzická příprava

Dobrá fyzická kondice osobního ochránce je předpokladem ke kvalitnímu plnění jeho služebních povinností. Jeho práci je možno zjednodušeně charakterizovat na neustálé „čekání“ a pak „spěchání“.

Chráněná osoba spěchá na jednání, protože je v časovém presu z prodlouženého předchozího jednání, a další jednání opět trvá déle, než bylo naplánováno. Dobrá fyzická kondice umožňuje ochránci nemyslet na bolest nohou a zad, ale na vzniklé situace. Fyzická kondice se vzájemně kloubí s psychickou. Osobní ochránce musí být vytrvalý a neustále soustředěný. Je normální, že stojí před místem jednání i několik hodin, i když dostane od chráněné osoby informaci o krátkém jednání. Cílem fyzické přípravy tedy je udržení a nárůst síly a vytrvalosti. Oba dva tyto faktory jsou důležité nejen při výkonu služby, ale také v běžném životě. Přípravu je tedy nutné postavit na dvou základních blocích:

- kardiovaskulární trénink,
- posilovací trénink. [23]

- **Kardiovaskulární trénink**

Kardiovaskulární systém slouží k transportu živin a odpadních látek krví z tkání nebo do nich. Oběhová soustava je tvořena především srdcem a cévami. Krev proudí tělem ve dvou hlavních okruzích: mezi srdcem a plicemi k nabrání kyslíku a mezi srdcem a celým tělem, aby kyslík a živiny dopravila k buňkám. Kardiovaskulární trénink je nezbytný pro udržení fyzické kondice. Jedná se o vytrvalostní a aerobní cvičení, které z velké části zatěžuje srdeční a dýchací soustavu. Omezujícím faktorem při tomto tréninku by neměla být svalová soustava, ale soustava dýchací (krevní oběh). Příkladem tohoto cvičení je: běh, jízda na kole, orbitrek, veslování apod.

Pozitivní vliv kardiovaskulárního tréninku:

- zlepšuje činnost srdce (rozšiřování srdečních komor),
- pravidelné cvičení snižuje klidovou srdeční frekvenci (srdce pracuje ekonomičtěji),
- zvyšuje množství krve v oběhu (zmnožuje krevní plazmu),
- snižuje cholesterol a tuk v krvi,
- správně zvoleným cvičením je možné upravit i krevní tlak. [23]

- **Posilovací trénink**

Posilovací trénink slouží ke zvýšení síly a podle druhu cvičení i k nárůstu svalové hmoty. Podstatou posilovacího tréninku je procvičit každou svalovou skupinu těla.

Pro výkon osobního ochránce je tento trénink velmi důležitý, a to nikoli z důvodu nárůstu svalové hmoty, ale z důvodu zpevnění těla (dlouhé stání ve službě na tvrdých podkladech). Je to dobrá prevence bolesti zad a kloubů. [23]

Příklad posilovacího tréninku v posilovně:

1. *bench-press* – dvakrát po 15 opakování,
2. *shyby na hrazdě* – dvakrát po 8 opakování,
3. *přítahy s velkou činkou v předklonu* – dvakrát po 15 opakování,
4. *tlak s velkou činkou nad hlavou* – dvakrát po 15 opakování,
5. *francouzské tlaky vleže s rovnou osou* – dvakrát po 10 opakování,
6. *stahování kladky ve stoje* – dvakrát po 15 opakování,
7. *bicepsově zdvihy s jednoručkami* – dvakrát po 10 opakování,
8. *dřepey s činkou* – dvakrát po 15 opakování,
9. *zakopávání vleže na lavici* – dvakrát po 15 opakování. [23]

5.2.2 Profesionální obrana

Profesionální obrana je součástí výcviku osobních ochránců. Učí je správně a účelně reagovat v boji nablízko. Profesionální obrana je velice problematické téma, protože osobní ochránce reaguje na útoky lidí, kteří mají často problémy se zákonem. Tudíž je zde velký nepoměr. Slušný člověk, který zvládá základy bojového umění, proti pouličnímu rváči. V dnešních moderních trendech se klade velký důraz na taktickou přípravu, tedy na prevenci, aby k takovému kontaktu vůbec nedošlo.

Osobní ochránce se učí technikám k rychlému odražení útoku, ale jeho prioritou je chráněná osoba. Musí se naučit zvládat základní obranné údery a kopy, které paralyzují útočníka v krátkém časovém horizontu, a dále se starat o bezpečnost chráněné osoby (únikové cesty po útoku apod.). Je důležité, aby v těchto situacích nebyl sám a po prvotní reakci (nejdůležitější) na útok pomyslně předal útočníka jinému kolegovi, který reakci dokončí (poutání útočníka, předání ho příslušným orgánům apod.).

Úkolem sebeobrany není vychovat prvotřídního bojovníka do ringu, ale ochránce, který i po 15 hodinách služby (bez rozcvičení) dokáže použít základní, technicky jednoduché hmaty, chvaty a kopy k ochraně chráněné osoby. [23]

Náplň výcviku ochránců, při použití donucovacích prostředků je:

- osvojení si základního bojového postoje (střehu), těžiště (stability), pohybu a sevření pěstí při úderových technikách,
- výuka základních úderových technik: přímý úder, boční úder,
- výuka obrany proti základním úderovým technikám: obrana proti přímému úderu, obrana proti bočnímu úderu,
- výuka základních kopacích technik: přímý kop na břicho, boční kop na stehno, spodní kop na genitálie,
- výuka obrany proti základním kopacím technikám: obrana proti přímému kopu na břicho, obrana proti bočnímu kopu na stehno, obrana proti spodnímu kopu na genitálie,
- výuka rozšířených technik: údery loktem, kopy kolenem, zastavovací kopy na koleno a boční kopy ke svedení útočníka na zem,
- výuka obrany proti rozšířeným technikám: obrana proti úderu loktem, obrana proti kopu kolenem,
- výuka kombinací všech základních úderových, kopacích a rozšířených technik, [23]

- výuka obrany proti chycení za ruku, kolem krku, ze zadu přes ruce a za oděv,
- výuka obrany proti kombinacím všech základních úderových, kopacích a rozšířených technik,
- použití pout: poutání po svedení útočnicka na zem, bezpečnostní prohlídka po spoutání, poutání pod hrozbou střelné zbraně. [23]

Obrázek 10: Pracovní pomůcky.[27]

5.2.2.1 Skladba výcvikové jednotky

Trénink nácviku použití donucovacích prostředků by měl obsahovat tyto části:

- **Zahájení** – obsahuje seznámení cvičících s plánem výcvikové jednotky.
- **Rozcvičení** – rozcvičí tělo pomocí klusu nebo třeba nějakého kolektivního sportu (hlavní zásada – volně).
- **Opakování minulé výcvikové jednotky** – ze začátku pomalu, ale s důrazem na techniku si cvičenci zopakují naučené techniky.
- **Nácvik nových technik** – nejprve by instruktor měl ukázat novou techniku v reálné rychlosti, potom pomaleji a rozfázovat pohyb pro jednodušší pochopení. Instruktor musí celou činnost okomentovat. Cvičenci si nejprve zkouší techniku bez soupeře, pak se soupeřem. Volně, s důrazem kladeným na techniku.
- **Speciální úderový trénink** – tato část tréninku je zaměřena na zdokonalování již naučených úderových technik, tzn. zvyšování síly úderu a jeho rychlosti, správného načasování a zlepšování přesnosti.

K tomuto tréninku se nejčastěji používají jako překážka boxovací pytel, hruška, kožená lapa. Cvičenci trénují ve dvojici a na signál instruktora (píšťalkou) se vymění.

- **Zakončení výcvikové jednotky** – zakončení by mělo trvat více jak 10 min., skládá se z pomalého běhu nebo strečinku a slouží k odplavení kyseliny mléčné ze svalstva. Je organizováno instruktorem. V samotném závěru by měl instruktor vyhodnotit průběh a vyzdvihnout nejlepší. Zjistit, zda někdo neutrpěl zranění. [23]

5.3 Střelecká příprava

Střelecká příprava je další součást odborné přípravy osobních ochránců. Obsahuje cvičení zaměřené na zvládnání základních střeleckých dovedností, odstraňování chybných střeleckých návyků a srovnání úrovně střeleckých dovedností nově příchozích ochránců k Ochranné službě Policie ČR.

Následují specializovaná cvičení, která navazují na taktickou přípravu (součinnost týmové ochrany) a jsou určena pro zvládnání a vykonávání funkce osobního ochránce. [23]

Cvičení obsahují nejvyšší úroveň střeleckých dovedností. Na střelnici je třeba v první řadě dbát na bezpečnost. Osobní ochránci mohou manipulovat se zbraní pouze na povel instruktora.

Při plánování a vedení střeleckého výcviku musí být instruktor daleko obezřetnější než jeho svěřenci. Musí vědět, pro koho střeleckou přípravu plánuje (jiná je úroveň střelecké přípravy pro osobní ochránce a jiná pro policisty z útvaru ochrany vládních budov) a pro jaký počet ochránců (při malém počtu nelze cvičit týmovou spoluprací).

Nevyhovující tréninkové schéma nebo špatné rozestavení terčů může být stejně nebezpečné, jako neopatrné zacházení se zbraní. [23]

Střeleckou přípravu dělíme:

1. Základní přípravu,
2. Speciální cvičení. [23]

5.3.1 Základní výcvik

Střelecká příprava u nově příchozích ochránců začíná tzv. suchým nácvikem, který se provádí s vybitou zbraní. Jeho cílem je zafixovat si správné návyky při manipulaci se zbraní. Jedná se především o správné tasaní zbraně, správný úchop, správné spouštění a vypouštění kohoutu.

Osobní ochránce cvičí v ústroji napodobujícím oblečení, které nosí do služby (společenský oblek) a má stejné pouzdro na zbraň. Tyto maličkosti jsou velice důležité, protože ovlivňují rychlost taseň zbraně a tudíž bezpečnost chráněné osoby. Dále se suchý nácvik věnuje správnému střeleckému postoji, střeleckým polohám a pohybu se zbraní. Po zvládnutí suchého nácviku se pokračuje základní střeleckou přípravou. [23]

Náplní tohoto cvičení je mířená střelba v různých polohách a na různé vzdálenosti a provádí se bez časového omezení. V této fázi je důležité, aby instruktor upozorňoval na chyby při manipulaci se zbraní (úchop, spouštění kohoutu, špatný postoj apod.). [23]

Základní výcvik osobních ochránců je hlavně zaměřen na:

- zvládnutí základního postoje,
- správné držení zbraně,
- správné taseň zbraně – s nabitím, bez nabití,
- správné míření – poloha prstu na spoušti, správné spouštění kohoutu, navedení zbraně na cíl,
- správnou manipulaci se zbraní – vypouštění kohoutu, vybití zbraně. [23]

Základní postoj – noha na straně slabé ruky je nakročena dopředu, do strany jsou nohy od sebe vzdáleny na šířku ramen. Ramena jsou vzhledem k cíli natočena stejně jako v čelním postoji. [23]

Držení zbraně obouruč – silná ruka posunutá na rukojeti zbraně je co nejbližší k ose hlavně, všechny prsty slabé ruky obejmou prsty ruky silné, palce rukou jsou u sebe, neměla by být mezi dlaněmi mezera. [23]

Taseň zbraně z pouzdra:

- namáčknutí zbraně do pouzdra se současným rozepnutím pouzdra,
- vytažení zbraně nad pouzdro a zatlačení lokte směrem dolů,
- zbraň se dostane před tělo, kde se okamžitě přidává k držení druhá ruka,
- ruce se zbraní dokončují pohyb směrem vpřed po dráze co nejbližší přímce,
- během pohybu rukou se zbraní do přední polohy probíhá namáčknutí spouště,
- po zastavení zbraně v přední poloze probíhá korekce mířidel a dokončuje se proces spouštění.

Míření – horní hrana mušky je v jedné přímce s horní hranou hledí, muška je uprostřed hledí. Oko musí ostřit na mušku, ne na terč. [23]

5.3.2 Speciální výcvik

Když ochránce zvládne základní cvičení a naučí se perfektně ovládat svoji zbraň, pokračuje ve vyšší stupni výcviku, kterým je speciální cvičení. Při tomto výcviku se už střílí pod časovým tlakem. Důležitou zásadou pro takový nácvik je vytvořit co nejreálnější podmínky výkonu služby. Důraz je také kladen na častou manipulaci se zbraní a dodržování bezpečnostních návyků (při manipulaci se zbraní prst mimo spoušť atd.).

Neustálé opakování střeleckých cvičení je důležité pro zafixování správných návyků, aby v reálné situaci nedošlo k ohrožení jiných objektů než útočníka. [23]

- **Speciální cvičení** je hlavně zaměřeno na:

- 1 techniku střelby v omezeném čase,
- 2 techniku letmé střelby,
- 3 přebíjení zbraně – bojové, taktické,
- 4 správné polohy při střelbě – vkleče, vleže.

- **Technika výstřelu v omezeném čase** – důležité je pevné sevření slabé ruky kolem prstů silné ruky. Dále co nejrychlejší srovnání mířidel po navedení zbraně, navedení zbraně do přední polohy po přímce, namáčknutí spouště už při navádění zbraně. Také je důležité plynulé stisknutí spouště a dodržení odhledu. [23]
- **Technika letmé střelby** - je nejrychlejší způsob střelby a v policejním výcviku by měla být nejpreferovanější technikou. U této techniky se využívá koordinace mezi okem a rukou se zbraní. Neznamená to, že to je střelba bez míření. Zamíření probíhá ukázáním rukou se zbraní na bod, na který se díváme. Sledujeme pouze cíl (ne mířidla), a to oběma očima. Jistota zasažení cíle touto technikou je značně omezena vzdáleností. Máme tři základní techniky letmé střelby:
 - **Od boku** – nejrychlejší technika, nejméně přesná, hraniční vzdálenost 3 m. Po vytažení zbraně nad pouzdro se tlačí loket dolů, ruka se zbraní je při střelbě opřena o bok. Druhá ruka může být využita k odražení útoku.
 - **Od pasu** – hraniční vzdálenost 5 - 7 m. Zbraň se při tasení dostane před tělo, kde se přidává slabá ruka k posílení držení a ihned následuje výstřel.
 - **Z úrovně hlavy** – nejpřesnější technika letmé střelby. Hraniční vzdálenost 10 - 15 m. Ruce se zbraní se dostávají po přímce až do přední polohy, to znamená, že paže jsou propnuté a mířidla nejsou v úrovni očí, ale zhruba v úrovni brady. [23]

5.3.2.1 *Bojové přebití zbraně*

- Schovat se za kryt nebo jít do snížené polohy.
- Nejdříve dostat prázdný zásobník ze zbraně, pomocí slabé ruky.
- Pevné a jisté uchopení plného zásobníku v kapce na zásobníky.
- Ovládání záchyty závěru a záchyty zásobníku slabou rukou.
- Během přebití je prst mimo spoušť.
- Během přebití je důležité nesledovat zbraň, ale prostor kolem sebe. [23]

5.3.2.2 *Taktické přebití zbraně*

- Zbraň je během přebití nabitá, prst je mimo spoušť.
- Nejdříve se vytáhne plný zásobník z kapsy a uchopí se tak, aby se do stejné ruky bezpečně vešel i zásobník, který je ve zbraní.
- Poloprázdný zásobník ze zbraně si necháme v ruce, plný zásobník zasuneme do zbraně.
- Schováme poloprázdný zásobník do kapsy na zásobníky.

Jedno z nejtěžších cvičení k ověření dovedností řešit krizové situace pod časovým tlakem je tzv. stress shooting (střelba pod stresem). Ochránci je nastíněna konkrétní situace a následně je mu vysvětleno, že po celou dobu musí komunikovat a reagovat na povely instruktorů. Vylosuje si jednu ze čtyř karet s odlišným symbolem. Jeho úkolem je symbol si zapamatovat. Později bude nucen najít příslušně označený terč s daným symbolem. [23]

Poté absolvuje fyzickou zátěž, ihned odnáší tzv. „hasičským chvatem“ raněnou osobu do blízkosti palebné čáry, kde následuje opět fyzická zátěž. Po splnění tohoto úkolu vykoná činnost narušující stabilitu. Poté je mu ukázána pro něj neznámá zbraň (HK G 36, HK MP7 A1 atd.). Jeho úkolem je naplnit zásobník jedním nábojem, nabít zbraň a vystřelit do svého terče (dle vylosovaného symbolu).

Po splnění tohoto úkolu provede fyzickou zátěž a je mu otevřena skříňka s rozmontovanou krátkou zbraní (jeho služební zbraň). Tu musí rychle složit, nabít jedním nábojem a opět zasáhnout správný terč. To vše se odehrává za zvuku sirén služebních vozidel a akusticky silných povelů nejméně dvou instruktorů, ochránce musí neustále odpovídat na otázky instruktorů. [23]

5.3.2.3 *Do stresu je uveden pomocí:*

- fyzického cvičení (kliky, „angličáky“, během, nesením zraněné osoby, kotouly),
- hlukem (sirény vozidel, povely instruktorů, ruchy okolí),
- časovým omezením,
- odpoutáním pozornosti od primárního úkolu (otázky instruktorů).

Střelba ve stresu spolehlivě odhalí, zda dotyčný dokáže plnit více úkolů najednou, jak dalece podléhá stresu, nepohodlí a jak přesně a rychle dokáže splnit stanovené cíle.

[23]

5.4 **Závěr kapitoly**

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, osobní ochránce není jenom nemyslící hora svalů, která striktně provede rozkaz. Osobní ochránce je pro CHO převážně bezpečnostní poradce, měl by mít vzdělání v oblasti bezpečnosti, neustále se vzdělávat (kurzy, školení) a také se udržovat v perfektní fyzické, střelecké a psychické kondici. Pátá kapitola se zabývá komplexností výcviku osobních ochránců a poukazuje na to, co všechno musí osobní ochránce podstoupit a osvojit si, aby byl pro svoji CHO přínosem a ne překážkou.

PRAKTICKÁ ČÁST

6 TAKTIKA A FORMY OCHRANY VIP OSOB

Při ochraně osob je potřeba mít na paměti, že mají z hlediska ochrany jejich osoby na území naší republiky zvláštní postavení – vysokou prioritu. Z tohoto hlediska jasně vyplývá jejich důležitost, a proto se také forma náročnosti výcviku osobních ochránců neustále mění, zlepšuje a přizpůsobuje novým standardům. [22]

6.1 Příklady zajištění ochrany osoby v určených prostorech

- Bezpečnost chráněné osoby v kanceláři.
- Bezpečnost chráněné osoby v divadle.
- Bezpečnost chráněné osoby v hotelu.

6.1.1 Bezpečnost chráněné osoby v kanceláři

Bezpečnost chráněné osoby je vždy pro osobního ochránce hlavní prioritou. Pro komplexní zajištění bezpečnosti CHO musíme mít stále na paměti, že se jedná o prostor, ve kterém CHO tráví obvykle nejvíce času z pracovního dne, proto by umístění kanceláře mělo mít svá specifika. Jedno z nich může být situování kanceláře ve vyšších patrech a co nejdál od hlavního vstupu. Ideální poloha kanceláře je uprostřed budovy z důvodu odposlechů nebo možnosti vedení útoku zvenčí (okna). [22] Optimální je varianta, kdy má kancelář dva vchody. Jeden, který používá chráněná osoba s ochranným týmem a druhý sloužící pro návštěvy. Pokud je to možné, je dobré mít k užívání vlastní schodiště i výtah. Vstup do kanceláře má být vždy oddělen přes další místnost, a to proto, aby návštěva nikdy nevstupovala přímo k chráněné osobě, ale musela projít předem přes kontrolu a mohla být ohlášena. Velmi důležité je, aby osobní ochránce měl za jakýchkoliv okolností možnost s CHO uniknout z dané lokace a tím zajistit její bezpečnost. [22]

Co se týká poštovních zásilek, dopisů, dárků atd., vždy by měli nejprve projít kontrolou, než se dostanou do rukou CHO. Nedílnou součástí ochrany tohoto prostoru je vytvoření třech bezpečnostních okruhů. [4]

6.1.1.1 I. První okruh (vnější)

Vnější zabezpečení objektu (kamerový systém, infrazávory, prostorový detektor, detektor otřesu, atd.), ochrana vstupů do budovy včetně hlavního vchodu s vrátnicí.

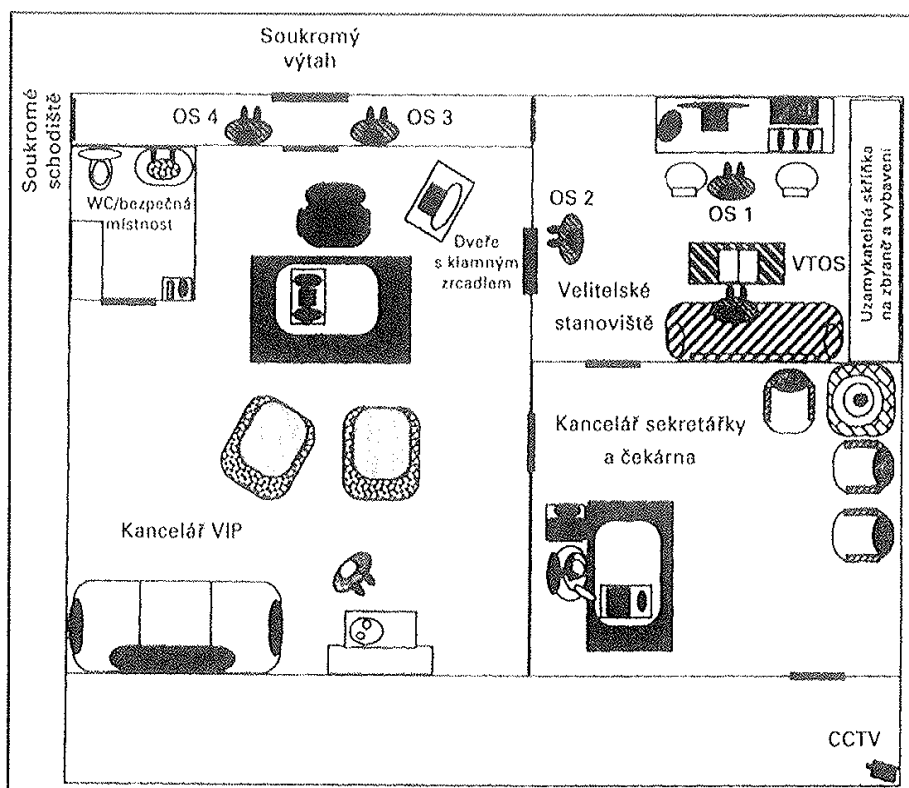
Používání identifikačních karet, čipů, kódů atd. opravňujících ke vstupu do různých částí budovy. V tomto okruhu se snažíme využít služeb a pomoci místní bezpečnostní agentury, která se obvykle v každé kancelářské budově nachází. V některých objektech KI je bezpečnost zajišťována specifickými útvary PČR. [4]

6.1.1.2 II. Druhý okruh (střední)

Tento okruh vyznačuje prostor obklopující kancelář v rámci budovy (podlaží pod kanceláří, vedlejší kanceláře, garáže (popřípadě garážová stání využívaná ochranným týmem pro automobily chráněné osoby atd.)). [4]

6.1.1.3 III. Třetí okruh (vnitřní)

Prostor obklopující bezprostředně kancelář (místnost pro ochranný tým, místnost sekretářky + čekárna). Do tohoto prostoru by měl mít povolený vstup pouze ochranný tým, prověření spolupracovníci. [4]

Obrázek 11: Třetí okruh. [2]

6.1.1.4 Opatření

Ve výše uvedeném dispozičním plánu snímá kamera uzavřeného televizního okruhu přístup ke komplexu kanceláří VIP a umožňuje OO 1, který sleduje monitor, aby včas upozornil na kohokoliv, kdo se přibližuje ke vstupním dveřím. Když návštěvník vstoupí do kanceláře sekretářky, musí počkat, až o tom sekretářka uvědomí svého šéfa. Návštěvník musí před vstupem do kanceláře VIP projít kolem spojovacích dveří do velitelského stanoviště. OO 2 sleduje všechny osoby v kanceláři VIP přes klamné zrcadlo a je připravený k rychlému zásahu, jestliže to bude nutné.

Velitel týmu osobních ochránců (dále jen „VTOS“) kontroluje záznam denních aktivit a vyřizuje administrativu. OO 3 a OO 4 střeží soukromou chodbu u druhého východu z kanceláře VIP, avšak jeden z nich, stejně jako jeden z OO na velitelském stanovišti (dále jen „VS“), může být pověřen jiným úkolem, jestliže je třeba, případně může zaskočit za členy týmu, kteří právě jedí nebo potřebují odejít na toaletu. Je nutné, aby u chráněné osoby byli minimálně dva osobní ochránci, a to po celou dobu opatření. V případě přesunu z dané místnosti se team setká v místnosti a bude pokračovat ve formaci diamant do bezpečí. [22]

6.1.2 Bezpečnost chráněné osoby v divadle

Některé důležité bezpečnostní body:

- Vždy je potřeba mít celodenní rozvrh CHO a také tzv. program.
- Nikdy se neuvádí jméno chráněné osoby, ale někoho jiného.
- V den konání akce zajistí ochránci z episodického ochranného teamu objekt, kde se akce bude konat a také trasu, kudy CHO přijede na danou akci. Tímto způsobem zjistí ochránci informace o dané dopravní situaci na trase a případné omezení provozu.
- Při návštěvě kulturních zařízení (kino, opera, divadlo, atd.) musíme bezpečnostní opatření pro chráněnou osobu přizpůsobovat dle toho, jaké místo zaujímá v hledišti. Ideálnější z bezpečnostního hlediska je lóže, než místo v přízemí hlediště a to z těchto důvodů. [22]

6.1.2.1 LÓŽE

Chráněná osoba sedí v uzavřeném prostoru nejméně s jedním členem ochranného týmu. Podle počtu ochránců zaujímáme pozice u vstupních dveří do lóže, a pokud je to možné, bylo by dobré obsadit místa v sousedících lóžích a na protější straně.

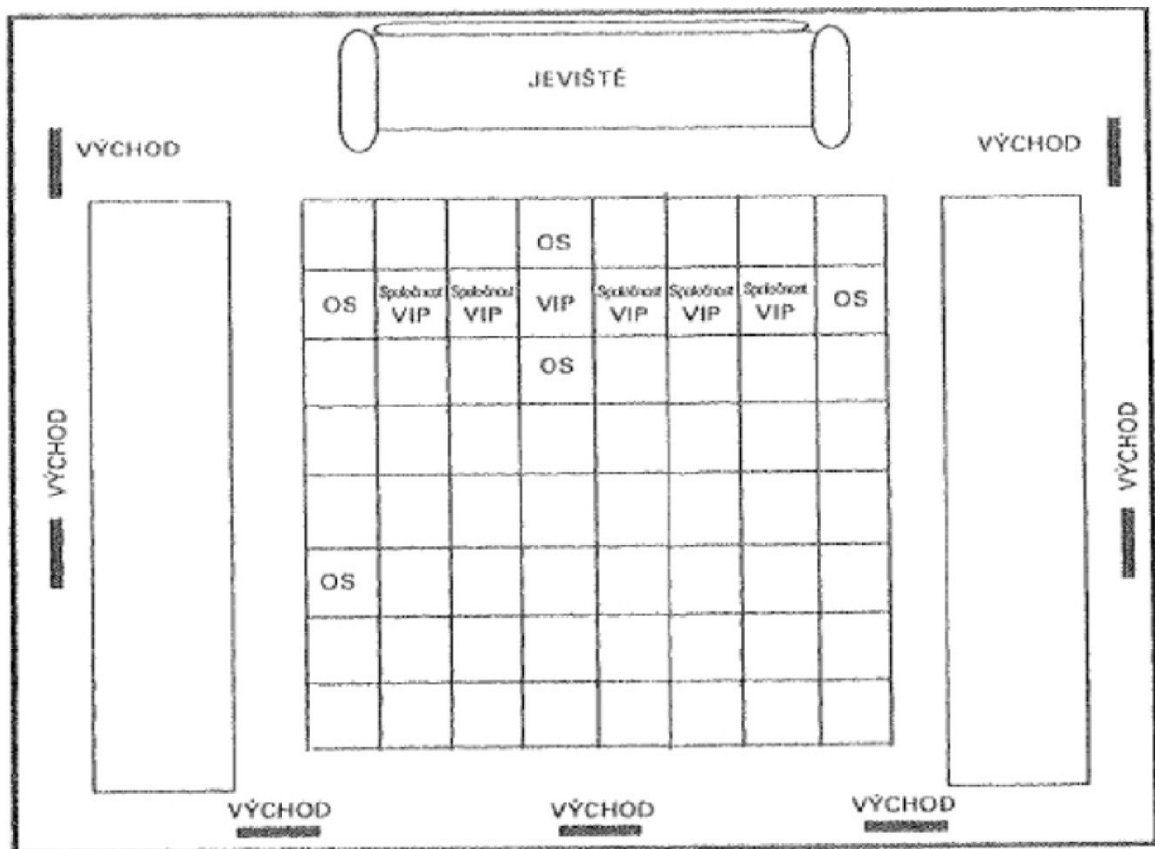
6.1.2.2 PŘÍZEMÍ HLEDIŠTĚ

Důležité je neusazovat chráněnou osobu pod balkón, lóži pro případ, že by mohlo dojít ke zranění po pádu předmětu z těchto prostor. Zde také vycházíme z počtu ochránců, ale na prvním místě je důležité pokrýt místo přímo za chráněnou osobou. Následují místa na stranách, před chráněnou osobou a na konec místo v zadních řadách, kde člen ochranného týmu předává zásadní informace hlavnímu ochránci sedícímu za klientem o tom, co se děje za nimi v hledišti, včetně nově příchozích. [18]

- Vědět přesně, který nejbližší vchod použít pro vstup a výstup. Bylo by dobré, zde zajistit parkovací místo pro auto chráněné osoby.
- Mít přehled o únikových východech pro případ požáru nebo jiného nebezpečí z důvodu co nejrychlejšího bezpečného opuštění prostoru.
- Najít si co nejbliže toalety a zkontrolovat jsou-li uvnitř okna.
- Vědět o salóncích v blízkosti místa chráněné osoby, které je možno využít pro odpočinek, různá obchodní jednání, popřípadě jako úkryt v určitých nebezpečných situacích.

6.1.2.3 Příklad prostorového zabezpečení v divadle

Na nákresu najdeme variantu, kdy chráněná osoba sedí v přízemí hlediště.

Obrázek 12: Plán divadla. [22]

Na tomto obrázku je zachycena situace, kdy klienta doprovází tak velká společnost, že je možné obsadit celou řadu. Je-li z nějakého důvodu nutné nebo výhodné sedět v přízemí hlediště, je velmi žádoucí, aby se obsadila celá řada, protože se tak zabrání, aby se přes klienta dostávali cizí lidé na svá místa. [22] Jestliže společnost není dost velká, lze koupit lístky i na zbývající místa a nechat je volná, přičemž na obou krajích řady sedí členové ochranného týmu, aby na volná sedadla nikoho nepustili. Před CHO a za ním sedí osobní ochránci a ostatní zaujmají místa na kraji řady. Pátý osobní ochránce sedí o několik řad dál vzadu u uličky a sleduje každého, kdo se přibližuje ke klientově řadě. Toto uspořádání umožňuje rychlý přístup ke dvěma východům v přední části hlediště. V případě možného ohrožení bezpečnosti CHO episodický team zajišťuje bezpečnost perimetru a osobní ochránce společně s tzv. předákem odvedou CHO k nejbližšímu východu. Jakmile se bude osobní ochránce s CHO přibližovat k východu, členové episodického teamu se budou postupně přidávat do formace, aby svým tělem mohli chránit případný útok na CHO.

6.1.3 Bezpečnost chráněné osoby v hotelu

Bezpečnost chráněné osoby je vždy hlavní prioritou. Pro zajištění bezpečnosti CHO nezapomínáme na to, že se obvykle nacházíme ve zcela novém prostředí a podle toho nastavujeme plán ochrany. [6] Ideální je pokud disponujeme větším počtem ochránců, použití episodického teamu, který dopředu navštíví dané místo, seznámí se s prostředím, jeho specifikacemi a na základě těchto poznatků, vypracují analýzu určující například:

- příjezdové, odjezdové a únikové trasy,
- okolí hotelu,
- technické vybavení,
- počet ochránců s jasně určenými úkoly na daných pozicích pro bezpečné pokrytí prostoru (hotel),
- kvalitně vybavená nemocnice (jaké se tam nachází oddělení, kde se nachází pohotovost, příjezdové a odjezdové trasy atd.). I zde by měla být ochrana zajištěna třemi bezpečnostními kruhy. [22]

6.1.3.1 První okruh (vnější)

První okruh tvoří bezprostřední okolí kolem hotelu (mříže na oknech, stromy blízko oken, kterými by bylo možné nepozorovaně vniknout do hotelu atd.) i vstupní halu (lobby). Důležité je navázat kontakt s místní bezpečnostní agenturou nebo manažerem bezpečnosti. Vědět, zda jsou ozbrojeni. Domluvit s jakou formou spolupráce může velitel ochranného týmu počítat. Je potřeba snažit se získat co nejvíce informací o budově hotelu (všechny vchody a východy, včetně únikových protipožárních, vstupy na střechu, výtahy), o personálu atd. Pokud je to možné, nechat se provést a co nejvíce vidět na vlastní oči, pro lepší vyhodnocení bezpečnostních rizik a dalších požadavků chráněné osoby. [22]

6.1.3.2 Druhý okruh (střední)

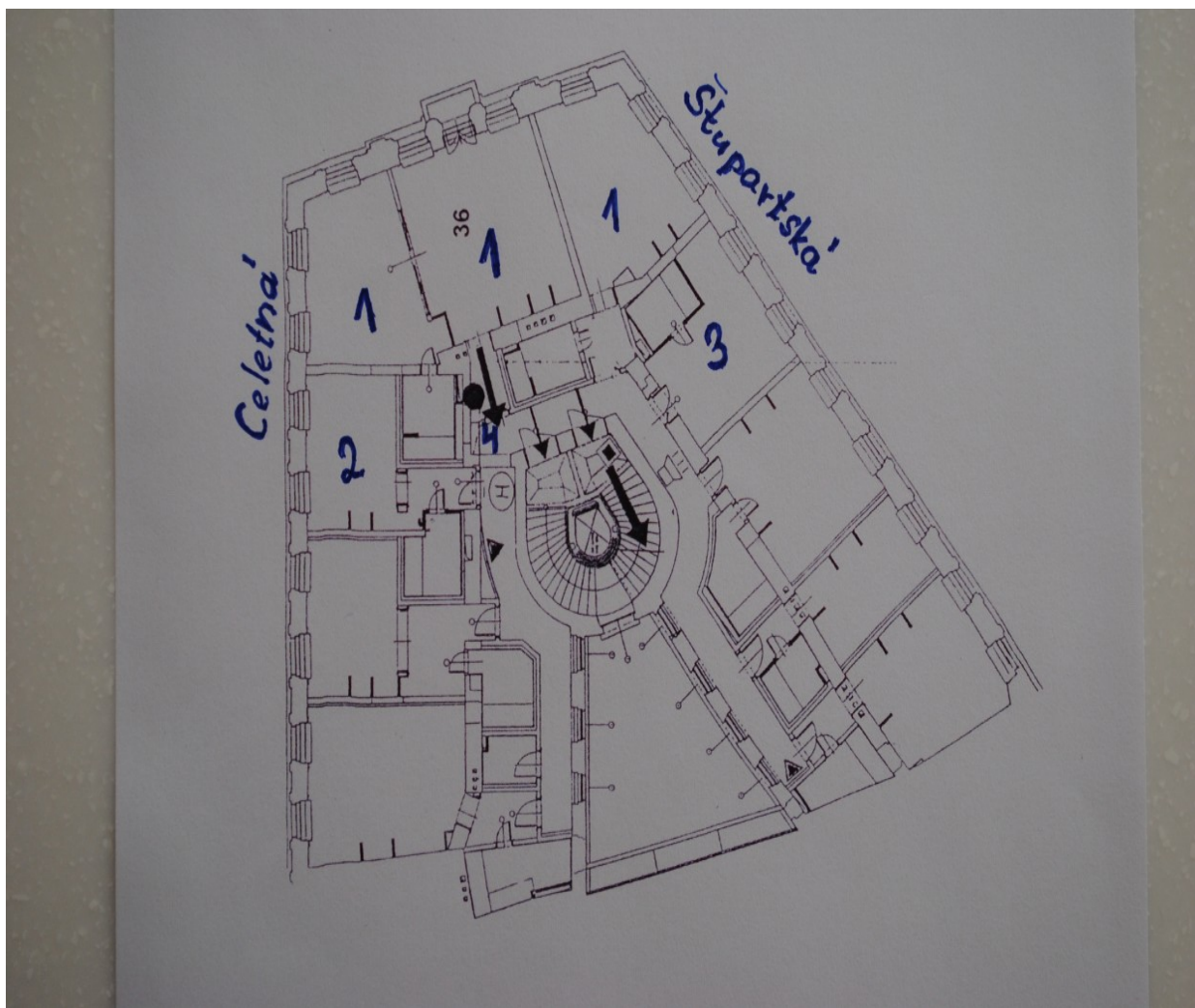
Druhým okruhem se rozumí prostory uvnitř hotelu jako jsou patra, restaurace, fitness, bazén, relaxační zóny kongresové sály atd. [22]

6.1.3.3 Třetí okruh (vnitřní)

Vnitřní okruh tvoří přímo apartmán kde je ubytována chráněná osoba a bezprostředně sousedící pokoje prostory kolem. Optimálním řešením je ubytovat členy ochranného týmu do pokojů vedle apartmánu a zřídit v jednom z nich velitelské stanoviště, které bude mít mimo jiné u sebe klíče od apartmánu.

Před vstupem do apartmánu postavit stálé stanoviště, kde se budou členové ochranného týmu v předem domluvených intervalech po celou dobu pobytu střídát, kontrolovat obsluhující personál, který je představen všem členům ochranného týmu, hosty podle poskytnutého seznamu nebo určeného identifikačního systému (viz. příklad kapitola „karty a odznaky opravňující ke vstupu“) a popřípadě zabránit vstupu nepovolaným osobám.

Příklad prostorového zabezpečení apartmánu

Obrázek 13: Příklad prostorového zabezpečení apartmánu. [zdroj: vlastní]

1 – apartmán chráněné osoby

- 2 – pokoj ochranného týmu + velitelské stanoviště
- 3 – pokoj ochranného týmu
- 4 – stálé kontrolní stanoviště

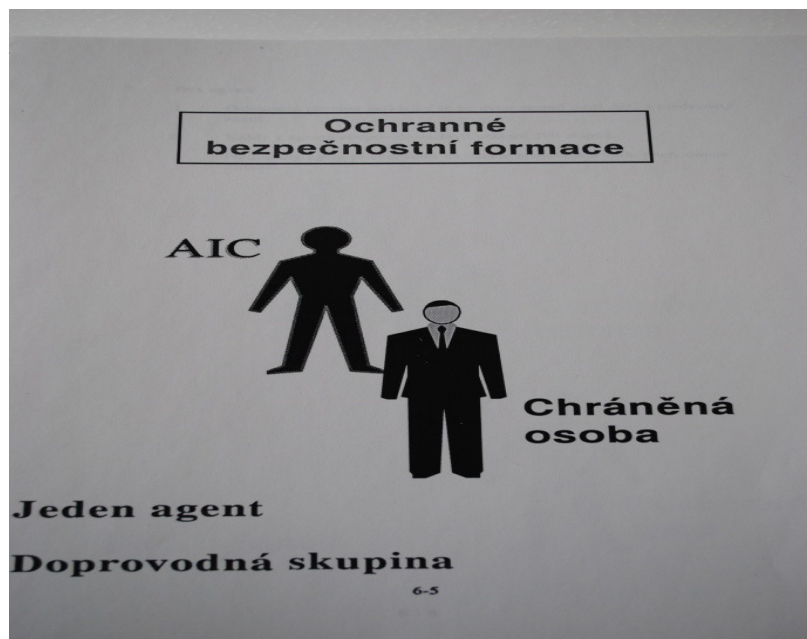
6.2 Druhy přesunu s VIP osobou

Charakteristika formace kosočtverce:

- Obvykle se budou uvnitř formace nacházet i jiné osoby, např. asistenti chráněné osoby.
- Formace se bude přizpůsobovat prostředí.
 - Přelidněné prostředí vyžaduje formaci těsnou.
 - Na otevřeném prostranství lze použít formaci volnou.
 - Formace musí být tak blízko chráněné osoby, aby byl útok zmařen.
- Formace kosočtverec se normálně používá při chůzi.
- Svoji velikostí musí reagovat na změnu úrovně ohrožení a na omezení prostředím.
- Hladké fungování ochranné skupiny je přímo propojeno s každým agentem a jeho znalostí jeho místa v kosočtverci a nezbytných zón odpovědnosti. [28]

6.2.1 Formace s jedním členem ochranného teamu

Je-li k dispozici pouze jediný osobní ochránce (AIC), stále ještě může odrazovat možného útočníka a eventuálně mu čelit nebo dopravit chráněnou osobu do bezpečí. Obě činnosti najednou však není schopen zvládnout. Pro příklad uvedu variantu, kdy se taková pěší eskorta blíží ke dveřím, musí je osobní ochránce rychle otevřít, rychle zkontrolovat situaci za nimi a pak, je-li vše v pořádku, jimi může provést chráněnou osobu. [1] Jediný osobní ochránce nesmí ani na okamžik slevit z nejvyšší ostražitosti, ale přesto nebude schopen poskytnout své CHO komplexní zajištění a případně útok roztrhnout. [22]

Obrázek 14: Formace s jedním členem ochranného teamu.[22]

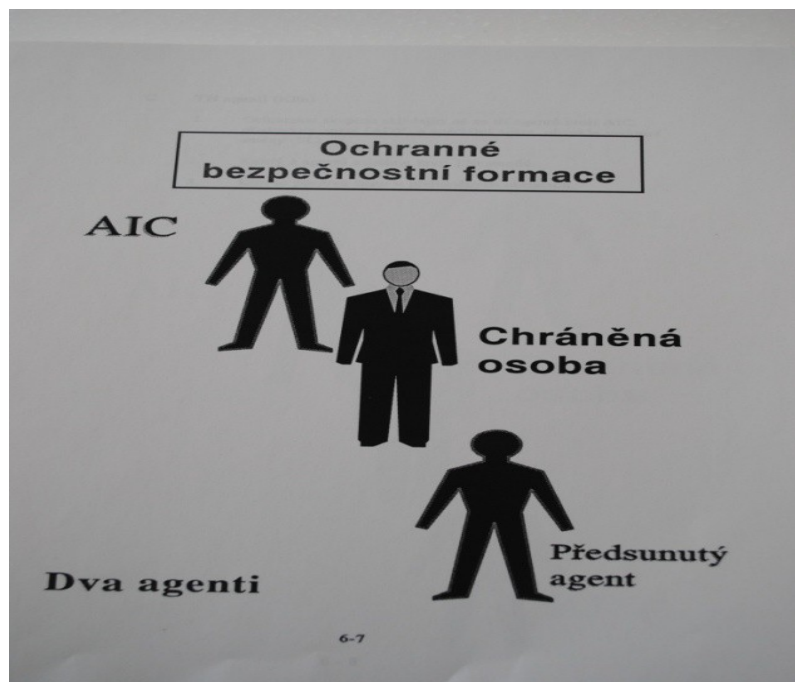
6.2.2 Formace se dvěma členy ochranného teamu

Při provádění pěšího přesunu pouze se dvěma osobními ochránci je nutné, aby byla formace velmi proměnlivá, protože dva ochránci musí neustále rotovat na pozicích, na kterých se přizpůsobují aktuálním okolnostem. V některých situacích je výhodné, když jeden osobní ochránce jde vpředu, zatímco druhý jistí záda CHO.

Jindy zase, pohybuje-li se doprovod v prostředí, kde je po stranách větší počet lidí, je nutné, aby se ochránci drželi po boku chráněné osoby. Kdykoliv provádí ochranný tým pěší doprovod, musí být všichni členové velice ostražití. [4]

V případě dvou osobních ochránců je však požadavek na jejich ostražitost ještě mnohem vyšší, neboť každý z nich musí při pátrání po možném potencionálním nebezpečí obsáhnout obzor více než sto osmdesáti stupňů.

Při průchodu dveřmi musí jít při dvoučlenné formaci jeden ochránce před chráněnou osobou, zatímco druhý mu kryje záda. Jestliže první z ochránců narazí na nebezpečí, snaží se zneškodnit útočníka, přičemž druhý kryje chráněnou osobu a snaží se ji evakuovat. [18]

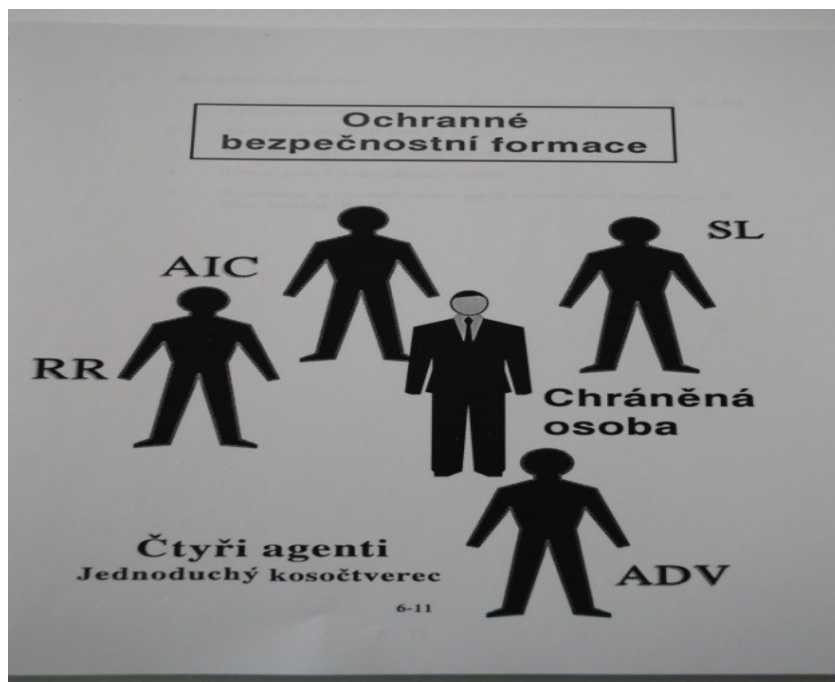

Obrázek 15: Formace se dvěma členy ochranného teamu.[22]

6.2.3 Formace se čtyřmi členy ochranného teamu

Jsou-li k dispozici čtyři osobní ochránci, je rozestavení velmi podobné pětičlennému týmu. Například ve formaci „box“ zůstávají ochránci v rozích, přičemž jeden roh obsazuje velitel ochranného týmu, takže není uprostřed vedle klienta. Za této situace je nejlepší, když velitel ochranného týmu zaujme pozici v zadní dvojici ochránců, aby měl dobrý přehled o tom, co se děje kolem celé formace, a také aby v případě jakéhokoliv nebezpečí viděl na chráněnou osobu. [22] Také můžeme s tímto počtem ochránců vytvořit formaci ve tvaru „V“ – dva ochránci na každé straně jsou zachováni, ale hrot formace zůstane neobsazen. Je tu však jedno možné rozestavení formace, které je zvláště vhodné pro čtyřčlenný tým ochránců, a to formace „kosočtverec až po rozšířený kosočtverec skládající se ze šesti členů ochranného týmu“. Při čtyřčlenné formaci je jeden osobní ochránce vpředu, jeden vzadu a dva po stranách s chráněnou osobou uprostřed.

Tato formace má výhodu v tom, že poskytuje chráněné osobě tělesnou ochranu, třebaže volnější, ale je pokryta ze všech stran daného prostoru.“

Obrázek 16: Formace se čtyřmi členy ochranného teamu. [22]

6.2.4 Formace rozšířený kosočtverec

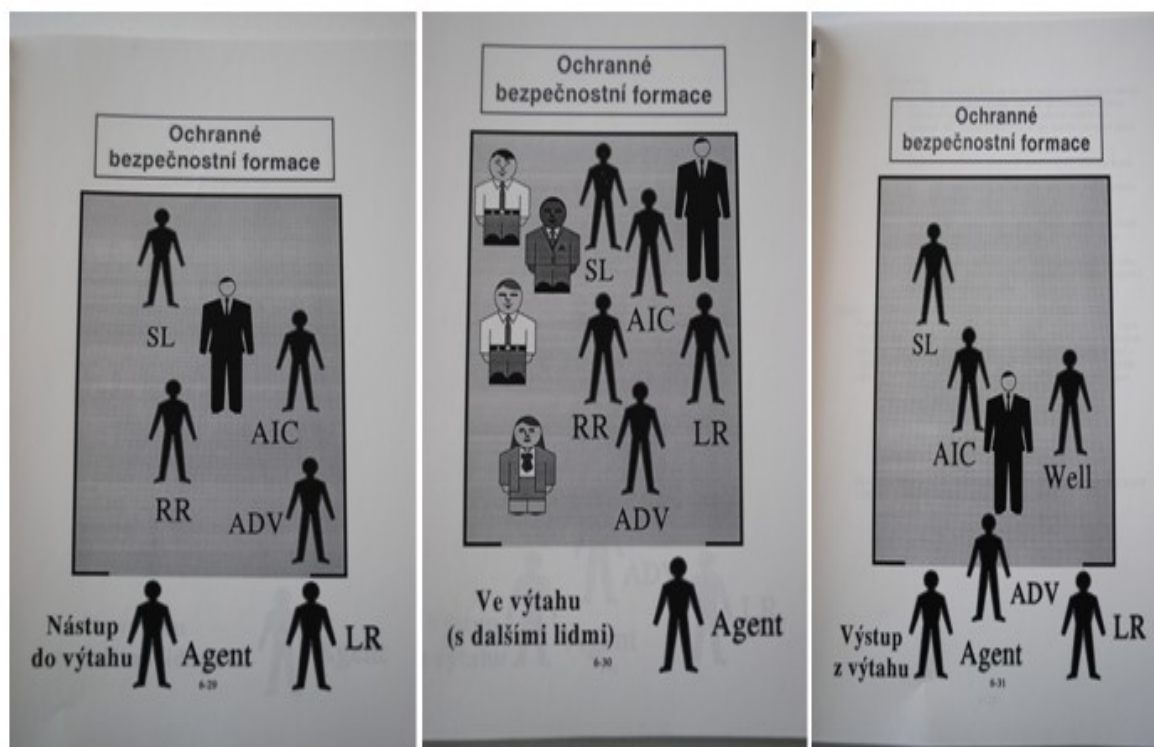
Tato formace umožňuje ochrannému týmu ještě větší flexibilitu. Ochranný tým, nemusí být těsně u chráněné osoby, jelikož se tato část pěšího přesunu odehrává v uzavřeném a zkontrolovaném prostoru. [22]

Obrázek 17: Formace rozšířený kosočtverec. [30]

6.2.5 Formace při použití výtahu

Při přesunech v budovách je nejčastěji využíván výtah, třebaže i pohyb po eskalátorech nebo schodech vyžaduje speciální formace. Většina osobních ochránců je vůči výtahu nedůvěřivá, neboť vstupují s chráněnou osobou do uzavřeného prostoru, který nemá žádný nouzový východ. Proto bývají členové ochranného týmu při jízdě výtahem velmi ostražití. Kdykoliv je to možné, doporučují používat expresní výtah, který nezastavuje v žádném jiném patře. Ideální by bylo, pokud je možné vyblokovat výtah jen pro chráněnou osobu. Jestliže však není k dispozici ani jedna s těchto možností, je nezbytné použít běžný výtah pro veřejnost. Formace pro výtah je navržena tak, aby byla chránila CHO při nastupování, samotné jízdě i vystupování s ostatními pasažéry. [22] Neméně důležité je také nenechat chráněnou osobu vstoupit do výtahu, který jede opačným směrem, než je její cíl. Zbytečná jízda výtahem nahoru, když je třeba dostat se dolů, pouze zvyšuje dobu pobytu klienta v uzavřeném a potenciálně nebezpečném prostoru.

Obrázek 18: Formace při použití výtahu. [22]

6.2.6 Vnímání prostoru při pěším přesunu

Jednou z nejdůležitějších, a také nejzákladnějších dovedností osobního ochránce, je schopnost zajistit bezpečnost chráněné osoby při pěším přesunu.

Práce při pěším přesunu je velice namáhavá, protože osobní ochránce musí neustále dávat pozor na nejrůznější možná nebezpečí – na útok úkladných vrahů, neukázněný dav, auta rozstříkující bláto, špatně viditelný obrubník chodníku, nerovnosti a podobně. [7] Osobní ochránce musí být také připraven učinit kdykoliv a kdekoliv ve zlomku vteřiny rozhodnutí, které může chráněné osobě zachránit život, ale také uškodit, případně uškodit ostatním členům ochranného týmu nebo dokonce nevinným lidem v okolí. [28] Správně zvolená formace pro pěší přesun musí chráněné osobě umožňovat volný pohyb, při němž nebude o své osobní ochránce zakopávat, a musí být flexibilní, aby klient mohl svůj pohyb přizpůsobovat profilu terénu, provozu na ulici i na chodníku, hustotě davu, překážkám a všem ostatním okolnostem, s nimiž se lze při chůzi setkat.

Členové ochranného týmu se musí ve všech těchto situacích chovat s dostatečnou noblesou, aby nevypadaly jako parta klaunů, musí se snažit působit nenápadně, nepřitahovat zbytečnou pozornost, snažit se splynout s okolím a své CHO nepřekážet. [28]

6.2.6.1 Kompromis

Na druhou stranu v některých případech je nutné vytvořit pěší formaci tak, aby byla dobře viditelná, přímo nepřehlédnutelná a působila na okolní prostředí s vysokou pravděpodobností hrozby odstrašujícím dojmem, zatímco v málo vypjatých situacích by měla být co nejuvolněnější, aby vypadala tak trochu jako skupinka neorganizovaných osobních ochránců, kteří se kolem své chráněné osoby pohybují, jak je napadne. Dobrá pěší formace by však měla být v každém okamžiku kompromisem mezi požadavky na bezpečnost chráněné osoby a nutností chovat se k němu co nejvíce ohleduplně. [28]

6.2.6.2 Flexibilita

Nejdůležitější ze všeho je, aby byla pěší formace maximálně flexibilní. Během výcviku a taktické přípravy, osobní ochránci obvykle poznávají základní pěší formace, ale až praxe zkušenosti je naučí přizpůsobovat pěší formaci různým okolnostem, eventualitám a situacím.

6.2.6.3 Složení pěší formace

Nejčastěji používaný počet osobních ochránců v pěší formaci je pět, i když je možné zabezpečovat ochrannou činnost dle možností s větším nebo menším počtem ochránců. I když v mé praxi jsem nejčastěji pracoval ve složení čtyři, dva a jeden ochránce.

6.2.6.4 *velitel formace*

- Nejdůležitějším úkolem velitele formace je být co nejbližší chráněné osobě a v případě útoku krýt toto napadení svým tělem.
- Je tím, kdo úkoluje ostatní členy ochranného týmu při pěším přesunu obvykle pomocí rádiového spojení po vyhodnocení aktuální situace a přizpůsobuje ochrannou formaci.
- Koordinuje pohyb hlavního i doprovodného vozu tak, aby v případě nebezpečí byl co nejbližší k ochranné formaci.
- Při těsném kontaktu s chráněnou osobou je schopen adekvátně reagovat na změny, přání chráněné osoby (například použití toalety atd.).
- Měl by informovat chráněnou osobu o stylu práce ochranného týmu, aby v případě nebezpečí věděla, jak pracují. [29]

6.2.6.5 *ochranný tým*

- Řídí se pokyny velitele ochranného týmu,
- Každý z ochránců monitoruje svůj daný prostor tak, aby bylo pokryto 360 stupňů,
- Úkolem ochránců není jen čelit útoku na chráněnou osobu, ale i pozorovat terén při přesunu, aby se předešlo uklouznutí, pádu do díry, náraz do překážky, neočekávaný schod atd. [29]

6.3 **Vnímání prostoru při přesunu vozidlem - KOLONA**

Pojmem kolona rozumíme konvoj motorových vozidel. Jestliže má klient k dispozici ochranný tým, který sestává z více členů než jen jednoho řidiče a jednoho osobního ochránce, zpravidla se na jeho přesunu podílí nejméně dva vozy. [29] Druhý - a často i třetí - vůz umožňuje dopřát chráněné osobě soukromí v jeho voze, protože řidič a jeden osobní ochránce sedí vpředu a nechávají chráněnou osobu vzadu buď samotnou nebo s rodinným příslušníkem, případně obchodním nebo politickým partnerem. Navíc druhý vůz lze použít jako záložní v situaci, kdy vůz chráněné osoby není z jakéhokoliv důvodu schopen jízdy. Pomocí druhého vozu je možné zastavit jakékoliv vozidlo, které by se pokoušelo chráněnou osobu pronásledovat, a lze jím také krýt únik z místa přepadení. [29]

Je-li to možné, měl by být vůz chráněné osoby a doprovodné vozy ochranného týmu stejné značky, stejného modelu i barvy. To nejen ztíží útočnickovi možnost rozpoznat, v kterém voze sedí chráněná osoba, ale zároveň to zaručuje, že všechny vozy v koloně budou mít stejné technické parametry a především výkon.

Pokud není doprovodné vozidlo balistické, nebo je, ale lehčí než ten, v němž je převážena chráněná osoba, bude mít vyšší výkon, což může být užitečné tehdy, když je nutné, aby se doprovod s osobními ochránci dostal před hlavní vůz, nebo v jakékoliv jiné situaci, kdy je potřeba prudce zrychlit. [29] Účelem kolony je přepravit chráněnou osobu rychle a bezpečně při současné minimalizaci vystavení hlavního vozu (limuzíny) jako statického cíle.

6.3.1 Typy a konfigurace kolon

- **Nevýrazná** - její použití je při nízkém ohrožení chráněné osoby a je-li žádána malá výraznost:
 - obvykle se používají jedno nebo dvě vozidla,
 - žádné řízení křižovatek nebo jiným způsobem omezování dopravy,
 - světelné výstražné majáky a houkačky se používají, pokud dojde ke krizovým situacím,
 - skryté nošení zbraní,
 - blokování vozidel dle potřeby. [29]
- **Neformální** - používá se při středním a vysokém ohrožení chráněné osoby a během přesunu malá výraznost:
 - dvě nebo více vozidel (hlavní a doprovodné vozidlo),
 - policie v uniformách řídí provoz na křižovatkách, doprovod kolony pomocí policejních motocyklů nebo označená policejní vozidla,
 - užití světelných výstražných majáků a houkačky dle potřeby k snadnějšímu průjezdu kolony křižovatkami,
 - zbraně jsou drženy viditelně v závislosti na ohrožení a dané situaci,
 - způsob blokování ostatních vozidel použit dle potřeby,
 - policejní doprovodná vozidla mohou i nemusí být použita. [29]

- **Formální nebo speciální** - používá se při vysokém stupni ohrožení chráněné osoby a během výrazných přesunů kolony. Jedná se o standardní "bezpečnou kolonu" tří vozů a zahrnuje některé nebo všechny z následujících bodů:
 - hlavní vozidlo, vedoucí a následné doprovodné vozidlo,
 - průzkumné vozidlo,
 - vedoucí a uzavírací policejní vozidlo,
 - kolonu doprovází auto se zásahovou jednotkou,
 - křižovatky a dopravu řídí místní policie,
 - užití světelných výstražných majáku a houkačky,
 - zbraně jsou drženy viditelně v závislosti na ohrožení a dané situaci,
 - různé způsoby blokování vozidel. [29]

6.3.2 Faktory ovlivňující složení kolony

Velikost a konfigurace kolony se budou měnit v závislosti na:

- **úrovni ohrožení**
 - chráněné osoby
 - vlivem místní politické situace. [29]
- **přání chráněné osoby nebo politických faktorů**
 - pro vysokou nebo nízkou výraznost,
 - pro rychlý pohyb kolony. [29]
- **dostupných zdrojích**
 - počet členů ochranného týmu a vozidel,
 - podpora místní policie. [29]

6.3.3 Pokrytí prostoru ochranným týmem v koloně

Bezpečnost chráněné osoby je vždy hlavní prioritou. Obdobně jako v případě pěší formace, tak i v kolonách existují zóny, za které je odpovědný každý člen ochranného týmu. Pro tento účel používáme stejný systém, a to ciferník hodin, kde směr jízdy kolony představuje dvanáct hodin. Tyto zóny se mění podle potřeb v dané situaci a prostoru. Jsou-li v koloně pouze dvě vozidla, zvyšuje se odpovědnost ochránců v hlavním voze.

Jestliže se v doprovodném voze nachází ochránce uprostřed vzadu, je možné upravit bezpečnostní zóny ostatních ochránců v doprovodném voze. Velitel ochranného týmu by měl stále monitorovat prostor kolem sebe a dívat se dopředu před hlavní vůz, aby si udržel co nejlepší perspektivu o všech možných potenciálních nebezpečích. [29]

6.3.3.1 Zóny zodpovědnosti:

Obrázek 19: Zóny zodpovědnosti. [22]

Jednou ze základních schopností, které by si měl řidič chráněné osoby osvojit, je umění poznat, jaké komplikace se chystají, a předejít jim, což je vždy lepší než je řešit, až když k nim dojde. Dobrý řidič chráněné osoby musí neustále sledovat situaci kolem sebe, aby mohl předvídat nebezpečí. Jedním z nejdůležitějších faktorů při přepadení ze zálohy je, aby řidič na hrozící nebezpečí včas rozpoznal. Čím dříve to dokáže, tím více mu zůstane času na účinnou reakci. Řidič si také musí neustále uvědomovat, jaké jsou v dané chvíli a daném prostoru možné únikové trasy pro případ, že by je bylo zapotřebí použít. [22]

- AIC (velitel ochranného týmu)

Je zodpovědný za krytí a evakuaci chráněné osoby.

- funguje jako komunikační spojení mezi velitelským stanovištěm a hlavním vozem, pokud je kolona tvořena jedním vozem,
- má na starosti dveře chráněné osoby při příjezdech a odjezdech,

- ovládá dveřní zámky vozu, to znamená, že po nastoupení chráněné osoby musí neprodleně auto uzamknout, aby nedošlo k nežádoucímu otevření vozu zvenčí a tím k ohrožení bezpečnosti chráněné osoby,
 - přebírá řízení vozidla, není-li schopen řidič dál pokračovat.
- Vedoucí směny

Tento ochránce je zodpovědný za činnost ochranné bezpečnostní skupiny během své směny a je přímo podřízený veliteli ochranného týmu (AIC),

- dělá taktická rozhodnutí týkající se rozmístění kolony a určuje: rychlost vozidel v koloně, potřebu blokování nebo rozmisťování vozidel v provozu a použití zbraní,
 - funguje jako komunikační spojení mezi ochrannou bezpečnostní skupinou a velitelským stanovištěm. Veškerá komunikace do a z hlavního vozu půjde přes vedoucího směny včetně: změn jízdního pruhu, nových instrukcí a rozkazů, úhybných manévrů a instrukcí v případě nouzové situace,
 - vydává příkazy k vystoupení z vozidel kolony a zaujetí pozic podél hlavního vozu po příjezdu na dané místo a rozhoduje o tom, kdy bude běžet ochranný tým podél hlavního vozu. Pokud musí osobní ochránci vystoupit a pohybovat se podél vozu chráněné osoby, obvykle jde velitel týmu vedle dveří chráněné osoby. Některé týmy však toto uspořádání obměňují, přičemž velitel týmu zůstává ve voze s chráněnou osobou, odkud může celou ochrannou činnost monitorovat a řídit. Pokud je úsek, na němž je nutné doprovázet vůz chráněné osoby pěší ochrannou, mimořádně dlouhý, je vhodné mít v některém dalším doprovodném voze k dispozici ochránce, kteří by své pěší kolegy po určité době vystřídali. Je-li použit pancéřovaný vůz, což je za těchto okolností pravděpodobné, jsou pěší osobní ochránci spíš demonstrací moci a síly než nezbytností. Výjimečný je samozřejmě případ, kdy se chráněná osoba přesouvá v otevřeném voze. [22]
- Doprovodné vozidlo - Řidič následného vozu

Povinnost pro řidiče na tomto postu je stejná jako pro řidiče hlavního vozu, aby zde byla možná zastupitelnost. Pokud je hlavní vůz chráněné osoby vyřazen a není schopen další jízdy, je nutné zahájit evakuaci pod palbou.

Obvykle se to provádí tak, že řidič doprovodného vozu najede vedle hlavního vozu dál od útočníků, aby bylo možné využít vyřazeného hlavního vozu ke krytí přesunu chráněné osoby.

Čtyři osobní ochránci z doprovodného vozu ho urychleně opustí a zahájí krycí palbu, zatímco velitel ochranného týmu, jestliže se mu podařilo dostat se z předního sedadla dozadu, přemístuje chráněnou osobu do doprovodného vozu.

Jakmile je chráněná osoba uvnitř, velitel ochranného týmu a dva osobní ochránci co nejrychleji nastoupí do tohoto doprovodného vozu a odjedou. V případě je-li přepadený vůz chráněné osoby vystaven útoku z obou stran, najede doprovodný vůz vedle něj, aby k přemístění chráněné osoby mohlo dojít mezi dvěma vozy.

Během evakuace pod palbou je velice důležité, aby s chráněnou osobou zůstalo co možná nejvíce osobních ochránců pro případ následného útoku.

Povinnost pro řidiče na tomto postu je stejná jako pro řidiče hlavního i následného vozu, aby zde byla možná zastupitelnost. Pokud je v případě tříčlenné kolony vedoucí vůz během útoku vyřazen a nemůže dále pokračovat v jízdě, řidič i osobní ochránci obvykle urychleně opustí vozidlo, ukryjí se za ním a zahájí na útočníky palbu. Jestliže se však útočníci přesouvají k doprovodnému vozu, alespoň někteří členové ochranného týmu na ně musejí zahájit palbu zevnitř, zatímco ostatní ochránci vystupují. Řidiči hlavního vozu a doprovodného následného vozu by měli sešlápnout plynový pedál a pod krycí palbou ochránců z prvního vozu by se měli snažit prorazit si cestu.

Nacházejí se vpravo a vlevo vzadu v doprovodných vozech:

- ochránci zajišťují bezpečnost levé a pravé strany, stejně tak zadního prostoru za doprovodným vozem vzadu,
- na povel vedoucího ochranného týmu se rozmisťují, fyzický kryjí limuzínu během zastávek nebo při běhu podél hlavního vozu,
- rozmisťují se za účelem krytí hlavního vozu a chráněné osoby během příjezdů a odjezdů,
- levý zadní ochránce otevírá dveře hlavního vozu, pouze nachází-li se tam návštěva, která cestuje společně s chráněnou osobou, a až poté, kdy velitel ochranného týmu otevřel dveře chráněné osobě,

- ochránce kryjící tento prostor (levý nebo pravý jízdní pruh) neustále poskytuje důležité informace řidiči doprovodného vozu (zadního) a vedoucího směny o dopravní situaci za zadním doprovodným vozem a dává ostatním motoristům signály,
- oba ochránci si zkontrolují před každým nástupem do služby, zda přidělená technika a zbraně jsou funkční.

6.3.4 Identifikace způsobu a přesunů kolony

- Základní konfigurace

Základní konfigurace pro přesun je hlavní vozidlo s následným doprovodným vozidlem nedaleko vzadu, jedoucím blízko k otevřenému jízdnímu pruhu. Toto uspořádání se mění vlivem ohrožení chráněné osoby, se změnou rychlosti kolony a také vlivem dopravní situace.

- Míra ohrožení
 - vysoké ohrožení -- následný doprovodný vůz bude agresivně a těsně chránit hlavní vůz před veškerým potencionálním ohrožením,
 - střední ohrožení -- následný doprovodný vůz kryje hlavní vůz méně agresivně,
 - nízké ohrožení -- kolona se pohybuje společně s běžným provozem a dodržuje existující pravidla silničního provozu. [22]
- Rychlost
 - nad 55 km/hod. -- mezi hlavním vozem a následným doprovodným vozem by měla být mezera dostatečně velká na použití pravidla dvou vteřin. (Musí být schopen napočítat dvě vteřiny poté, kdy hlavní vůz minul stacionární objekt.),
 - pod 55 km/hod. -- řidič následného vozu by měl být schopen vidět, jak se pneumatiky hlavního vozu dotýkají povrchu vozovky. [22]
- Dopravní situace
 - normální provoz -- následné vozidlo by mělo mít dostatek místa na manévry doleva či doprava od hlavního vozu. [22]
- Způsoby silničních přesunů,

Pro operace kolony platí stejné zásady jako pro formace přechodové, to znamená zajistit evakuaci a nacházet se v pozici mezi zdrojem ohrožení a chráněnou osobou.

- Metoda celku.

Kolona operuje jako jeden celek, ne jako dvě nebo tři samostatná vozidla:

- řidiči vybraných vozů operují společně, všichni řidiči jedou po hlavních a záložních trasách, které byly vybrány před odjezdem,
 - řidiči znají každé bezpečné místo a všechny nouzové únikové body nacházející se po celé trase přesunu,
 - všechna vozidla tvořící celek by měla mít mezi sebou zřízené spojení.
- Techniky se dvěma vozy

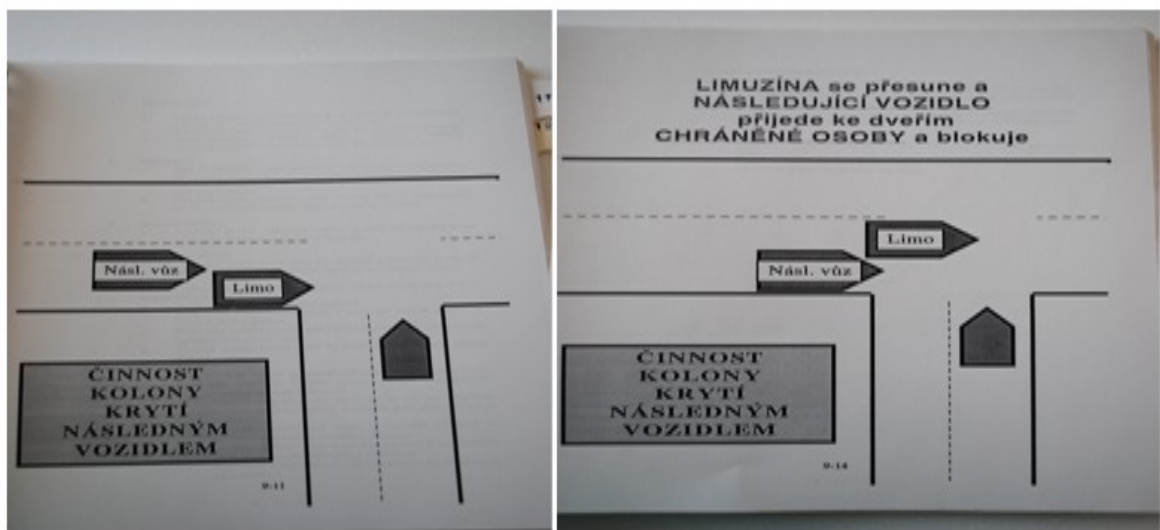
Při použití dvou vozů tvoří obvykle posádku druhého vozu, jenž jede obvykle za vozem chráněné osoby, až čtyři osobní ochránci a řidič. Za normálních okolností se to považuje za lepší řešení, neboť při jakémkoliv útoku na hlavní vůz, nebo při pokusu ho zastavit, posádka doprovodného vozu okamžitě vidí.

Kdyby jel doprovodný vůz před hlavním vozem chráněné osoby, mohla by nastat situace, kdy by místo přepadení přešel a teprve za ním by došlo k útoku.

- Dvouproudová silnice

Následný doprovodný vůz zůstává přímo za hlavním vozem (limo) blíže k volnému jízdnímu pruhu. Jestliže se blíží křižovatky nebo nebezpečná místa:

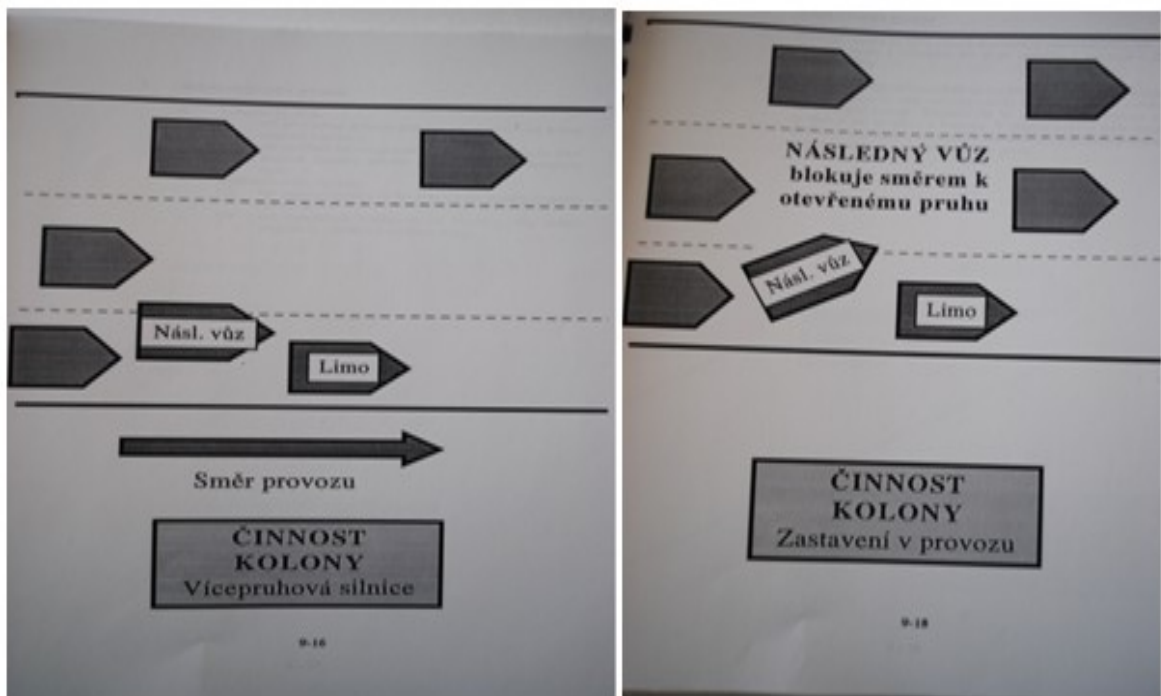
- hlavní vůz (limo) se přesune na opačnou stranu jízdního pruhu,
- následné doprovodné vozidlo se přesune mezi objekt a hlavní vozidlo (limo).
- hlavní vozidlo (limo) a následný doprovodný vůz projedou kolem objektu křižovatkou a zaujmou normální uspořádání,
- Silnice s více jízdními pruhy.

Obrázek 20: Pohyb po dvoupruhové silnici. [22]

V hustém provozu by mělo být zajištěno, aby se vozidla nedostala příliš hluboko do pravých jízdních pruhů. Malé vozidlo by se mohlo dostat mezi následné doprovodné vozidlo a střední jízdní pruh a mohlo by jet těsně za nárazníkem hlavního vozu.

Nachází-li se hlavní vozidlo (limo) v pravém jízdním pruhu, měl by následný doprovodný vůz částečně zablokovat vedlejší jízdní pruh, aby se ostatní vozidla nedostala příliš blízko ke chráněné osobě. Jestliže se vozidlo chráněné osoby nalézá vedle dělicího středního pruhu, následný doprovodný vůz by měl částečně zablokovat další jízdní pruh vpravo. [22]

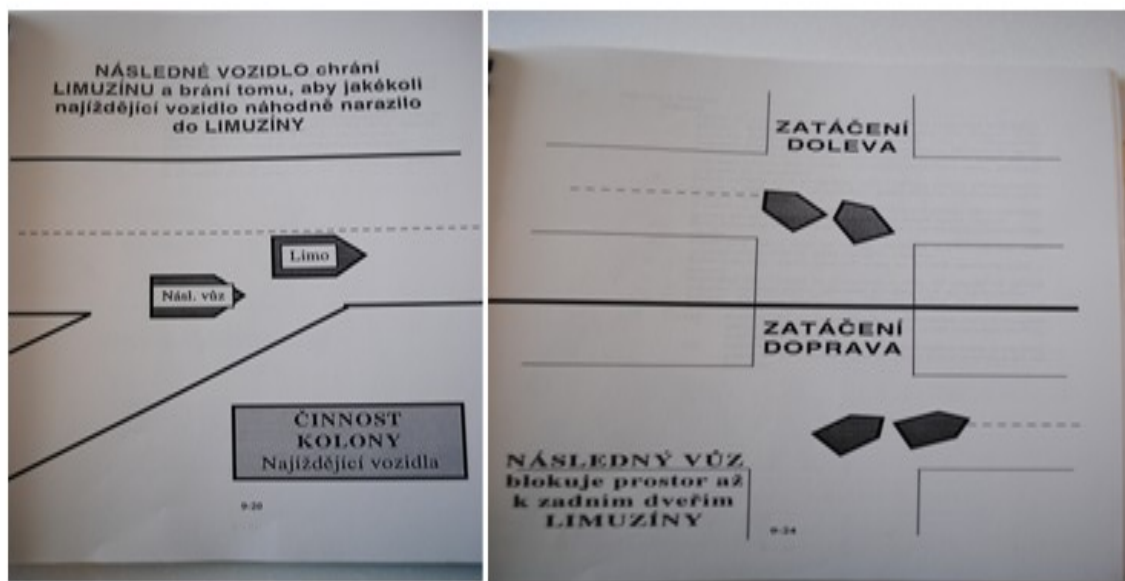

Obrázek 21: Pohyb po dvoupruhové silnici 2. [22]

- Pohyb v hustém provozu

Následné doprovodné vozidlo by mělo věnovat velkou pozornost té straně hlavního vozu (limo), kde sedí chráněná osoba a zabraňovat tak jiným vozidlům v zastavení u dveří chráněné osoby. [22]

Během míjení nájezdního jízdního pruhu, kde by mohla najíždějící vozidla ovlivnit kolonu, by mělo následné doprovodné vozidlo krýt široký prostor a blokovat tak najíždějící vozidla.

Obrázek 22: Pohyb v hustém provozu. [22]

Následný doprovodný vůz by měl při této činnosti snížit rychlost a měl by zůstat u hlavního vozu (limo). V případě potřeby může hlavní vůz (limo) obdržet od doprovodného následného vozu pokyn k přemístění se do jízdního pruhu, který se nachází dále od nájezdního jízdního pruhu.

- Zatáčení na křižovatkách

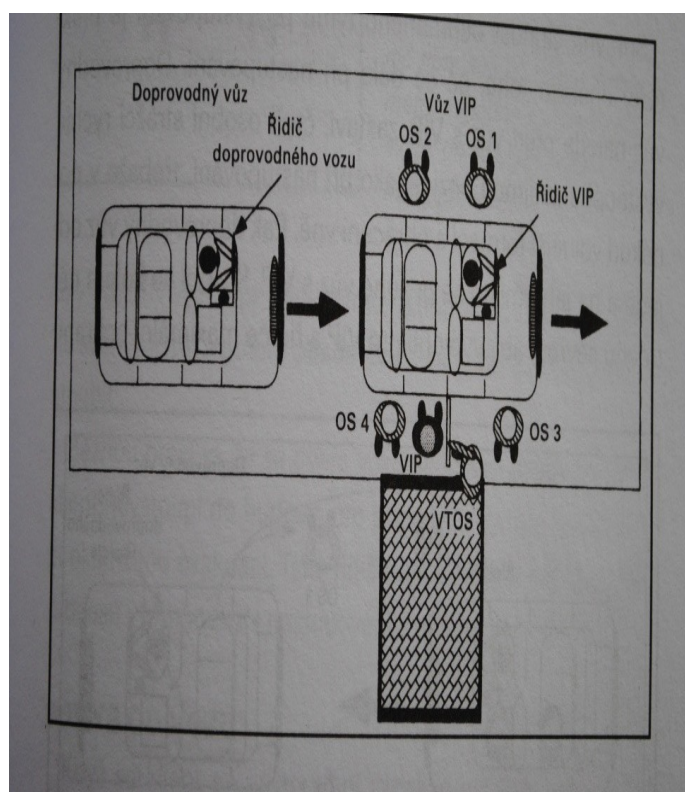
Hlavní vůz (limo), se pohybuje pryč od místa, kde se pravděpodobně vyskytne v ohnisku ohrožení. Následný doprovodný vůz se pohybuje směrem k místu, odkud přijde s největší pravděpodobností ohrožení. Obě vozidla si během zatáčení udržují své vnitřní / vnější pozice. Po ukončení zatáčky se obě vozidla vracejí zpět do svých normálních pozic v koloně.

- Technika nastupování

Jestliže má CHO nastoupit, obvykle jeho vůz zajede na parkovací místo, které umožňuje, aby se k němu chráněná osoba dostala co nejbezpečněji. Ještě těsně před tím, než ho osobní ochránci přivedou k hlavnímu vozu, však musí velitel ochranného týmu nebo některý jeho člen provést rychlou obhlídku okolí a zjistit zda se tam nevyskytují jakékoliv sebemenší náznaky nebezpečí. Když se ochranná formace s chráněnou osobou přibližuje k hlavnímu vozu, osobní ochránci vepředu hlavní vůz obejdou a pak zaujmou takovou pozici, aby kryli těly přední a zadní okna na straně řidiče.

Tím nejen sníží možnost vystřelit na chráněnou osobu, ale také chrání řidiče v případě, že je nezbytná rychlá evakuace. Oba osobní ochránci, kteří tvoří, zadní část pěší eskorty zaujmou pozice před předními a bezprostředně za zadními dveřmi, aby poskytovali co největší ochranu tělem, ale neblokovali přístup k hlavnímu vozu. [22]

Velitel ochranného týmu podrží dveře chráněné osobě, a když má jistotu, že bezpečně nastoupila, urychleně usedne na místo vepředu a dává řidiči povel k odjezdu. Osobní ochránce by měl mít vždy na paměti, že při nastupování musí položit do vozu vždy vnitřní nohu a naopak při vystupování se dotknout země vždy vnější nohou. V žádném případě nesmí dopustit, aby se mu při těchto úkonech překřížily nohy.

Obrázek 23: Technika nastupování. [22]

Při nastupování zůstávají dva osobní ochránci (OO 1 a OO 2) v této formaci dokud je chráněná osoba (V. I. P.) vedle hlavního vozu a velitel týmu (VTOS) neotevře dveře. Následně obejdou hlavní vůz a zaujmou pozice u předního a zadního okna na straně řidiče. Oba zadní členové eskortní formace (OO 3 a OO 4) poskytují chráněné osobě ochranu tělem, dokud nenastoupí do hlavního vozu. Ihned po tom se přemístí, aby kryli těly okna na pasažérské straně.

VTOO nastoupí na přední pasažérské místo a dá povel k odjezdu. Jakmile hlavní vůz s chráněnou osobou (V. I. P.), odjede a posune se dopředu doprovodný vůz, aby mohli OO 1 až OO 4 rychle nastoupit, a doprovodný vůz vyjede za hlavním vozem chráněné osoby (V. I. P.).

- Doprovodný vůz

Jakmile se hlavní vůz s chráněnou osobou rozjede, posune se doprovodný vůz mezi formaci, kterou osobní ochránci drželi u vozu chráněné osoby, aby mohli rychle nastoupit. Oba osobní ochránci na straně řidiče nastupují zadními dveřmi a osobní ochránci stojící na pasažérské straně předními a zadními dveřmi. V mnoha případech je praktikováno to, že řidič doprovodného vozu parkuje s přední části vozu lehce vystrčenou do jízdni dráhy, aby auta, která projíždí kolem, musela objíždět hlavní vůz s větším odstupem.

- Technika nastupování se třemi vozy

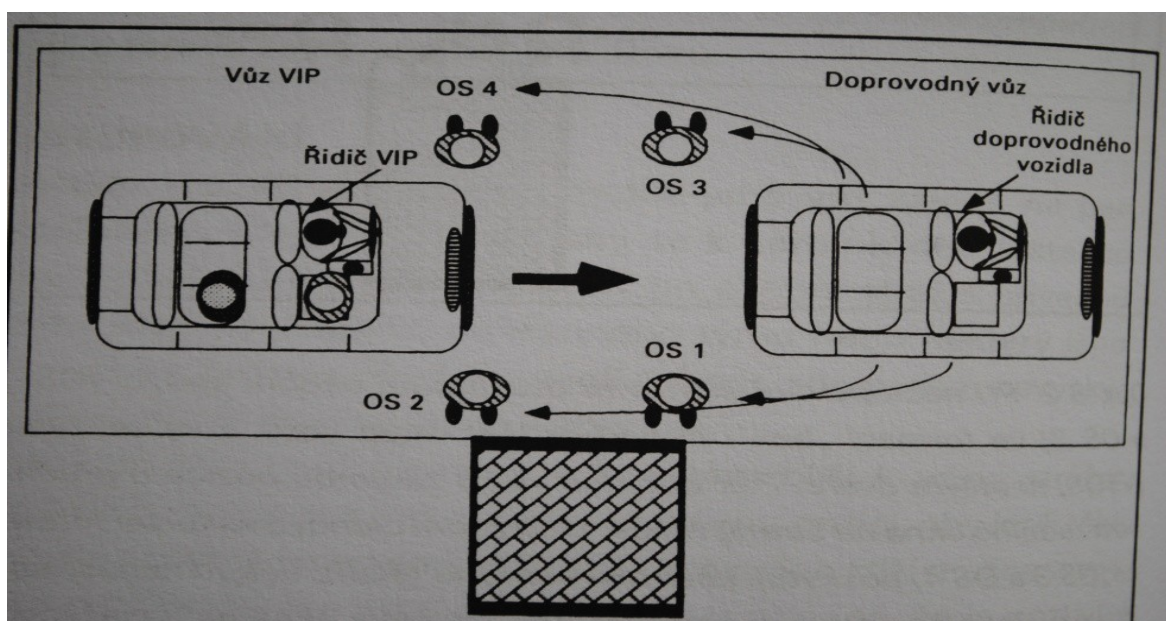
V případě, že jsou použity tři vozy a každý doprovodný vůz je obsazen čtyřmi osobními ochránci, jeden z těchto vozů zaujímá pozici v čele pěší formace a druhý ji kryje zezadu.

Osobní ochránci z předního doprovodného vozu vytvoří eskortní formaci pro výstup, zatímco osobní ochránci ze zadního vozu okamžitě po příjezdu vystoupí a zaujmou takové pozice, aby mohli všichni členové jistit všechny tři vozy z větší vzdálenosti. Při nastupování posádka předního vozu okamžitě nastoupí, zatímco osobní ochránci, kteří eskortují chráněnou osobu, vytvoří ochrannou formaci kolem hlavního vozu a pak nastoupí do doprovodného vozu stejným způsobem jako v případě dvou aut. V praxi to obvykle vypadá tak, že formaci tvoří při vystupování i nastupování jeden čtyřčlenný tým a před nástupem se vůz podpůrného týmu vymění z přední do zadní pozice, aby to vyhovovalo dané situaci.

- Technika vystupování

Správná činnost ochranného týmu při vystupování je prakticky opakem toho, co se dělo při nastupování. Doprovodný vůz najede před hlavní vůz s chráněnou osobou, zastaví, čtyři osobní ochránci rychle vystoupí a zaujmou stejné pozice jako při nástupu, třebaže v poněkud volnější formaci a obráceně vně. [31]

Pak doprovodný vůz odjede a na jeho místo se posune hlavní vůz s chráněnou osobou. Osobní ochránci se kolem něj trochu sevřou, aby vytvořili pro chráněnou osobu a řidiče maximální ochranu těla. Nejdřív vystoupí velitel ochranného týmu, zkontroluje, zda jsou všichni ochránci na svém místě a pokrývají daný prostor, a následně otevře dveře chráněné osobě a umožní jí vystoupit. Běžně se praktikuje, že se dveře od hlavního vozu nechávají otevřené, dokud chráněná osoba nevstoupí do budovy, pro případ, že by bylo nutné zahájit okamžitou evakuaci.

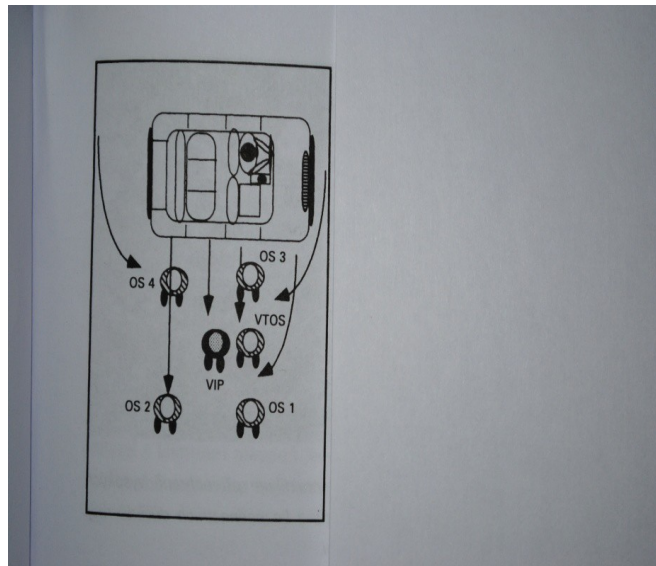
Obrázek 24: Technika vystupování. [22]

Také je nutné, aby řidič hlavního vozu nechal auto nastartované, kola natočená ve směru případného rychlého odjezdu během celého procesu vystupování i nastupování. [31]

Přední - nebo jediný - doprovodný vůz, zastaví na místě, kde bude chráněná osoba vystupovat. Osobní ochránci rychle vystoupí a vytvoří ochrannou formaci, do které najede řidič hlavního vozu s chráněnou osobou.

- Pohyb od vozu

Jakmile se chráněná osoba po vystoupení vzdaluje od hlavního vozu, oba osobní ochránci na její straně se zařadí na přední pozice pěší formace, zatímco oba osobní ochránci na vzdálenější straně rychle obejdou hlavní vůz a zaujmou místa zadních členů pěší formace.

Obrázek 25: Pohyb od vozu. [22]

Jestliže hlavní vůz chráněné osoby najede do formace, velitel týmu (VTOO) otevře dveře a podrží je, aby mohla chráněná osoba (V. I. P.) vystoupit. Pak osobní ochránce (OO 1) a osobní ochránce (OO 2) zaujmou místa v čele pěší formace, zatímco osobní ochránce (OO 3) a osobní ochránce (OO 4) obejdou hlavní vůz a zaujmou zadní část pěší formace. Řidič hlavního vozu čeká na místě při nastartovaném motoru, do té doby než se chráněná osoba dostane bezpečně do budovy, aby byl k dispozici, pokud by vznikla nutnost rychlé evakuace. Je-li možné parkovat před budovou, zůstane řidič tam, kde je, nebo odjede na méně nápadné parkovací místo, avšak takové, aby mohl vůz okamžitě přistavit.

- Technika vystupování se třemi vozy

V případě, že má ochranný tým k dispozici další vozy, je pro proceduru vystupování nejlepší formace dvou doprovodných vozů, protože první z nich může najet dopředu a jeho posádka poskytuje chráněné osobě ochranu při vystupování, zatím co druhý kryje celou situaci zezadu.

6.4 Reakce osobních ochránců na napadení chráněné osoby

Bezpečnost chráněné osoby je vždy hlavní prioritou. Jestliže dojde k napadení nebo ozbrojenému útoku na chráněnou osobu, měl by se ochranný tým držet předem určených a naučených zásad, a to identifikace útoku, varování ostatních členů ochranného týmu, krytí útoku, evakuace chráněné osoby.

6.4.1 Identifikace útoku a varování ostatních členů ochranného týmu.

První člen z ochranného týmu, který zaregistruje napadení, musí ihned uvědomit ostatní tak, že hlasitě hlásí způsob (jako například nůž, zbraň – myslí se tím střelná zbraň atd.) a směr napadení.

- Používá se „**METODA HODIN**“ pro určení směru napadení a ohrožení.
- Směr postupu chráněné osoby představuje vždy dvanáct hodin,
- Hodinová metoda udává všem členům ochranného týmu lepší orientaci v prostoru při jakémkoliv ohrožení chráněné osoby,
- Pokud by ochránce zvolal vpravo nebo vlevo byla by orientace pro ostatní členy ochranného týmu zdlouhavá a zmatečná,
- Ochránci mohou spolu reagovat na danou situaci v součinnosti.

6.4.2 Krytí útoku

Osobní ochránce, který se nachází, co nejbližší útočnicka jej musí neutralizovat:

- Ke zdolání útočnicka se použije co nejmenší počet ochránců,
- Ostatní ochránci ochranné skupiny by se měli shluknout kolem chráněné osoby a chránit ji tělem,
- Velitel osobních ochránců tlačí chráněnou osobu dolů tak, že ji nutí k pokrčení v kolenu,
- Nachází-li se v blízkosti vozidlo, je přistaveno a chráněná osoba je doslova strčena dovnitř na zadní sedadla, přičemž velitel formace ho přikrývá vlastním tělem,
- Je-li to možné, nechat útočnicka zatknout policií a neoslabovat ochranný tým,
- Prvořadým úkolem osobního ochránce je chránit chráněnou osobu a nepomáhat ostatním členům ochranného týmu, až do té doby než je chráněná osoba mimo nebezpečí,
- Tento postup je obranou proti sekundárnímu útoku, jelikož první napadení může sloužit k odvedení pozornosti.

6.4.3 Evakuace chráněné osoby

Úkolem evakuace je přemístit chráněnou osobu s celým ochranným týmem do bezpečného prostoru:

- Evakuovat v opačném směru než odkud je veden útok poprvé.
- Tímto se zajistí, že každý z ochránců kryje správnou stranu a netlačí chráněnou osobu jiným směrem. Tělo velitele ochranné formace by mělo být vždy mezi útočником a chráněnou osobou.
- Požadavek na opačný směr platí pouze do té doby, dokud není chráněná osoba mimo bezprostřední ohrožení nebo mimo smrtící zónu.
- Chráněná osoba musí být poté co nejrychleji a nejklidněji přemístěna na nejbližší bezpečné místo. Ochranný tým musí být stále ve střehu a očekávat možnost sekundárního útoku.
- Nutné zůstat v klidu a zachovat si chladnou hlavu. Ve zmatku nesmí přestat ochranný tým být ve střehu, jelikož je možné, že bude následovat další útok. I když je ochranný tým s chráněnou osobou na bezpečném místě, musí mít stále na paměti, že se útok může opakovat a je třeba, aby byli všichni na toto připraveni, protože všichni ostatní budou zmatkovat.

6.5 Vyhodnocení

Jak již napovídá samotný název kapitoly, ve výše uvedených řádcích byla strukturovaně rozebrána taktika ochrany osob a také tři modelové situace a to ochrana osoby v kanceláři, divadle a kině. Poté následovala charakteristika pěších přesunů, přesunu ve výtahu, přesunů vozidel – kolon a samotná reakce na možné napadení. Všechny charakteristiky a situace jsou doplněny o autorovi praktické zkušenosti z terénu. Jako modelové situace byly zvoleny velmi častá místa, kde se ochránci s CHO vyskytují prakticky každou službu. Samotné přesuny k výše uvedeným místům a samotné lokace jsou velmi rizikové a je potřeba, aby osobní ochránci byli na možné řešení střetu velmi dobře takticky, psychicky a fyzicky připraveni, byli neustále ve střehu a komunikovali mezi sebou. Velký nepřítel je pro osobní ochránce rutina. Tisíce opatření a přesunů mohou proběhnout v pořádku, ale nikdo neví, co ho v budoucnu čeká. Proto je potřeba se neustále vzdělávat, důsledně řešit taktická cvičení a dělat veškeré úkony pro zajištění bezpečnosti CHO na 100%, protože v konečném důsledku může ochránce i CHO sebemenší nedůslednost stát život.

7 AMOK - OCHRANA VIP V NÁRODNÍ KNIHOVNĚ

V následujících řádcích je nastíněna problematika situace AMOK v Národní knihovně České republiky. Jedná se o tematické cvičení složek IZS při napadení Národní knihovny šíleným střelcem, který si nejprve oblast zmapuje, vyhodnotí a následně zaútočí. V místě útoku se nachází osobní ochránce s chráněnou osobou a reaguje na vzniklou situaci.

7.1 Aktivní střelec

Ve většině případů jde o člověka s určitým druhem deformace. Ať jde o deformaci mentální nebo náboženskou, tento druh ozbrojených pachatelů má jediný cíl a tím je eliminace co největšího počtu lidí. Bývají to zpravidla muži nízkého až středního věku. Útoky aktivních střelců nejsou náhodné. Jejich jednání bývá velmi podrobně promyšleno a dlouhodobě plánováno. Útočník nemívá připravený plán ústupu, nechce vyjednávat a nehodlá se ani vzdát. Jak již bylo zmíněno výše, prioritou aktivního střelce je usmrcení co nejvíce osob předtím než bude zastaven policií nebo než ukončí svůj život sebevraždou. Motivy výše uvedeného jednání bývají převážně spojeny s místem útoku, pachatel má na to místo nějakou vazbu (obchodní centrum, zaměstnání, škola).

7.2 Policie vs. Aktivní střelec

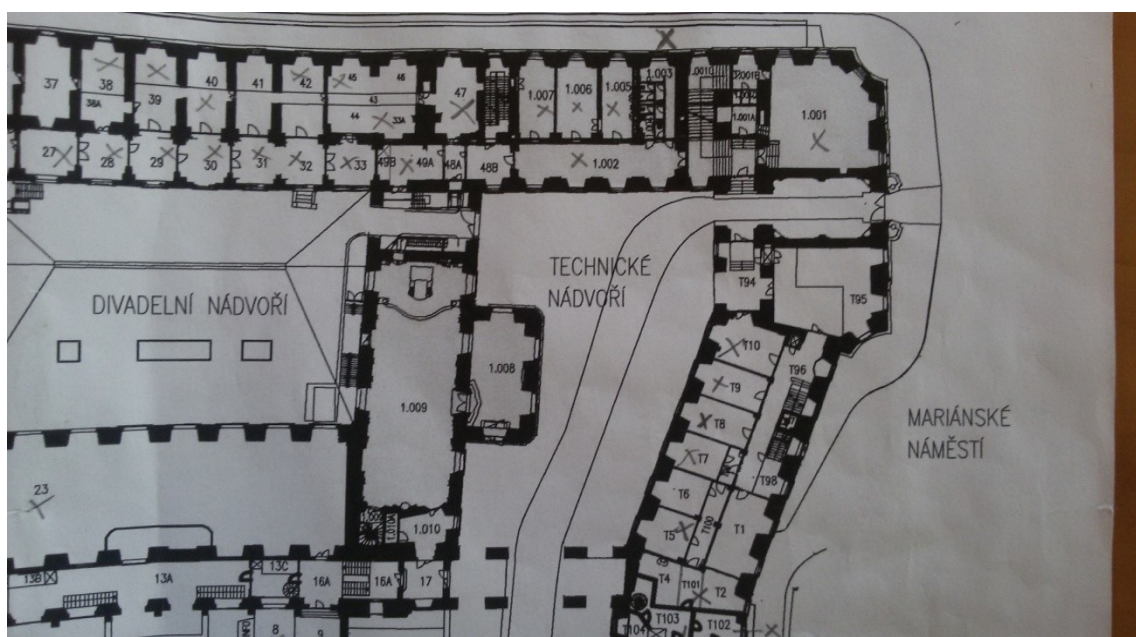
Z celosvětových statistik vyplývá, že útok aktivního střelce trvá průměrně pouhých 13 - 15 minut. Za tuto dobu útočník stihne eliminovat velké množství civilistů, zabarikádovat se v místě jeho zájmu/budově a očekávat příjezd policie. Policie ČR musí reagovat velmi rychle, hlavní prioritou na místě je okamžitá eliminace aktivního útočníka tak, aby mu zabránila v dalším pokračování jeho jednání. Policie ČR disponuje speciálními policejními jednotkami, které jsou na takový druh situací vycvičeny. Tyto síly zpravidla zasahují až v druhém sledu. Poskytování první pomoci od policistů se dostane od tzv. prvosledových hlídek, obvodní hlídkové služby nebo od policistů místního/obvodního oddělení. Zpravidla tyto síly zajišťují opláštění budovy, důležité vchody/východy a poté vcházejí prvosledové hlídky nebo zásahová jednotka čistit budovu. Vše závisí na konkrétní situaci a na rozhodnutí velitele opatření nebo operačního důstojníka, jež koordinuje činnost hlídek. Priorita je ochrana života a zdraví osob a eliminace pachatele.

7.3 Rozsah cvičení

Cvičení je v současné době stále ve fázi příprav a jako celek bude svojí problematikou velmi rozsáhlé. Průběh cvičení a veškeré další fáze jsou přímo podřízeny bezpečnostní ředitelce národní knihovny, díky níž toto cvičení proběhne. Při tomto druhu cvičení si základní i ostatní složky IZS prověří svoji připravenost pro zásah v krizové situaci AMOK, tzv. šílený střelec. Tato krizová situace se bude odehrávat v budově Národní knihovny České republiky, která sídlí v samotném srdci historické části Prahy. Jedná se o jednu z největších, nejstarších a nejvýznamnějších knihoven na území ČR, tento dominantní komplex obsahuje nespočet místností, kanceláří, různě spletých prostor, hal, venkovních prostor a chodeb. Bude zde zapotřebí precizní komunikace mezi složkami IZS a také koordinace složek na místě ze strany Policie ČR. Jelikož se jedná o tzv. AMOK, bude aplikována typová činnost -STČ 14/IZS Amok-útok aktivního střelce a velitelem zásahu bude policista. Na místě bude prioritně zasahovat kromě prvosledových hlídek i Útvar rychlého nasazení (URNA). Já se budu zabývat jednou z částí tohoto cvičení, a to je ochrana VIP osoby při krizové situaci AMOK.

7.4 Místo cvičení

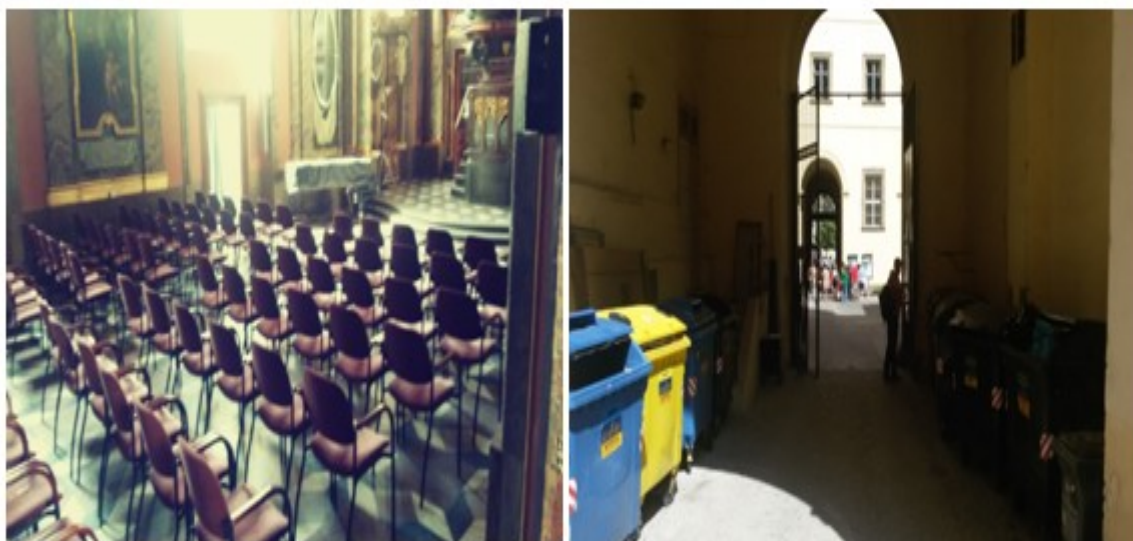
Cvičení se bude odehrávat v celém komplexu Národní knihovny České republiky, která sídlí v Praze, Klementinu. Mým úkolem je ochrana a bezpečná přeprava VIP osoby do bezpečné zóny při krizové situaci AMOK v objektu zvaném Zrcadlová kaple.

Obrázek 26: Plán Národní knihovny. [zdroj: vlastní]

Obrázek 27: Zrcadlová kaple v Národní knihovně. [zdroj: vlastní]

Obrázek 28: Zrcadlová kaple v Národní knihovně 2. [zdroj: vlastní]

7.5 Forma cvičení

Toto cvičení bude aplikace krizové/modelové situace, která proběhne v reálném čase. Zasahující složky nebudou předem informovány o místě a charakteru nasazení svých sil a prostředků.

Bude použito cvičných, neletálních zbraní a munice, zasahující policisté budou na místě před vjezdem do objektu přezbrojeni. Veškerá zranění figurantů a také typy zranění budou reálně simulována využitím maskérského setu ZZS. Kompletní průběh cvičení bude zaznamenán v audio a video podobě pro příslušníky zasahujících policistů.

7.6 Cíl cvičení

Cílem tohoto neobvyklého a velmi rozsáhlého cvičení je prověření nastaveného systému a standardních operačních postupů, typových plánu Policie ČR, prověření akceschopnosti a taktických postupů zasahujících složek, prověření koordinace, kooperace a řízení zákroku, prověření spolupráce základních a ostatních složek na místě bezpečnostního opatření. V neposlední řadě také nastavení bezpečnostního aparátu národní knihovny a připravenost bezpečnostních pracovníků na řešení krizových situací takového druhu, charakteru a zjištění akceschopnosti dosavadních bezpečnostních protokolů a krizových plánů při jejich aplikaci na danou situaci.

7.7 Scénář cvičení

Zahraniční student organické technologie a biochemie si jde do objektu Národní knihovny půjčit studijní materiál svého oboru. V současné době je student vybaven batohem, v ruce drží sešit a tužku. Při průchodu branou se velmi důkladně rozhlíží po nádvoří, sleduje dveře, okna, práci dělníků, směr pohybu lidí, důležité vstupy do budovy a místa, kde se akumuluje velké množství lidí na jednom místě. Vše si důkladně kreslí a zaznamenává. Při průchodu hlavním vchodem se vydává směrem rovně, kde se po cca 100m nachází objekt zvaný Zrcadlová kaple. V tuto dobu je čas prohlídek, tak nezahálí a jde si daný objekt prohlédnout a zakreslit. Zjišťuje, že se tento objekt ze své vnitřní části dělí na dvě základní haly, a to vstupní místnost, který má tvar čtverce a hlavní sál, který je mnohem větší a má tvar obdélníku. Po chvilce pozorování zjišťuje, že je zde spousta židlí, kaple a čelně od něj se nachází místnost s dveřmi, za nimiž probíhají stavební práce. Z výše uvedených informací pro něj plyne, že se z tohoto objektu dá velmi těžko dostat, pokud zataraší hlavní vchod. Vše si pečlivě poznamenává. Tímto způsobem provede prohlídku ostatních částí a prostor budovy, vše dokonale zmapuje a zdokumentuje. Do svých poznámek si nezapomene uvést časy prohlídek, přednášek a časy, kdy je v objektu nejvíce lidí.

Výše uvedené poznatky pozorování sdělí ve svém rodném jazyce svým nadřízeným do satelitního telefonu, ti mu dají přímý rozkaz vykonat vůli všemocného. Druhý den přibližně v 15:00 nasazuje tělovou vestu s 4kg semtexu v aktivní formě, vybavuje se dlouhou kulovou zbraní, velkým počtem munice a vyráží směrem k Národní knihovně. Jelikož je v Zrcadlové kapli v 15:45 důležitá konzulární schůzka, vydá se zadním vchodem do objektu Národní knihovny a pokračuje směrem k dané budově. Otevře dveře, ostražky si nevšímá, pokračuje k hlavnímu vchodu. Otevírá hlavní dveře do haly zrcadlové kaple. Vše mu vyšlo podle plánu, koná se porada. Vytahuje zbraň, natáhne závěr a začíná střílet. Střílí bezmyšlenkovitě, samopalem míří ze strany na stranu a střílí dávky do nic netušících lidí, jež sedí na židlích v hale.

Obrázek 29: Vnitřek Zrcadlové kaple s pozicí chráněné osoby. [zdroj: vlastní]

V tento okamžik osobní ochránce využije své nadřazené, střelecko-taktické dovednosti, vytahuje zbraň z pouzdra a současně povaluje chráněnou osobu tzv. „chráněnkou“ na podlahu. Šílený střelec si tohoto jednání všimne a než posadí mířidla své dlouhé zbraně jejich směrem, osobní ochránce opětuje palbu, druhou rukou si hlídá chráněnkou. Obranná střelba osobního ochránce donutí šíleného střelce ke stáhnutí se do krytu.

Obranná střelba pokračuje, osobní ochránce spolu s chráněnkou vstávají a utíkají ven z budovy směrem na nádvoří. Šílený střelec si mezitím přebil a začal střílet do zbytku lidí v kapli.

Osobní ochránce s chráněnou osobou zvolili nejkratší cestu úniku.

Obrázek 30: Trasa úniku VIP. [zdroj: vlastní]

Po úniku z budovy se dali po schodech nahoru a směrem doprava. Při útěku z budovy splnil osobní ochránce hláskou službu a přizval na pomoc další jednotky. Po za-
bočení vpravo se před nimi nachází velká brána, která vede do ulice Mariánské náměstí. Oba běželi směrem k východu, osobní ochránce hlídal při běhu bezpečnostní perimetr, protože byla pořád slyšet z kaple střelba. Oba doběhli nezraněni k vozidlu a odjeli do bezpečí.

ZÁVĚR

Práce se komplexně zabývá problematikou osobní ochrany, a to od svých počátků v historických souvislostech až do současnosti. Zabývá se rovněž problematikou poskytování služeb osobní ochrany ve státním sektoru, přijímacím řízením k osobním ochráncům, jejich výzbrojí, výstrojí a taktikou zákroku. Cílem práce ovšem bylo navrhnout plán základního taktického cvičení na osobní ochranu VIP osoby v podmínkách násilné kriminality. Na základě konzultací s bezpečnostní ředitelkou Národní knihovny bylo dovoleno zveřejnit autorův podíl práce na tomto cvičení. Autor si dovilil podělit se v praktické části o náhled do tajů tohoto cvičení.

První část práce se zabývá historickým spektrem a samotným vznikem osobní ochrany, která pramení v dávné minulosti. Jsou zde uvedeny např. Pretoriánské gardy, samurajové, templářští rytíři, huskarlové a další osobní ochránci středověkých pánů. Tito válečníci disponovali speciálními vlastnostmi, schopnostmi, výzbrojí a výcvikem a byli zcela oddáni svému poslání. V těchto trendech se pokračuje i v 21. století. Dále se tato část zabývá tvorbou osobní ochrany v naší zemi, a to až do současnosti.

Druhá kapitola se věnuje osobní ochraně, která je poskytována státními orgány. Charakterizuje, které dislokované speciální útvary PČR a AČR jsou kompetentní pro zajišťování osobní ochrany. Vysvětluje působnost a také legislativní rámec pro dané činnosti.

Třetí kapitola řeší bezpečnostní hrozby a rizika na území České republiky, které plynou z Bezpečnostní strategie České republiky. Dále zde byla vyjmenována potencionální místa útoku na CHO a také způsob, jak danému problému čelit nebo ještě lépe, jak se danému problému vyhnout.

Čtvrtá kapitola je specializována na veškeré vlastnosti a dovednosti, jež musí osobní ochránce mít. Řeší podmínky pro přijetí k odboru osobní ochrany, vlastnosti, dovednosti, výzbroj a výstroj těchto elitních členů ozbrojených složek ČR.

Poslední kapitola teoretické části se komplexně zabývá výcvikem osobních ochránců - fyzickým, psychologickým i střeleckým.

Cíle a struktura praktické části byly konzultovány se specialisty na osobní ochranu a také s veliteli různých odborů ochranné služby a došlo ke shodě, že na základě činnosti různých teroristických a protistátních skupin na území EU není možné uvést do této práce jakkoliv citlivé nebo jim blízké taktické a technické informace o možném průběhu opatření, která mají za cíl ochranu VIP osoby. Proto je šestá kapitola zaměřena na taktiku a ochranu VIP osob z hlediska soukromého sektoru, avšak doplněna o autorovi postřehy a zkušenosti z terénu. Samotný cíl tvoří taktické cvičení při společném zásahu složek IZS v Národní knihovně v reakci na aktivního střelce. Část cvičení se zabývá ohrožením chráněné osoby aktivním střelcem v prostorách Národní knihovny, samotnou ochranou osoby a bezpečným unikem z dané oblasti. Toto cvičení nebylo doposud realizováno a jeho další aspekty a specifika podléhají utajení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-807-3573-096.
- [2] POLÁK, Jaroslav. Lexikon osobní ochrany - 1. 1. Praha: Nakladatelství NAGUAL 2000, 2000, 158 s. ISBN 80-901247-3-9.
- [3] THOMPSON, Leroy. Manuál bodyguarda: profesionální techniky ochrany osob. Frýdek-Místek: Alpress, 2005, 358 s. ISBN 80-736-2078-2.
- [4] Bureau of Diplomatic Security. Protective Security Training Program – VIP Protection Course. Diplomatic Security Service.
- [5] Týdeník Spirit – Mocná pretoriánská garda. Týdeník Spirit[online]. 2016, 2016(1), 1 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <http://www.spirit.cz/index.php/absurdity/nezarazene/18644-mocna-pretorianska-garda>
- [6] Samuraj. *Týdeník Spirit* [online]. 2018, **2018**, 3 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <http://www.aikido-klub-praha.cz/zajimavosti/zajimave-veci/samurai/>
- [7] Elitní vojáci středověku. *Top Magazine* [online]. 2018, **2018**, 3 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <http://www.topmagazine.cz/elitni-vojaci-stredoveku-tito-nemeli-konkurenci/>
- [8] Protection Officer Manual (Příručka pro výcvik pracovníků bezpečnostních služeb). Edited by Roland, R. Miniom, IFPO Calgary 1992 ISBN 0-7506-9291-x
- [9] Kolář, F., Kolář, M. Karate. 2. vyd. Praha: Olympia, 1982. 135 s. ISBN 27-030-82
- [10] Ochranná služba USA: Protective Security [online]. USA, 2004 [cit. 2017-07-12]. ISBN 80-7218-825-9. Dostupné z: <https://fas.org/sgp/crs/RL32670.pdf>
- [11] Chudí rytíři chrámu Šalamounova, 2009. *Templáři* [online]. PROMOPLANET [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://templari.cz/templarsky-rad/chudi-rytiri-chramu-salamounova>
- [12] Odbor obranných a speciálních příprav Policejního ředitelství České republiky. Chování policisty ve vysoce rizikových situacích. Praha, 1992. 60 s.

- [13] Vítězný únor” 1948 a role armády během politické krize, *Vojenský historický ústav* Praha [online]. Praha: Vojenský historický ústav Praha [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/unor-1948/>
- [14] *Zákon o Vojenské policii armády České republiky*. In: . 1992, ročník 1992, 124/1992 Sb.
- [85] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 273/2008 Sb.: Zákon o Policii České republiky. In: . Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, p.o., 2008, ročník 1, 91/2008, číslo 273, s. 70. ISSN 1211-1244.
- [16] Policie České republiky. *Policie České republiky: Pomáhat a chránit* [online]. Praha, 2018, 2018 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/>
- [17] Vyhláška MZV č. 157/1964 Sb. O Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích.
- [18] Policie České republiky: Ochranná služba. *Ochranná služba Policie České republiky: Ad omnia paratus* [online]. Praha, 2018, 2018 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <http://www.policie.cz>
- [19] Policie České republiky: Útvar pro ochranu prezidenta České republiky. *Útvar pro ochranu prezidenta České republiky: Semper fidelis* [online]. Praha, 2018, 2018 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/>
- [20] Policie České republiky: Útvar speciálních činností. *Útvar speciálních činností Policie České republiky: Pomáhat a chránit* [online]. Praha, 2018, 2018 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/>
- [21] O'Connor, R. *Bodyguardi, aneb svět ochrany důležitých osobností*, vyd. Brno: Books, 1999. 200 s. ISBN 80-7242-049-6
- [22] Ministerstvo vnitra České republiky. *Ministerstvo vnitra České republiky: Moderní úřad* [online]. Praha, 2018, 2018 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/>
- [23] Ministr obrany se zúčastnil cvičení Ochranné služby VP, 2015. *Ministerstvo obrany české republiky* [online]. Praha: Ministerstvo obrany české republiky [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://www.mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/ministr-obrany-se-zucastnil-cviceni-ochranne-sluzby-vp-112990/>

- [24] MALÁNÍK, Zdeněk. Profese osobního strážce v České republice. LUKÁŠ, Luděk.
- [25] MÁDL, Josef. Bodyguard: Úplný manuál pro osobní strážce. Praha: Hubertlov Bohemia, 2000, 351 s. ISBN 80-902-7553-2.
- [26] ENDRŠT, David. Výcvik osobních ochránců u Policie ČR. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 54 s. (80 457 znaků). Dostupné také z: <http://hdl.handle.net/10563/12184>. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta humanitních studií, Katedra pedagogiky. Vedoucí práce Zima, Vladimír.
- [27] Superman a Bond v jednom. Budoucí ochránci politiků prožili pekelný týden, *Idnes.cz* [online]. idnes.cz [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/vyberovy-kurz-utvaru-pro-ochranu-ustavnich-cinitelu-pd8-domaci.aspx?c=A130913_170815_domaci_klm
- [28] Central Indiana Protection Agency Inc., *Central Indiana Protection Agency Inc.* [online]. Central Indiana Protection Agency [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://centralindianaprotectionagency.net/services.php>
- [29] Bristol Close Protection Course, 2015. *Bristol Krav maga* [online]. Bristol: Bristol Krav maga [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <https://www.bristolkravmaga.co.uk/coaches-blog/entry/bristol-close-protection-coursebristol-close-protection-course.html>
- [30] Show No Emotion - It's a Psychological Advantage, 2012. *Operators Association* [online]. Operators Association [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://icqpoa.blogspot.cz/2012/04/>
- [31] Bezpečnostní technologie, systémy a management III.: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti. Zlín: VeRBuM, 2013, s. 208-228. ISBN 978-80-87500-35-4.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

SNB	Sbor národní bezpečnosti
STB	Státní bezpečnost
SSSR	Sovětský svaz
KSČ	Komunistický strana Československa
HSO MNB	Hlavní správa ochrany Ministerstva národní bezpečnosti
ČSSR	Československá socialistická republika
PČR	Policie České republiky
AČR	Armáda České republiky
URNA	Útvar rychlého nasazení
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
ČNR	Česká národní rada
NATO	Severoatlantická aliance
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
ČR	Česká republika
OS	Ochranná služba
VIP	Velmi důležitá osoba
OO	Osobní ochránce
VTOO	Velitel týmu osobní ochrany
VS	Velitel směny
AIC	Velitel ochranného týmu
IZS	Integrovaný záchranný systém
STČ	Typová činnost
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

EU Evropská unie

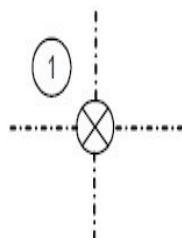
SEZNAM OBRÁZKŮ

OBRÁZEK 1: TEMPLÁŘŠTÍ RYTÍŘI	14
OBRÁZEK 2: OSOBNÍ OCHRANA V POVÁLEČNÉM OBDOBÍ	16
OBRÁZEK 3: ZNAK OCHRANNÉ SLUŽBY	31
OBRÁZEK 4: ZNAK ÚTVARU PRO OCHRANU PREZIDENTA ČESKÉ REPUBLIKY.....	33
OBRÁZEK 5: ZNAK ÚTVARU SPECIÁLNÍCH ČINNOSTÍ SKPV.	34
OBRÁZEK 6: OCHRANA VIP OSOBY.....	36
OBRÁZEK 7: OCHRANNÁ SLUŽBA.....	42
OBRÁZEK 8: OSOBNÍ STRÁŽCE.....	50
OBRÁZEK 9: OSOBNÍ STRÁŽCE PŘI VYSTUPOVÁNÍ Z AUTA.	54
OBRÁZEK 10: PRACOVNÍ POMŮCKY.	58
OBRÁZEK 11: TŘETÍ OKRUH.....	66
OBRÁZEK 12: PLÁN DIVADLA.....	69
OBRÁZEK 13: PŘÍKLAD PROSTOROVÉHO ZABEZPEČENÍ APARTMÁNU	71
OBRÁZEK 14: FORMACE S JEDNÍM ČLEMEM OCHRANNÉHO TEAMU.	73
OBRÁZEK 15: FORMACE SE DVĚMA ČLENY OCHRANNÉHO TEAMU.	74
OBRÁZEK 16: FORMACE SE ČTYŘMI ČLENY OCHRANNÉHO TEAMU.	75
OBRÁZEK 17: FORMACE ROZŠÍŘENÝ KOSOČTVEREC.....	75
OBRÁZEK 18: FORMACE PŘI POUŽITÍ VÝTAHU.	76
OBRÁZEK 19: ZÓNY ZODPOVĚDNOSTI.	81
OBRÁZEK 20: POHYB PO DVOUPROUDOVÉ SILNICI.	86
OBRÁZEK 21: POHYB PO DVOUPROUDOVÉ SILNICI 2.	87
OBRÁZEK 22: POHYB V HUSTÉM PROVOZU.....	88
OBRÁZEK 23: TECHNIKA NASTUPOVÁNÍ.....	89
OBRÁZEK 24: TECHNIKA VYSTUPOVÁNÍ.....	91
OBRÁZEK 25: POHYB OD VOZU	92
OBRÁZEK 26: PLÁN NÁRODNÍ KNIHOVNY.....	97
OBRÁZEK 27: ZRCADLOVÁ KAPLE V NÁRODNÍ KNIHOVNĚ.	98
OBRÁZEK 28: ZRCADLOVÁ KAPLE V NÁRODNÍ KNIHOVNĚ 2.	98
OBRÁZEK 29: VNITŘEK ZRCADLOVÉ KAPLE S POZICÍ CHRÁNĚNÉ OSOBY.	100
OBRÁZEK 30: TRASA ÚNIKU VIP	101

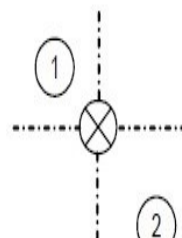
SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: FORMACE PŘI PĚŠÍM PŘESUNU	112
PŘÍLOHA P II: FORMACE VOZIDEL.....	113

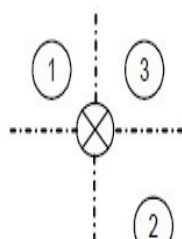
PŘÍLOHA P I: FORMACE PŘI PĚŠÍM PŘESUNU

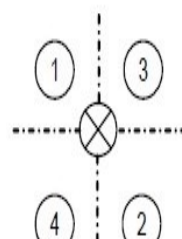
Jednočlenný tým

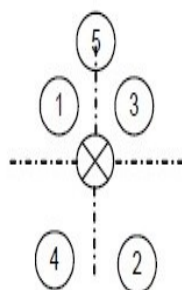
Dvoučlenný tým

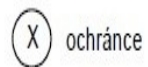
Tříčlenný tým

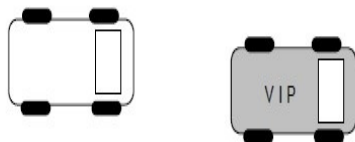
Čtyřčlenný tým

Pětičlenný tým

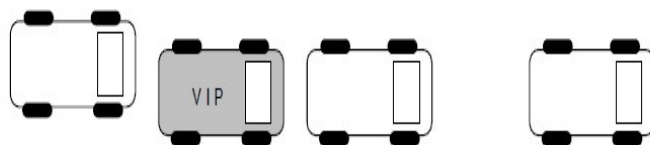
PŘÍLOHA P II: FORMACE VOZIDEL

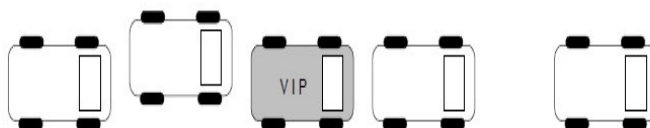
Základní ochranná formace se dvěma vozidly

Ochranná formace se třemi vozidly

Ochranná formace se čtyřmi vozidly

Ochranná formace s pěti vozidly